



Torsdag den 23. januar 2014 (D)

1

## 44. møde

Torsdag den 23. januar 2014 kl. 10.00

### Dagsorden

#### 1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til kulturministeren og undervisningsministeren om de frie grundskoler.

Af Merete Riisager (LA) og Mette Bock (LA).  
(Anmeldelse 21.01.2014).

#### 2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til social-, børne- og integrationsministeren om barnets reform.

Af Karina Adsbøl (DF) og Karin Nødgaard (DF).  
(Anmeldelse 21.01.2014).

#### 3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 4 [afstemning]:

Forespørgsel til udenrigsministeren om EU, Israel og Vestbredden.

Af Christian Juhl (EL) og Nikolaj Villumsen (EL).  
(Anmeldelse 22.10.2013. Fremme 24.10.2013. Forhandling 21.01.2014. Forslag til vedtagelse nr. V 13 af Christian Juhl (EL), Søren Pind (V), Mette Gjerskov (S), Christian Friis Bach (RV), Steen Gade (SF), Mette Bock (LA) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Søren Espersen (DF)).

#### 4) 3. behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfremme og forskellige andre love. (Ny regional vækst- og udviklingsstrategi, udvidelse af Danmarks Vækstråds opgaver m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).  
(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 06.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

#### 5) 3. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber. (Regioners mulighed for at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).  
(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 06.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

#### 6) 3. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU). (Målretning af SVU til videregående uddannelse).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 11.12.2013. 1. behandling 17.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

#### 7) 3. behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage samt obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).  
(Fremsættelse 07.11.2013. 1. behandling 14.11.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

#### 8) 3. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), gebyrfinansiering af indsamlerruddannelsen, digital indberetning på dækordningen m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).  
(Fremsættelse 14.11.2013. 1. behandling 22.11.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

#### 9) 3. behandling af lovforslag nr. L 88:

Forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte. (Forbud mod fiksering i løbe- og kontrolafdelingen m.v.).

Af fødevarerministeren (Karen Hækkerup).  
(Fremsættelse 28.11.2013. 1. behandling 05.12.2013. Betænkning 15.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

#### 10) 3. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter, konkursloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Sagstilgangen til Højesteret m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).  
(Fremsættelse 11.12.2013. 1. behandling 19.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

#### 11) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ret til fortsat ophold ved ægtefælles død).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).  
(Fremsættelse 14.01.2014. 1. behandling 15.01.2014. Betænkning 17.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

#### 12) 1. (eneste) behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en whistleblowerordning på forsvarsområdet.

Af Nikolaj Villumsen (EL) m.fl.  
(Fremsættelse 01.11.2013. Betænkning 20.12.2013).

**13) 2. behandling af lovforslag nr. L 103:**

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, momsloven og forskellige andre love. (Fremrykning af skatte- og afgiftslempelser og forhøjelse af beskæftigelsesfradrag m.v.).  
Af skatteministeren (Jonas Dahl).  
(Fremsættelse 20.12.2013. 1. behandling 14.01.2014. Betænkning 21.01.2014).

**14) 1. behandling af lovforslag nr. L 115:**

Forslag til lov om ændring af lov om visse aspekter af Danmarks Eksportråds virke. (Nedlæggelse af bestyrelsen for Danmarks Eksportråd og ændret procedure for udpegning af medlemmer til eksportfremmebevillingsudvalget m.v.).  
Af handels- og europaministeren (Nick Hækkerup).  
(Fremsættelse 16.01.2014).

**15) 1. behandling af lovforslag nr. L 111:**

Forslag til lov om ændring af lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler. (Indskrænkning af salgs- og anvendelsesperiode for fyrværkeri, ændring af gebyrordning m.v.).  
Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).  
(Fremsættelse 15.01.2014).

**16) 1. behandling af lovforslag nr. L 81:**

Forslag til lov om ændring af fusionskatteloven, selskabsskatte- loven, kildeskatteloven og aktieavancebeskatningsloven. (Indgreb mod omgåelse af udbyttebeskatningen i forbindelse med kontante udlig- ningssummer).  
Af skatteministeren (Holger K. Nielsen).  
(Fremsættelse 20.11.2013).

**17) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:**

Forslag til lov om ændring af lov om hunde. (Ændring af bestem- melsen om skambid, optagning af strejfende hunde m.v.).  
Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).  
(Fremsættelse 05.12.2013).

**18) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:**

Forslag til lov om ændring af lov om mark- og vejfred. (Ændring af lovens anvendelsesområde og ændring af reglerne om aflivning af katte og tamkaniner samt ophævelse af retten til at kræve optagelses- penge m.v.).  
Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).  
(Fremsættelse 05.12.2013).

**19) 1. behandling af lovforslag nr. L 110:**

Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister. (Tildeling af nyt personnummer i særlige tilfælde i forbindelse med identitetsmisbrug samt ophævelse af markeringer i CPR om forsker- beskyttelse).  
Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).  
(Fremsættelse 15.01.2014).

**20) Forhandling om redegørelse nr. R 3:**

Udenrigsministerens redegørelse om arktisk samarbejde.  
(Anmeldelse 10.10.2013. Redegørelse givet 10.10.2013. Meddelelse om forhandling 10.10.2013).

**21) Forhandling om redegørelse nr. R 4:**

Udenrigsministerens redegørelse om Østersørådssamarbejdet.  
(Anmeldelse 10.10.2013. Redegørelse givet 10.10.2013. Meddelelse om forhandling 10.10.2013).

**22) Forhandling om redegørelse nr. R 8:**

Udenrigsministerens redegørelse om Europarådets virksomhed og Danmarks deltagelse heri.  
(Anmeldelse 16.01.2014. Redegørelse givet 16.01.2014. Meddelelse om forhandling 16.01.2014).

Kl. 10:00

**Meddelelser fra formanden****Formanden:**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Christian Juhl (EL) og Nikolaj Villumsen (EL):

Beslutningsforslag nr. B 40 (Forslag til folketingsbeslutning om at anerkende Den Saharawiske Arabiske Demokratiske Republik (Vestsahara) som en selvstændig stat).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af [www.folketingstidende.dk](http://www.folketingstidende.dk) (jf. ovenfor).

Kl. 10:00

**Samtykke til behandling****Formanden:**

Det punkt, som er opført som nr. 11 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Jeg skal bare for en ordens skyld gøre opmærksom på, at vi har et dagsordenspunkt, punkt 12, som er en første og eneste behandling efter de nye regler om beslutningsforslag, hvor der skal stemmes. Det er, så man ikke løber, før vi er forbi punkt 12.

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12: Forespørgsel til kulturministeren og undervisningsministeren om de frie grundskoler.**

Af Merete Riisager (LA) og Mette Bock (LA).  
(Anmeldelse 21.01.2014).

Sammen med dette punkt foretages:

**2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13: Forespørgsel til social-, børne- og integrationsministeren om barnets reform.**

Af Karina Adsbøl (DF) og Karin Nødgaard (DF).  
(Anmeldelse 21.01.2014).

Kl. 10:01

**Formanden:**

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, be- trakter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Kl. 10:04

Det næste punkt på dagsordenen er:

**3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 4 [afstemning]:**

**Forespørgsel til udenrigsministeren om EU, Israel og Vestbredden.**

Af Christian Juhl (EL) og Nikolaj Villumsen (EL).  
(Anmeldelse 22.10.2013. Fremme 24.10.2013. Forhandling 21.01.2014. Forslag til vedtagelse nr. V 13 af Christian Juhl (EL), Søren Pind (V), Mette Gjerskov (S), Christian Friis Bach (RV), Steen Gade (SF), Mette Bock (LA) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Søren Espersen (DF)).

Kl. 10:01

**Afstemning**

**Formanden:**

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 13 af Christian Juhl (EL), Søren Pind (V), Mette Gjerskov (S), Christian Friis Bach (RV), Steen Gade (SF), Mette Bock (LA) og Lene Espersen (KF), og der kan stemmes nu.

Hr. Rasmus Prehns afstemningssystem virker ikke. Hr. Rasmus Prehn har nu fået et nyt navn eller i hvert fald et nyt sted at stemme fra. Så prøver vi at fortsætte afstemningen.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 91 (V, S, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 13 (DF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 13 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 14 af Søren Espersen (DF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**4) 3. behandling af lovforslag nr. L 82:**

**Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfremme og forskellige andre love. (Ny regional vækst- og udviklingsstrategi, udvidelse af Danmarks Vækstråds opgaver m.v.).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).  
(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 06.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:04

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 92 (V, S, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 13 (DF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**5) 3. behandling af lovforslag nr. L 83:**

**Forslag til lov om ændring af lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber. (Regioners mulighed for at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder m.v.).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).  
(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 06.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

Kl. 10:05

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er heller ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:05

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 58 (S, RV, SF, EL, LA og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 45 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**6) 3. behandling af lovforslag nr. L 98:**

**Forslag til lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU). (Målretning af SVU til videregående uddannelse).**

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 11.12.2013. 1. behandling 17.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

Kl. 10:06

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:06

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 98 (V, S, DF, RV, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**7) 3. behandling af lovforslag nr. L 62:**

**Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage samt obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet m.v.).**

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 07.11.2013. 1. behandling 14.11.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:06

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:07

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 93 (V, S, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 13 (DF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**8) 3. behandling af lovforslag nr. L 73:**

**Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), gebyrfinansiering af indsamleruddannelsen, digital indberetning på dækordningen m.v.).**

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 14.11.2013. 1. behandling 22.11.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

Kl. 10:07

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:08

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 54 (S, RV, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 51 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**9) 3. behandling af lovforslag nr. L 88:**

**Forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte. (Forbud mod fiksering i løbe- og kontrolafdelingen m.v.).**

Af fødevarerministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 28.11.2013. 1. behandling 05.12.2013. Betænkning 15.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

Kl. 10:08

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:08

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Kl. 10:10

For stemte 59 (S, RV, SF, EL, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 32 (V og LA), hverken for eller imod stemte 13 (DF).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**10) 3. behandling af lovforslag nr. L 96:**

**Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter, konkursloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Sagstilgangen til Højesteret m.v.).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 11.12.2013. 1. behandling 19.12.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 21.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:09

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi også her til afstemning.

Kl. 10:09

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 105 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

**11) 3. behandling af lovforslag nr. L 106:**

**Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ret til fortsat ophold ved ægtefælles død).**

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 14.01.2014. 1. behandling 15.01.2014. Betænkning 17.01.2014. 2. behandling 21.01.2014).

Kl. 10:10

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

**Afstemning**

**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 92 (V, S, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 13 (DF).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**12) 1. (eneste) behandling af beslutningsforslag nr. B 16:**

**Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en whistleblowerordning på forsvarsområdet.**

Af Nikolaj Villumsen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 01.11.2013. Betænkning 20.12.2013).

Kl. 10:11

**Forhandling**

**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Forsvarsministeren.

Kl. 10:11

**Forsvarsministeren** (Nicolai Wammen):

Beslutningsforslag B 16 handler specifikt om en eventuel whistleblowerordning på forsvarets område.

Jeg vil godt indledningsvis slå fast, at det er vigtigt, at offentligt ansatte – og det gælder naturligvis også dem, som er i forsvaret – har tillid til, at de kan ytre sig, hvis forholdene ikke er i orden. De skal ikke holde sig tilbage af frygt f.eks. med hensyn til fremtidige karrieremuligheder. Det fremgår også fra klart af regeringsgrundlaget.

I Forsvarsudvalget betænkning henvises der til forsvarsforliget, hvor der er indgået aftale om at gennemføre en analyse, der skal afdekke mulighederne for mere åbenhed og gennemsigtighed i forsvarets forhold. Baggrunden for aftalen i forsvarsforliget var primært spørgsmålet om åbenhed i forbindelse med forsvarets operationer, og forsvaret har i de seneste år ...

Kl. 10:12

**Formanden:**

Lige et øjeblik.

Vi må have lidt mere ro i salen!

Kl. 10:12

**Forsvarsministeren** (Nicolai Wammen):

... gennemgået en udvikling i retning af større åbenhed om operative forhold, herunder med information lagt ud på forsvarets egne hjemmesider. Med forliget er der indgået aftale om at se på, om forsvaret med fordel kan blive endnu mere åbne om operative forhold. Regeringen lægger vægt på åbenhed generelt, og jeg lægger også vægt på åbenhed i forsvaret. Derfor er jeg glad for, at det fremgår af forsvarsforliget, at vi i forligsperioden skal gennemføre den aftalte analyse.

I forhold til spørgsmålet om mulighederne for at påpege uregelmæssigheder i forsvaret skal jeg fremhæve, at der på nuværende tidspunkt allerede eksisterer en række muligheder i forsvaret. De an-

satte kan på flere måder påpege forhold, der er uhensigtsmæssige, urimelige eller ulovlige. De kan gå til deres overordnede eller deres samarbejdsudvalg. De kan henvende sig til Forsvarets Interne Revision, til Forsvarets Auditørkorps eller til Forsvarets Efterretningstjeneste, hvis de f.eks. oplever misbrug af offentlige midler, strafbare forhold eller brud på den militære sikkerhed.

I de tilfælde, hvor der har været konstateret et konkret behov for særlige tiltag, har forsvaret herudover oprettet særlige hotlines og opfordret personalet til at henvende sig. Forsvaret har endvidere i april 2013 oprettet forsvarets medarbejderlinje, der har til formål at henvise medarbejdere til den rette ordning eller linje, hvis de er i tvivl om, hvor de kan henvende sig.

Der er således allerede i dag flere muligheder for at bringe oplysninger til de relevante modtagere, hvis man som ansat i forsvaret skulle blive opmærksom på eksempelvis ulovligheder.

Sidst, men ikke mindst, vil der blive set nærmere på offentligt ansattes ytringsfrihed og whistleblowerordninger. Regeringen har i oktober sidste år taget initiativ til at nedsætte en bredt sammensat sagskyndigt udvalg, der netop har til opgave at se på disse spørgsmål. Udvalget skal i den forbindelse bl.a. se på fordele og ulemper ved en whistleblowerordning og vurdere behovet, og udvalgets arbejde vil selvfølgelig også være relevant for forsvaret som en del af den offentlige forvaltning. Udvalget skal så vidt muligt afslutte sit arbejde i efteråret 2014. I det lys forekommer det mest hensigtsmæssigt at afvente udvalgets arbejde, før der tages stilling til, om der eventuelt bør oprettes en whistleblowerordning specifikt på forsvarets område.

Så for at sammenfatte vil jeg sige, at analysen nævnt i forsvarsforliget vil se på mulighederne for mere åbenhed om operative forhold i forsvaret. Der er allerede i dag flere muligheder for at bringe oplysninger til relevante modtagere, hvis man som ansat i forsvaret bliver opmærksom på eksempelvis ulovligheder, og endelig har regeringen allerede nedsat et udvalg, hvis arbejde kan danne et informeret grundlag for beslutninger om åbenhed, gennemsigtighed og eventuelle yderligere ordninger i det offentlige og dermed også forsvaret.

I det lys finder jeg det ikke hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at vedtage det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 10:15

**Formanden:**

Det er, må jeg forstå, en kort bemærkning fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 10:15

**Nikolaj Villumsen (EL):**

Tak for det, og tak til forsvarsministeren. Nu står vi jo i den situation, at der allerede er et kæmpestort problem i dag for de whistleblowere, der står frem i forsvaret. Eksempelvis har whistlebloweren Anders Kærgaard fremlagt videoen, hvor man kan se, at danske soldater står og ser på, mens civile irakere bliver mishandlet i Green Desert-operationen. Anders Kærgaard bliver lige nu idømt dagbøder af Forsvarets Auditørkorps, mens de ansvarlige for, at danske soldater så til, ikke er blevet dømt. Tværtimod har Auditørkorpsset droppet sagen mod oberst John Dalby, til trods for at man i Arbejderens dag- en efter kunne læse, at der findes andre officerer, der kan bekræfte Anders Kærgaards historie. Finder forsvarsministeren, at det er en tilfredsstillende situation for de whistleblowere, der er i forsvaret lige nu?

Kl. 10:16

**Formanden:**

Må jeg lige bede om lidt mere ro i salen igen.

Forsvarsministeren.

Kl. 10:16

**Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):**

Som jeg gjorde rede for for et øjeblik siden, er det vigtigt for mig, at alle ansatte, også i forsvaret, har mulighed for, uden at det skal gå ud over deres karrierer eller på anden måde medføre ubehageligheder, at komme med oplysninger, såfremt der foregår ulovligheder eller andre kritisable forhold i forsvaret. Det er der en række muligheder for at gøre allerede i dag, og det, vi lægger op til fra regeringens og fra et bredt flertal i Folketingets side, er at se på, om vi kan gøre de muligheder endnu bedre.

Jeg synes ikke, at det er passende i dag at gå ind i en konkret sag, der verserer, og tage den som eksempel på, at man kan kritisere hele forsvaret for, at der ikke skulle være den åbenhed, og at der ikke skulle være en vilje til, at man tager de her sager meget alvorligt.

Kl. 10:17

**Formanden:**

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 10:17

**Nikolaj Villumsen (EL):**

Nu er det jo sådan, at når vi diskuterer i Folketingssalen, skal vi gerne tage udgangspunkt i virkeligheden. Og nu er virkeligheden så, at efterretningsofficer Anders Kærgaard bliver idømt dagbøder for at have stået frem og vist en video, hvor danske soldater ser på, at uskyldige civile irakere bliver mishandlet af irakisk politi. Mener forsvarsministeren, at Anders Kærgaard får den rimelige behandling, som forsvarsministeren fra Folketingets talerstol i dag står og siger, at ansatte i forsvaret fortjener?

Kl. 10:18

**Formanden:**

Forsvarsministeren.

Kl. 10:18

**Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):**

Jeg mener, at det er vigtigt, uanset hvem det er i forsvaret, der henvender sig, at man der følger de gældende regler, og at der er en tilgang, der bygger på åbenhed og også på dialog, men naturligvis også på det forhold, at har man oplysninger, som har væsentlig betydning for en sag, så har man også en forpligtelse til at give de oplysninger videre til de relevante myndigheder. På den måde fungerer vores måde at arbejde på, altså at vi på den ene side gerne vil have, at folk henvender sig, men på den anden side også må have en tiltro til, at de systemer, som vi har sat i kraft, arbejder på en fornuftig måde, og det synes jeg også de gør i det her tilfælde.

Kl. 10:18

**Formanden:**

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Pernille Skipper.

Kl. 10:18

**Pernille Skipper (EL):**

Tak. Nu må vi jo sige, at de regler, der er i dag, betyder, at en konkret person, en whistleblower, som har fortalt om nogle horrible forhold i forsvaret, modtager dagbøder, og der er intet sket for at stille dem, der er ansvarlige for de horrible forhold, til ansvar. Så må man jo spørge sig selv, om det ikke er sådan en anledning, som Folketinget bør benytte, til at lave de gældende regler om i stedet for bare at holde sig til status quo.

Der er blevet talt meget om den åbenhed og vilje, der er til at bringe alting frem i forsvaret i dag – det lyder lidt, som om alting er o.k. – og samtidig bliver der henvist til et udvalg, der arbejder under Justitsministeriet, der skal se på offentligt ansattes ytringsfrihed og på whistleblowerordninger. Så kunne jeg godt tænke mig at spørge

forsvarsministeren og vil blot bede om et helt kort og klart svar: Er der behov for at gøre noget for at sikre en øget åbenhed og bedre tilgang til at komme frem med oplysninger i forsvaret, eller er der ikke sådan et behov?

Kl. 10:20

**Formanden:**

Forsvarsministeren.

Kl. 10:20

**Forsvarsministeren** (Nicolai Wammen):

Min holdning som forsvarsminister og regeringens holdning er meget klar: Vi ønsker, at der skal være åbenhed, vi ønsker, at man som ansat i forsvaret, hvis man oplever ulovligheder eller andet, trykt kan henvende sig med den viden, man har, uden at man af den grund bliver udsat for repressalier eller andre ting, som gør, at man vil holde sig tilbage fra at henvende sig.

I det lys er det vigtigt at sige, at der allerede i dag er en række muligheder for at komme med sin viden til forsvaret, men at vi på to områder går ind og ser på, om vi kan gøre det endnu bedre. Det ene er det generelle arbejde, der kommer til at foregå under Justitsministeriet, der skal se konkret på whistleblowerordningerne, ikke alene i forsvaret, men i staten generelt, og så er der den anden del, hvor vi også går ind i forsvaret specifikt som en del af det forsvarsforlig, der er lavet, og kigger på, om der også der er nogle muligheder for at gøre det endnu bedre, end det er i dag.

Det gør vi jo, fordi vi ønsker at være et moderne land med et moderne forsvar, og derfor skal vi hele tiden se på, om vi kan gøre det bedre. Det er ikke det samme som at sige, at der ikke for nuværende er en række muligheder for at henvende sig, hvis man oplever noget, der er kritisabelt.

Kl. 10:21

**Formanden:**

Fru Pernille Skipper.

Kl. 10:21

**Pernille Skipper** (EL):

Det må jeg sige var en gang fabelagtig uld i mund. På den ene side er alting godt, men på den anden side vil man gerne kigge lidt på det. Jeg har svært ved at forstå det. Altså, kunne vi ikke få et klart svar på, om de regler, der er i dag, er gode, som de er, eller er det regeringens holdning, at der faktisk bør gøres noget for at gøre dem bedre? Der er både en hyldest af reglerne i dag og så lidt noget med, at man måske gerne vil kigge lidt på dem.

Vi har at gøre med nogle konkrete sager fra forsvarets side, hvor vi kan se, at der er en person, som bliver straffet for at sige sandheden højt. Bør man ikke sørge for, at de regler bliver lavet om?

Kl. 10:22

**Formanden:**

Forsvarsministeren.

Kl. 10:22

**Forsvarsministeren** (Nicolai Wammen):

Det, jeg sagde til fru Pernille Skipper, var, at vi allerede i dag har en række muligheder for, at man kan henvende sig til forsvaret, hvis man ser, der foregår ulovligheder eller andet. Det håber jeg sandelig vi er enige om er en god idé.

Men jeg tror da også, man må sige, at vi hele tiden skal være opmærksomme på, om de regler, vi har, kan gøres bedre, men at det ikke bare skal ske, ved at man, om jeg så må sige, skyder fra hoften, men at man laver et grundigt stykke arbejde. Og det er præcis det, som regeringen vil sætte i værk i Justitsministeriet generelt for hele det offentlige med whistleblowerordningen, og det er også baggrun-

den for, at vi inden for forsvarsområdet og det forsvarsforlig, der ligger, tager fat på den her sag.

Så jeg synes, at man fra Enhedslistens side i stedet for at beklage, at regeringen og et bredt flertal i Folketinget tager initiativer, burde glæde sig over, at der sker noget i den her sag.

Kl. 10:23

**Formanden:**

Hr. Per Clausen har også bedt om en kort bemærkning.

Kl. 10:23

**Per Clausen** (EL):

Jeg vil bare være helt sikker på, at jeg forstår ministeren rigtigt, så jeg vil spørge ministeren, om han er enig i, at der er nogle problemer i dag i den måde, det her fungerer på, og at det er derfor, at man igangsætter et udvalgsarbejde med henblik på at gennemføre forandringer.

Kl. 10:23

**Formanden:**

Ministeren.

Kl. 10:23

**Forsvarsministeren** (Nicolai Wammen):

Da den nye regering kom til, var det med en klar holdning til, at vi selvfølgelig skal have en moderne offentlig sektor, hvor de ansatte, uanset om det er i forsvaret eller i andre dele af den offentlige sektor, med tillid og ro i maven kan henvende sig, hvis de oplever ulovligheder eller andre ting, der ikke er i orden. Derfor er det også blevet klart tilkendegivet, at der vil blive sat et arbejde i gang i Justitsministeriet, der skal se på whistleblowerordningen ikke alene i forsvaret, men generelt. Derudover har vi i de partier, der står bag forsvarsforliget, så også givet hinanden håndslag på, at vi vil se på, om der er behov for yderligere tiltag på forsvarets område. Så allerede i dag er der en række muligheder, men regeringen vil gerne se på, om vi kan gøre det endnu bedre.

Kl. 10:24

**Formanden:**

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:24

**Per Clausen** (EL):

Jeg stiller i grunden et meget enkelt spørgsmål. Spørgsmålet lyder: Er det sådan, at årsagen til, at regeringen har taget fat på den her problemstilling, er, at man mener, at der eksisterer et problem i den måde, tingene fungerer på i dag? Det synes jeg da det kunne være rart at få at vide. Mener regeringen, at det er et reelt problem, der skal løses, eller er det bare sådan en del af den almindelige moderniseringsstil, nemlig at sådan en ordning har man andre steder, og så skal vi også have en i Danmark? Så jeg vil bare gentage mit spørgsmål til ministeren: Mener han, at der er problemer i dag, eller fungerer tingene tilfredsstillende i dag?

Kl. 10:24

**Formanden:**

Forsvarsministeren.

Kl. 10:24

**Forsvarsministeren** (Nicolai Wammen):

Jeg tror, det gælder for hele den offentlige sektor, at der er et stort behov for, at man som medarbejder selvfølgelig både har sin ytringsfrihed, men også har mulighed for trykt og med ro i maven at henvende sig, hvis man oplever, at der dér, hvor man nu er ansat, foregår ulovligheder eller andre ting, som er kritisable. Det er noget af det, hvor regeringen generelt meget gerne vil sikre de offentligt an-

satte, og derfor er man også inde og kigge på, om man skal lave en whistleblowerordning ikke alene inden for forsvaret, men også inden for andre områder.

De erfaringer, man gør sig af arbejdet, vil selvfølgelig også gælde for forsvaret, og der er jeg meget åben over for at se på de anbefalinger, man måtte nå frem til. Det synes jeg da burde være en fælles linje for både Enhedslisten og regeringen og Folketinget: Nu bliver der sat et arbejde i gang, der kommer med nogle anbefalinger, og så kan vi på et kvalificeret grundlag se, om det er en god idé, at der kommer en whistleblowerordning også på forsvarets område.

Kl. 10:26

#### **Formanden:**

Tak til forsvarsministeren. Hr. Nikolaj Villumsen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 10:26

(Ordfører for forslagsstillerne)

#### **Nikolaj Villumsen (EL):**

Om lidt skal vi stemme om det her forslag om en whistleblowerordning for forsvaret. Da vi fra Enhedslistens side første gang luftede ideen om at indføre en whistleblowerordning for forsvaret, var der faktisk positive tilbagemeldinger, og der begyndte at tegne sig et bredt flertal i Folketinget; både Liberal Alliance og Socialdemokraterne var positive over for ideen. Men om lidt vil formentlig alle andre medlemmer af Folketinget end os fra Enhedslisten desværre stemme imod. Jeg må sige, at det undrer mig meget, at man fra Folketingets andre partiers side vil afvise forslaget om en whistleblowerordning for forsvaret.

Formålet med en whistleblowerordning er jo, at vi en gang for alle forsøger at komme skandalerne i forsvaret til livs, og at vi prøver at sikre, at de mennesker, som har modet til at stå frem med oplysninger, ikke skal stå alene og i værste fald blive mærket for livet, som det er sket under klapjagten på den tidligere efterretningsofficer Anders Kærgaard.

Anders Kærgaard har som mange andre danske soldater sat sit liv på spil i Irak, og efter at han fremlagde videoen, der viste mishandling af uskyldige civile irakere, er han blevet mødt med kulde og mistænkeliggørelse. Forsvaret og Forsvarets Auditørkorps har med andre ord jagtet budbringeren i stedet for at forsøge at undersøge de alvorlige afsløringer om et muligt dansk medansvar for mishandling og tortur af civile irakere. Hvis vi havde en instans, som Anders Kærgaard eller andre ansatte i forsvaret kunne gå til, ville Anders Kærgaard ikke have stået alene, men i stedet ville whistleblowerinstansen kunne undersøge indholdet i det, som Anders Kærgaard lagde frem, og kunne have indledt en sag, som derefter kunne være blevet overdraget til Forsvarets Auditørkorps.

Det er derfor dybt skuffende, at der blandt Folketingets øvrige partier ikke for alvor er en vilje til og en interesse for at skabe mere åbenhed om forsvarets arbejde og for at sikre en større grad af tryghed for de ansatte i forsvaret, og jeg må sige, at jeg er fuldstændig uforstående over for denne manglende interesse.

Nogle vil måske påstå, at det bare er Enhedslisten, der jagter forsvaret. Men har forsvaret ikke også selv en interesse i, at forsvaret som magtinstans har en folkelig opbakning, og skal den opbakning ikke lige præcis sikres ved, at befolkningen har tillid til, at forsvaret følger dansk lov, overholder internationale konventioner, at vi ikke, som det måske har været tilfældet i Green Desert-sagen, hvor Anders Kærgaard stod frem, er medansvarlige i tortur af uskyldige civile irakere?

Dette beslutningsforslag er det første af sin slags, der er blevet kørt igennem med den nye procedure, hvor man først tager udvalgsbehandling frem for behandling i Folketingssalen. Før sagde forsvarsministeren, at forslaget var et skud fra hoften. Det må stå for forsvarsministerens egen regning, for under udvalgsbehandlingen

var der mulighed for samtlige partier i Folketinget til at komme med gode indspark til, hvordan det her forslag kunne ændres, såfremt man ønskede det.

Jeg havde personligt det naive håb, at Folketingets partier efter flere positive udmeldinger ville bakke op om forslaget, men det blev afvist af regeringspartierne med henvisning til, at man har nedsat et generelt udvalg for at se på ytringsfriheden for alle offentligt ansatte. Onde tunger kunne måske finde på at påstå, at det er en syltekrukke frem for at lave den påkrævede politiske handling fra regeringens side, men jeg tillod mig i stedet at foreslå, at vi i Forsvarsudvalget skulle afgive en beretning til brug for dette udvalgsarbejde, hvor vi understregede vigtigheden af at have særligt fokus på forsvarets område samt behovet for en uafhængig whistleblowerordning for forsvaret. Det viste sig at være et naivt håb, for det eneste parti, der bakkede op om det, var IA. Den opbakning vil jeg gerne takke IA for her i dag. Men resten af Folketingets partier afviste at afgive en sådan beretning.

Derfor behandler vi nu forslaget og har afstemning i dag. Det oprindelige forslag fra Enhedslisten var ikke var et skud fra hoften, men vores bedste udgangspunkt for en forhandling, en forhandling, som blev afvist af resten af Folketingets partier.

Kl. 10:31

Jeg må sige, at jeg personligt håber, at der sidder nogle folketingsmedlemmer med rigtig, rigtig røde ører, når de om lidt afviser forslaget fra Enhedslisten. Jeg mener, at forsvarets ansatte skal kunne fortælle om ulovligheder uden frygt for at miste jobbet, uden frygt for at blive chikaneret, og det mener jeg dette beslutningsforslag kunne have banet vejen for.

Jeg mener, at vi ikke blot skylder de mennesker, der har modet til at træde frem, at vi vedtager dette beslutningsforslag i dag, men at vi også skylder demokratiet og danskerne det. Befolkningen har krav på at vide, om det danske forsvar handler i tråd med internationale konventioner, handler i tråd med menneskerettighederne, når vi befinder os i konfliktområder rundtomkring i verden. Jeg mener, at whistleblowerne er livsvigtige for demokratiet. Desværre bliver de her selv samme whistleblowere i dag svigtet, og jeg synes, det er en trist dag for Danmark.

Kl. 10:32

#### **Formanden:**

Tak til ordføreren, er der flere, der ønsker ordet?

Det ser ikke ud til at være tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:32

#### **Afstemning**

#### **Formanden:**

Det, der skal stemmes om, er den endelige vedtagelse af beslutningsforslag nr. B 16. Vi starter afstemningen om et øjeblik. Nu kan der stemmes.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 9 (EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 95 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.



Det næste punkt på dagsordenen er:

**13) 2. behandling af lovforslag nr. L 103:**

**Forslag til lov om ændring af ligningsloven, momsloven og forskellige andre love. (Fremrykning af skatte- og afgiftslempelser og forhøjelse af beskæftigelsesfradrag m.v.).**

Af skatteministeren (Jonas Dahl).

(Fremsættelse 20.12.2013. 1. behandling 14.01.2014. Betænkning 21.01.2014).

Kl. 10:34

**Forhandling**

**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:34

**Afstemning**

**Formanden:**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**14) 1. behandling af lovforslag nr. L 115:**

**Forslag til lov om ændring af lov om visse aspekter af Danmarks Eksportråds virke. (Nedlæggelse af bestyrelsen for Danmarks Eksportråd og ændret procedure for udpegning af medlemmer til eksportfremmebevillingsudvalget m.v.).**

Af handels- og europaministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 16.01.2014).

Kl. 10:35

**Forhandling**

**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kim Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 10:35

(Ordfører)

**Kim Andersen (V):**

Tak for det. Det lovforslag, L 115, som vi her har til behandling, indeholder to overordnede ændringer. For det første indebærer forslaget, at bestyrelsen for Danmarks Eksportråd nedlægges, og at der i stedet oprettes et nyt rådgivende organ, som skal hedde Udenrigsøkonomisk Forum. Dette forum skal sikre en bred udenrigsøkonomisk og erhvervsorienteret rådgivning til handels- og europaministeren. For det andet indeholder forslaget den ændring, at medlemmerne af det såkaldte eksportfremmebevillingsudvalg fremover udpeges af handels- og europaministeren.

De foreslåede ændringer sker som opfølgning på den strukturændring, der er sket i Udenrigsministeriet. Med udnævnelsen af en handels- og investeringsminister i 2011 og senere en handels- og euro-

paminister i 2013 er der kommet øget fokus på at sikre gode forudsætninger for dansk eksport, og det vil vi i Venstre gerne kvittere for. Vi ser derfor også positivt på, at man følger op på Udenrigsministeriets strukturændring med en evaluering af, om Eksportrådets bestyrelse fortsat kan varetage de opgaver, som den oprindeligt blev tiltænkt.

Da Eksportrådet blev etableret tilbage i år 2000, blev der ved samme lejlighed etableret en bestyrelse for rådet, og bestyrelsens opgave bestod i at rådgive ministeren med henblik på at sikre et godt samspil mellem erhvervslivet og Eksportrådet. Rådgivningen skulle således bidrage til at fremme dansk eksport og tiltrække danske investeringer her til landet. Den nye ministerpost ændrer imidlertid forudsætningerne for bestyrelsens opgavevaretagelse, som nu naturligt i højere grad varetages politisk af handels- og europaministeren. Man har derfor valgt at nedlægge bestyrelsen for Eksportrådet og opretter i stedet et nyt udenrigsøkonomisk forum, og det kan vi i Venstre godt se fornuften i. Med det nye forum lægges der op til en mere bred inddragelse. Der vil indgå både virksomheder og erhvervsorganisationer samt folk fra forskningsverdenen og andre relevante aktører.

Jeg har noteret mig, at man med lovforslaget lægger op til, at der i det udenrigsøkonomiske forum fortsat skal være en tæt dialog mellem Eksportrådet og dansk erhvervsliv, selv om bestyrelsen nedlægges. I Venstre tager vi det som en afgørende forudsætning, at erhvervslivet inddrages, og at arbejdet med at fremme dansk eksport i videst mulig udstrækning sker på erhvervslivets præmisser. Derfor håber jeg også, at handels- og europaministeren er opmærksom på, at det nye forum bibeholder den tætte kontakt til erhvervslivet. Vi må ikke risikere en udvikling, hvor det nye forum reelt bliver et pseudoorgan. Derfor er det naturligvis en forudsætning for Venstres opbakning til dette lovforslag, at ministeren sikrer, at det nye organ bliver et kompetent forum, som benyttes aktivt. Forummet bør være karakteriseret ved en tæt dialog med Eksportrådet, Udenrigsministeriet og repræsentanter fra erhvervslivet. Kun via en tæt dialog med erhvervslivets aktører kan det lykkes at fremme dansk eksport og tiltrække investeringer her til landet.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at Danmarks Eksportråd bestrider en helt central opgave med hensyn til at vejlede og give support til danske virksomheder, der forsøger sig på de udenlandske markeder. Og hvis det skal lykkes disse virksomheder at slå igennem på de internationale markeder, er det helt essentielt, at de får den fornødne støtte og vejledning. Derfor er det også væsentligt, at Eksportrådet og handels- og europaministeren er bevidste om at udnytte særlig de små og mellemstore virksomheders vækstpotentiale på de internationale markeder, i første omgang særlig på de nære eksportmarkeder. Her er det særlig vigtigt aldrig at svigte indsatsen på hele det store tyske marked. Uden den bevidsthed er det svært at klæde danske virksomheder på til at udforske det eksportpotentiale, som bør udgøre en væsentlig del af den danske vækstdagsorden.

Jeg har tillid til, at det nye forum, som regeringen med dette lovforslag lægger op til, vil kunne bidrage til at skabe en bredere forståelse for eksportpotentiale og dermed en bedre vejledning til danske virksomheder. Det er forudsætningen for vækst og øget værdiskabelse i den private indenlandske sektor og dermed også forudsætningen for øget beskæftigelse i private virksomheder her i landet. Det er en meget vigtig præmis for Venstre at understrege. Dansk erhvervslivs eksport og internationalisering er helt afgørende, når vi skal skabe vækst og beskæftigelse i Danmark. Dette lovforslag lægger op til en forbedring af arbejdet med eksportfremme. Venstre vil derfor gerne støtte forslaget. Tak.

Kl. 10:40

**Formanden:**

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Benny Engelbrecht som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:41

Kl. 10:44

(Ordfører)

**Benny Engelbrecht (S):**

Formålet med det foreliggende lovforslag er at nedlægge bestyrelse for Danmarks Eksportråd, og som en konsekvens heraf ændres proceduren for udpegning af medlemmer til eksportfremmebevillingsudvalget. I samme omgang foreslår regeringen, at der oprettes et udenrigsøkonomisk forum, som skal rådgive om, hvordan Danmark bedst forholder sig til udfordringerne på de globale markeder.

Med et selvstændigt ministerium for eksportområdet siden 2001 må man konstatere, at bestyrelsens rolle er ændret væsentligt. Hvor bestyrelsen tidligere fik forelagt alle væsentlige initiativer, indebar udpegningen af en minister en klar politisk opprioritering og et øget ministerfokus på Eksportrådets strategiske satsninger, programmer og ydelser. Det er rigtig positivt.

Det betyder så, at ordningen ikke længere er tidssvarende, og det er derfor, at bestyrelsen foreslås nedlagt. Det finder Socialdemokraterne er fornuftigt, tidssvarende og den rette prioritering. Vi kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 10:42

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Hans Kristian Skibby som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:42

(Ordfører)

**Hans Kristian Skibby (DF):**

Det lovforslag, der er fremsat her, har Venstres ordfører jo nærmest gennemgået minutiøst. Det er jo korrekt, at med den ændrede ministerstruktur og den ændrede opgaveportefølje, der ligger hos ministrene, er det oplagt at se på, om den her bestyrelse fortsat skal være her, eller om der skal ske en omorganisering.

I Dansk Folkeparti er vi fulde af fortrøstning over, at det her udenrigsøkonomiske forum, som man vil etablere, til fulde vil kunne håndtere de opgaver, der ligger, med at sikre en god dialog om de internationale aspekter, som er af dansk interesse og er i vores vækst dagsorden generelt. Så vi støtter lovforslaget.

Kl. 10:43

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 10:43

(Ordfører)

**Andreas Steenberg (RV):**

Jeg vil starte med at rose den danske eksportindsats. Jeg hører fra rigtig mange konkrete virksomheder og erhvervsorganisationer, at indsatsen virker, og at man er rigtig glad for den. Fra radikal side er vi også glade for den nye handelsministerpost. Vi har den opfattelse, at det virker at have en minister på det her område. Vi skal huske på, at Danmarks og danskernes velstand kommer fra at sælge varer til udlandet, og derfor er eksportindsatsen utrolig vigtig.

Med lovforslaget her sørges der for at tilpasse den indsats, der foregår, med det faktum at vi nu har et handelsministerium. Eksportrådet nedlægges, og der laves i stedet for et såkaldt udenrigsøkonomisk forum, som skal rådgive handelsministeren i hans arbejde. Vi støtter den her ændring, og vi mener, at det styrker det arbejde, der foregår.

Kl. 10:44

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

(Ordfører)

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

SF kan støtte det her lovforslag. Efter udnævnelsen af netop handels- og europaministeren er den oprindelige intention med bestyrelsen i Danmarks Eksportråds rolle og virke meget forandret, og af samme grund anser vi nedlæggelsen af bestyrelsen for at være en ganske naturlig reaktion på, at der nu er blevet udpeget en selvstændig minister på området. Vi anerkender dog, at erhvervslivets repræsentation i Eksportrådets bestyrelse har været værdifuld, og vi ser gerne, at Eksportrådet også fremover får en meget tæt kobling til erhvervslivet. Vi glæder os i den forbindelse over, at man har en intention om, at nedlæggelsen af bestyrelsen skal modsvares af oprettelsen af et nyt udenrigsøkonomisk forum, som skal bistå handels- og europaministeren med rådgivning i forhold til at håndtere den danske vækst dagsorden i et internationalt perspektiv.

Sidst, men ikke mindst, kan vi også tilslutte os ideen om, at det bliver ministerens opgave at udpege medlemmerne af Udenrigsøkonomisk Forum.

Så vi kan støtte det her lovforslag.

Kl. 10:45

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:45

(Ordfører)

**Stine Brix (EL):**

På Enhedslistens vegne kan jeg sige, at vi også kan støtte lovforslaget. Til nogle af de bemærkninger, der allerede er sagt, vil jeg tilføje, at vi sådan set er interesserede i at høre mere om, hvad ministerens overvejelser er mere konkret i forhold til udpegning af medlemmer til det nye udenrigsøkonomiske forum. Det fremgår jo også af flere af de høringssvar, vi har fået, at der er mange meninger om den sag. Og jeg synes sådan set, det kunne være interessant at høre noget mere om, hvad man gør sig af overvejelser. Der er bl.a. et indspark fra fagbevægelsen, som gerne vil være repræsenteret, og der er også et indspark fra AE-rådet, som peger på, at man kunne få gavn af også at have en bredere nationaløkonomisk repræsentation i den sammenhæng. Man kunne også forestille sig, at vi i den sammenhæng kunne få glæde af at have viden om, hvordan vi kunne understøtte en bæredygtig eksport.

Men vi kan støtte forslaget og ser frem til at høre noget mere om, hvad regeringen gør sig af overvejelser i forhold til det fremtidige forum, der skal erstatte Eksportrådet.

Kl. 10:46

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Joachim B. Olsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:46

(Ordfører)

**Joachim B. Olsen (LA):**

Det her lovforslag medfører, at Eksportrådets bestyrelse nedlægges, og at proceduren for udvælgelsen af medlemmer til eksportfremmebevillingsudvalget ændres.

Vi tror ikke, at det er det her lovforslag, der kommer til at gøre Danmark til sådan en vindernation på de globale eksportmarkeder, men vi har valgt at lytte til erhvervsorganisationernes høringssvar i forbindelse med det her lovforslag, og de er sådan overordnet set positive, specifikt er i hvert fald Dansk Industri og Danmarks Rederiforening positive, Dansk Erhverv og Dansk Byggeri er en lille smule

mere kritiske, men samlet set virker det, som om de synes at det er en god idé, og derfor vælger vi at lytte til dem.

Vi håber så også, at det vil blive modsvaret af, at ministeren vil lytte til de enkelte kritikpunkter, som der er. Men samlet set kan vi støtte det her lovforslag.

Kl. 10:47

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 10:48

(Ordfører)

**Brian Mikkelsen (KF):**

Eksportrådet har fungeret godt i mange år og har været en god døråbner i forbindelse med vores eksportindsats på forskellige markeder, men set i lyset af at verden hele tiden ændrer sig, at der er brug for en større koncentreret indsats fra dansk side, kan vi fra Konservatives side godt støtte, at man nedlægger bestyrelsen i Eksportrådet og laver et nyt Udenrigsøkonomisk Forum. Det er jo også blevet vel modtaget af de forskellige organisationer og af bestyrelsen i Eksportrådet.

Så vi kan godt støtte forslaget og appellerer jo så til, at man yder en kraftindsats, når det gælder eksportindsatsen, kigger på det omkostningsniveau, vi har i Danmark, og hjælper specielt de små og mellemstore virksomheder ud på eksportmarkedet – også gennem det her forum. Men vi kan godt støtte forslaget.

Kl. 10:48

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Handels- og europaministeren.

Kl. 10:49

**Handels- og europaministeren (Nick Hækkerup):**

Først og fremmest tak til samtlige partier for den støtte, som lovforslaget har fået her under førstebehandlingen. Lad mig understrege, at Eksportrådet gennem årene har haft kæmpestor gavn af den kompetente rådgivning, man har fået fra bestyrelsen, men det er også rigtigt, som flere ordførere har påpeget, at med en selvstændig ministerfunktion på området er den konstruktion ikke længere tidssvarende, og derfor er det mig selvfølgelig også magtpåliggende at lave det om.

Når det er sagt, har flere peget på, at den værdi, som ligger i at have en tæt kontakt til det danske erhvervsliv, til de danske erhvervsinteresser, ikke må tabes, og det kommer heller ikke til at ske. Det er jo præcis derfor, at vi vil lave det Udenrigsøkonomiske Forum, som – for nu at adressere bl.a. Enhedslistens ordførers bemærkninger – vil have repræsentanter for danske virksomheder og erhvervsorganisationer i en størrelsesorden på omkring 15, sådan at vi er sikre på, at virksomhederne har et direkte talerør, at vi kan mærke, hvad det er for nogle rammevilkår, de møder, hvad det er for nogle begrænsninger, hvad det er for nogle ønsker, de måtte have til, at vi kan fremme eksporten mest muligt på Danmarks vegne. Og så vil det også få ti repræsentanter for forskningsverdenen og andre relevante interessenter.

Jeg tror ikke, at der kan være nogen tvivl om, at en relevant interesse i den her sammenhæng selvfølgelig er den danske fagbevægelse, fordi vi jo ved, at fagbevægelsen også er af afgørende betydning for at sikre de rammevilkår, som der er for dansk erhvervsliv, og at de muligheder for at træde ud på den internationale scene er afgørende. Så selvfølgelig skal fagbevægelsen også være med dér, og selvfølgelig skal lønmodtagerne også høres dér.

En vedtagelse af lovforslaget vil, hvis man skal sige det helt kort, give mulighed for en mere tidssvarende rådgivning af Eksportrådet, og dermed skriver lovforslaget sig ind i den moderniserings- og ef-

ektiviseringsproces, der er i gang i Udenrigsministeriet. Og det giver anledning til også bare lige at berøre et par andre elementer.

Det blev nævnt fra Venstres ordførers side – og det er jeg enig i – at der er behov for at se på det store tyske marked. Jeg tager selv til Tyskland; vi har nye initiativer på vej, der retter sig specifikt mod det tyske marked – og også her går vi i øvrigt hånd i hånd, regeringen og oppositionen, i det synspunkt, at der er meget at gøre på det tyske marked. Det tyske marked er rugbrødsmotoren i den danske eksport og skal derfor prioriteres, og det kommer også til at ske.

Et andet element i den modernisering, som finder sted, er jo den nye ambassadestruktur, som vi laver, og som i øvrigt også betyder en styrkelse af præcis ambassaden i Berlin, men som jo også betyder, at vi sikrer, at vi hele tiden følger med i det tilstedevær, vi har i verden, sådan at vores tilstedevær på de nye fremvoksende markeder bliver styrket, at vores tilstedevær i EU bliver styrket.

Så er det, som den konservative ordfører sagde, fuldstændig rigtigt – og det kan jeg kun bakke op om – nemlig at der er behov for hele tiden at have en fokuseret kraftindsats for at sikre, at den danske eksport står så godt som muligt. Hvorfor det? Fordi vi ved, at hver eneste gang danske virksomheder sælger for 1 mia. kr. ude i verden, så bliver der alt andet lige skabt 600-700 arbejdspladser herhjemme, som betyder velstand for de familier, hvor arbejdspladserne kommer, og som jo via den velstand, via de skatteindtægter, som der lægges osv., skaber grundlag for den velfærd, som vi gerne vil give, skaber grundlag for det ordentlige skolesystem, som vi gerne vil have, og skaber grundlag for ordentlige daginstitutioner, skaber grundlag for fri og lige adgang til hospitaler osv. Så der er fuld fokus på, at vi skal blive ved med at prioritere den danske eksport.

Men jeg takker alle Folketingets partier for støtten til forslaget, som det ligger, og jeg glæder mig til det videre arbejde med det. Tak.

Kl. 10:53

**Formanden:**

Tak til handels- og europaministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**15) 1. behandling af lovforslag nr. L 111:**

**Forslag til lov om ændring af lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler. (Indskrænkning af salgs- og anvendelsesperioder for fyrværkeri, ændring af gebyrordning m.v.).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).  
(Fremsættelse 15.01.2014).

Kl. 10:53

**Forhandling****Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Hr. Jan E. Jørgensen som Venstres ordfører.

Kl. 10:54

(Ordfører)

**Jan E. Jørgensen (V):**

Tak for det. Med lovforslag L 111 lægges der op til, at vi, om jeg så må sige, skal skyde gråspurve med kanonslag. Forslaget går ud på, at man vil reducere de perioder, hvor man må henholdsvis anvende fyrværkeri og sælge fyrværkeri. Ja, helt konkret foreslås det, at hvor man i dag må både sælge og anvende fyrværkeri i hele december måned, skal det fremover være sådan, at man kun må bruge fyrværkeri fra den 27. december til den 1. januar, og salgsperioden foreslås så indskrænket til at løbe fra den 15. december til den 31. december.

Grunden til, at man kommer med det her forslag, er, at en række dyreorganisationer – ikke dyre organisationer, men dyreorganisationer – har peget på, at de nuværende regler er til gene for nogle hunde, som bliver generet af både lys og støj fra fyrværkeri. Man mener så, at en kortere affyringsperiode vil kunne mindske de gener, som vores firbenede venner oplever, når det buldrer og brager udenfor.

Er det så ikke en meget god idé? Er der nogen, der har noget imod hunde? Jeg har i hvert fald ikke. Men vil det her forslag løse flere problemer, end det skaber, og vil det overhovedet løse de problemer, som der lægges op til at man vil løse? Det er kun 3,4 pct. af fyrværkeriet, der afbrændes i løbet af december måned. Næsten 97 pct. – 96,6 pct., for at være helt præcis – fyres altså af nytårsaften mellem kl. 18 og kl. 2.

Så min påstand er – det er også den påstand, der fremhæves i flere af høringsvarene – at det altså ikke er det lovlige fyrværkeri, som er et problem for de mange hundeejere; det er det fyrværkeri, som i forvejen er ulovligt, altså som importeres ulovligt fra f.eks. Tyskland eller bliver bestilt via internettet. Så vi løser formentlig ikke nogen problemer, i hvert fald ikke særlig mange, for de hundeejere, der er på tale, og spørgsmålet er så: Skaber vi nogle nye problemer?

Det fremgår det af den rapport, der ligger til grund for hele arbejdet – en rapport, som Rambøll har udarbejdet, der hedder »Risikoanalyse – fyrværkeridistribution i detailledet« – at hvis lovforslaget vedtages, og hvis man formindsker salgsperioden, vil det givetvis have en indflydelse på mængden af ulovligt fyrværkeri. Altså, hvis man ikke lovligt kan købe fyrværkeri i den første halvdel af december, vil man kun have mulighed for at købe ulovligt fyrværkeri, og dermed er der altså en væsentlig risiko for, at der vil komme mere ulovligt fyrværkeri. Det er noget af det fyrværkeri, der siger bang, og det er altså noget af det fyrværkeri, som i særlig grad er til gene for vores kæledyr. Så altså, mere ulovligt fyrværkeri, en stimulering af det sorte marked og grænsehandel osv. er jo ikke ligefrem det, som vil hjælpe på de problemer, som ifølge lovforslaget skulle kunne blive afhjulpet.

Så er der spørgsmålet om sikkerhedsrisikoen. Her fremhæves det fra flere sider, bl.a. Københavns Politi, at den foreslåede halvering af salgsperioden kan medføre en risiko for, at salgsperioden bliver så tidsmæssigt presset, at de sikkerhedsmæssige foranstaltninger omkring håndteringen af store mængder fyrværkeri vil blive forringet, herunder i forbindelse med transport og opbevaring af fyrværkeri. Der vil særlig være en risiko for, at lagre af fyrværkeri opbevares i køretøjer, der hensættes nær ved salgsstederne, hvilket vil indebære en forøget risiko for ulykker med fyrværkeri.

Det fremhæves også i Rambøllrapporten, at den forkortede salgsperiode også vil medføre større risiko for, at der sker menneskelige fejl. Der vil være en risiko for, at der er flere mennesker til stede ved salgsstederne, og dermed er der, hvis en ulykke indtræffer, altså også flere mennesker, der kommer til skade. Og det er jo lidt absurd, i betragtning af at når vi overhovedet i sin tid indførte en begrænsning for, hvornår man måtte købe og anvende fyrværkeri, så var det jo netop af hensyn til sikkerheden. Det var som følge af den meget forfærdelige ulykke i Seest ved Kolding, at vi overhovedet indførte en

begrænsning på fyrværkeri. Det var jo ikke af hensyn til at sikre hundes nattesøvn; det var for at sikre menneskers liv og helbred, at vi overhovedet indførte de her restriktioner. Og så virker det jo helt absurd, at vi nu er i gang med at vedtage et lovforslag, som vil få den modsatte konsekvens.

Kl. 10:58

Der blev også peget på fra Københavns Politis side, fra Sikkerhedsstyrelsens side, fra Rigsadvokatens side, at det, at man har en periode, hvor man godt må sælge fyrværkeri, men ikke må anvende det, gør, at det vil være meget svært at håndhæve de her bestemmelser. Man vil kriminalisere en masse formentlig mest unge knægte, som har købt noget fyrværkeri, og så går nysgerrige hjem og skal prøve at se noget af det, lave en generalprøve, og disse unge knægte bliver altså fremover kriminaliseret. Det er ikke særlig hensigtsmæssigt, og der er heller nogen særlig grund til at antage, at politiet vil ofre større ressourcer på at komme det her problem til livs.

Så er der som det sidste spørgsmålet om hele erhvervslivet. Venstre går ind for et byrdestop, og det påpeges af både Dansk Industri, Dansk Erhverv, brancheforeningen selv og eksempelvis Trier Festfyrværkeri – hvor direktøren har skrevet, at dette er hans og hans kolleger i branchens klare opfattelse – at der sker for mange ændringer på dette område, og at de mange ændringer gør det sværere at drive en virksomhed, fordi man hele tiden skal sætte sig ind i nye regler. Altså, hvis vi mener noget alvorligt med, at vi ikke altid skal lovgive os ud af problemer, så er det her altså et meget godt sted at stoppe op, selv om jeg anerkender, at det ikke er verdens største lovforslag.

Jeg synes i stedet for, at vi skulle foreslå, at man lavede nogle kampagner. Det har tidligere vist sig effektivt. Eksempelvis kender alle vel kampagnen »Gå aldrig tilbage til en fuser«, og det kan være, at Venstre måske endda vil genbruge den kampagne i sin næste folketingsvalgkamp; det vil jeg ikke afvise. Men kampagner er altså et udmærket og effektivt instrument. Vi skal ikke altid ty til lovgivning, fordi vi oplever et eller andet problem.

Så på den baggrund må jeg sige, at Venstre ikke kan støtte lovforslaget og anbefaler, at regeringen trækker det.

Kl. 11:00

**Formanden:**

Hr. Benny Engelbrecht, en kort bemærkning.

Kl. 11:00

**Benny Engelbrecht (S):**

Ja, det var jo nogle interessante betragtninger, hr. Jan E. Jørgensen kom med, og jeg skal nok lade være med at kommentere, om sloganet i forbindelse med hr. Lars Løkke Rasmussen, »Gå aldrig tilbage til en fuser«, vil virke i den kommende valgkamp. Det må vi jo i givet fald se.

Men i forhold til det foreliggende lovforslag husker jeg jo, da vi havde debat sidste år, at hr. Jan E. Jørgensens partifælle, hr. Hans Christian Thoning, som var ordfører på daværende tidspunkt, gjorde tydeligt opmærksom på, at Venstre var meget optaget af det udvalgsarbejde, der var sat i gang, og ville følge meget nøje også de anbefalinger, som den arbejdsgruppe lagde op til.

Nu er det foreliggende lovforslag jo en fuldstændig fremlæggelse af det, som arbejdsgruppen er kommet med, så derfor skal jeg bare høre, om det sådan er en generel tilgang, at Venstre fremover *ikke* vil følge de faglige anbefalinger, som er på området.

Kl. 11:01

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:01

Kl. 11:04

**Jan E. Jørgensen (V):**

Nej, det er det ikke. Vi lytter altid til de råd, der kommer fra arbejdsgrupper og fra eksperter og fra folk, der har problemerne inde på livet, men det er os som politikere, der i sidste ende skal vægte, hvad vi så finder vejer tungest, og lytte til de argumenter, der er fremført i debatten. Det er jo ikke sådan, at der ikke er fremført argumenter, der taler imod det her lovforslag. Jeg har redegjort for en del af dem her i min ordførertale, og vi synes altså fra Venstres side, at de argumenter vejer tungere.

Så har vi selvfølgelig også en liberal holdning til tilværelsen, en liberal ideologi, der gør, at vi altså ikke synes, vi skal lave flere love og regler og forbud end absolut nødvendigt. Det spiller selvfølgelig ind, og det kan være, at det er her, at hr. Benny Engelbrecht og Venstre ser lidt forskelligt på tilværelsen.

Kl. 11:02

**Formanden:**

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 11:02

**Benny Engelbrecht (S):**

Nu nævnte hr. Jan E. Jørgensen selv Tyskland i sin ordførertale, og jeg skal bare høre, om det er hr. Jan E. Jørgensens generelle opfattelse, at den meget korte affyringsperiode, som er i Tyskland, er en stor udfordring. Jeg minder lige om, at det faktisk er sådan, at perioden i Tyskland jo stort set er, som regeringen foreslår her.

Det er bare for sådan lige at få det pindet ud, om det er noget, som hr. Jan E. Jørgensen opfatter som et meget stort problem i Tyskland. Det er i hvert fald ikke noget, som er tilgæet min opmærksomhed, at det skulle være et stort problem, tværtimod er der mange danskere, især i den sydlige del af Jylland, som har gjort opmærksom på, at reglerne fungerer utrolig godt i Tyskland.

Kl. 11:03

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:03

**Jan E. Jørgensen (V):**

Jamen som jeg også nævnte, så er det jo meget, meget lidt fyrværkeri, der overhovedet affyres uden for tidsrummet, fra dronningen har holdt sin nytårstale, og til man ikke gider længere der ved halv to-totiden om natten. Langt det meste fyrværkeri bliver fyret af i det tidspunkt. Så selve affyringsperioden vil selvfølgelig ikke indebære store, voldsomme problemer for en hel masse mennesker. Det, jeg taler om, er, at politiet og Rigsadvokaten har peget på, at det her lovforslag, den her lov, vil blive meget, meget vanskelig at håndhæve. Der vil formentlig være tale om nogle hundeejere, som ringer til politiet og anmelder, at naboens knægt har affyret en nytårsrakket, og så ved jeg ikke, om hr. Benny Engelbrecht forestiller sig, at politiet sender en patrulje ud for at finde ud af, om det nu er rigtigt og sætte afhøringer i værk osv. osv.

Lovforslaget er, om jeg så må sige, en fuser.

Kl. 11:04

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Så er det hr. Benny Engelbrecht som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

**Benny Engelbrecht (S):**

Som det allerede er nævnt, er det overordnede formål med det foreliggende lovforslag at mindske de gener, der er forbundet med affyring af fyrværkeri i forbindelse med nytåret.

Det er kun et års tid siden, at Folketinget sidst debatterede fyrværkerilovgivningen, og dengang indikerede regeringen, at man ville sætte et udvalgsarbejde i gang for at give et grundlag for det lovforslag, som vi nu har til første behandling. Som man umiddelbart kan se, tager lovforslaget højde for en række af de synspunkter, som Folketingets partier gav udtryk for dengang. Der er så nogle af de synspunkter, der er anderledes dag, kan vi allerede nu høre.

Skæbnen har villet, at lovforslaget var i offentlig høring i slutningen af sidste år, altså 2013, og det har medført en meget omfattende offentlig debat af forslagens elementer sammenfaldende med tiden op til nytår. Det kan jo sådan set være meget sundt. Og sammen med de mange høringssvar, der er afgivet, kan jeg roligt konkludere, at forslaget lægger en meget nøje balance imellem sikkerhed i distributionsleddet på den ene side og på den anden side begrænser de gener, der er ved affyring af fyrværkeri, uden at gå på kompromis med den grundlæggende forudsætning, nemlig at danskerne fortsat gerne vil have mulighed for at fejre nytåret ved at affyre en nytårsrakket sammen med naboen.

Lad mig samtidig konstatere, at der også i meget brede dele af befolkningen og fra interesseorganisationer i civilsamfundet er et meget udtalt ønske om at begrænse affyringsperioden. I dag er det tilladt at sælge fyrværkeri til forbrugerne i perioden den 1. december til den 31. december. Forbrugernes anvendelse af fyrværkeri er tilladt fra den 1. december til den 5. januar. Indtil 2005 var det tilladt at sælge og anvende fyrværkeri hele året, men fyrværkerilovgivningen blev strammet som følge af Seestulykken i 2004. Levering til og fra detaillledet er tilladt i perioden mellem den 24. november og 1. februar.

Der foreslås følgende model for de fremtidige salgs- og anvendelsesperioder: Fyrværkeri må anvendes fra den 27. december til den 1. januar. Det betyder en indskrænkelse med 30 dage. Fyrværkeri må sælges fra den 15. til den 31. december. Det er altså en indskrænkelse med 14 dage. Leveringsperioden ændres ikke af hensyn til sikkerheden. Der kan fortsat leveres fyrværkeri til salgsstederne allerede fra den 24. november. Og der gennemføres en informationskampagne, der skal sikre kendskab til de nye perioder.

Jeg var sådan set selv skeptisk i starten over for at have en forskel mellem salgs- og affyringsperiode, men efter at have studeret de forskellige argumenter mener jeg, at vi er landet på den mest pragmatiske og balancerede løsning. Indskrænkes salgsperioden til ganske få dage, får vi en stor sikkerhedsudfordring. Vælger vi en meget længere affyringsperiode, får vi ikke den begrænsende effekt, som var det oprindelige formål med at sætte gang i det lovforberedende arbejde.

Lovforslaget lægger desuden op til at ændre principperne for de gebyrer, som producenterne og importørerne skal betale ved test af fyrværkeri i forbindelse med Sikkerhedsstyrelsens markedskontrol. I dag betaler branchen for alle test, men udgangspunktet i lovforslaget er at harmonisere reglerne med andre områder inden for produktsikkerhedsloven, sådan at der kun betales for test, hvor et produkt fejler. Dermed bliver det dem, der ikke overholder reglerne, der skal betale, og det motiverer til øget regelefterlevelse.

Jeg vil gerne understrege, at vi kan lave al den lovgivning, vi ønsker, men uden en ansvarlig fyrværkeribranche kan vi ikke lykkes med at finde den rette balance mellem morskab og risiko. Og derfor vil jeg gerne benytte denne lejlighed til at understrege, at vi forventer, at branchen selv fortsat vil lægge sig i selen, for at farligt fyrværkeri slet ikke finder vej til de danske forbrugere. Samtidig vil jeg

minde om, at Sikkerhedsstyrelsen har mulighed for at hjælpe virksomheder i branchen med at tilbagekalde eventuel fejlbehæftet fyrværkeri.

Når det er sagt, vil jeg ikke undlade at referere det høringssvar, som fyrværkeribranchen har sendt om de stramninger, som lovforslaget lægger op til:

Det er stramninger, der selvfølgelig vil få konsekvenser for branchen, som i forvejen er underlagt meget stramme regler for transport, opbevaring og distribution. Vi vurderer dog, at branchen vil kunne indrette sig på ændringer, som de nævnte, og det vel at mærke uden at det går ud over sikkerheden, som har været en helt afgørende faktor i udarbejdelsen af lovforslaget.

Med andre ord ser det ud til, at vi med udvalgsarbejdet har fundet den rette balance.

Jeg synes også, det er naturligt at understrege, at de synspunkter, som branchen har gjort opmærksom på i forhold til transport og logistik, naturligvis er relevante. Jeg forventer, at det praktiske hensyn vil blive adresseret, når loven skal omsættes til bekendtgørelse.

Der skal ikke herske tvivl om, at fyrværkeri er farligt. Det kan man se, når man bl.a. studerer det arbejde, som ulykkesanalysegruppen ved ortopædkirurgisk afdeling O på Odense Universitetshospital laver, men der er heldigvis et fald i antallet af ulykker. Man må dog også konstatere, at hvis de basale råd om fyrværkeri var blevet fulgt, kunne en del af de skader, der registreres, være undgået. Som analysegruppen konstaterer, skal alle sørge for at anvende sikkerhedsbriller, antænde fyrværkeriet korrekt og i øvrigt følge instruktionerne på fyrværkeriet. Det er med andre ord et fælles ansvar for branchen og det offentlige at sikre tilstrækkelig oplysning også om de basale, gode råd.

Med disse ord skal jeg meddele, at Socialdemokraterne kan støtte det foreliggende forslag.

Kl. 11:09

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Dennis Flydtkjær som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:10

(Ordfører)

#### Dennis Flydtkjær (DF):

For et år siden fremsatte vi i Dansk Folkeparti et beslutningsforslag, som ville begrænse affyringsperioden for fyrværkeri. Regeringen nedsatte så et udvalg, og det er så deres arbejde, der gør, at det nu munder ud i det her lovforslag, som gør, at regeringen og Dansk Folkeparti faktisk er enige om, at der er behov for en begrænsning af affyringsperioden. Så det er vi selvfølgelig i Dansk Folkeparti rigtig glade for.

Når det er nytårsaften, er det jo en tradition, at vi skyder nytåret ind med fyrværkeri. Det er både en festlig og en sjov del af nytårsaften – jeg synes også selv, at det er en god, festlig del af nytårsaften – men vi fejrer jo ikke nytårsaften en hel måned. Der er jo ingen grund til, at man står og fyrer fyrværkeri af den 4. eller den 8. december, og derfor foreslår man så også med det her lovforslag, at det bliver begrænset til tiden mellem jul og nytår, præcis fra den 27. december til den 1. januar, hvilket jeg stadig væk synes er en fornuftig lang periode, som gør, at man stadig væk kan holde fast i traditionen. Jeg vil også sige, at i andre lande har man faktisk også en meget kortere periode, og Danmark kommer så til at ligne de lande mere. Så vidt jeg er orienteret, har man i Holland kun 2 dage om året. I andre lande som Tyskland og Norge er det også ganske få dage.

Når man kigger på det gode ved det her, er det jo, at det går stærkt ud over hundeejerne, som det er i dag, fordi hunde er voldsomt generet af fyrværkeri, og der er det altså nemmere for hundeejerne at tage hensyn til det, når det er nogle færre dage, man skal håndtere. Man kan jo f.eks. vælge at sende sin hund på en hundepen-

sion eller medicinere eller andre ting. Det er sådan i dag, at der er ca. 500.000 hunde i Danmark. Dyr læger antager, at omkring en tredjedel af dem ikke er specielt begejstrede for nytårsaften, fordi fyrværkeri er stærkt generende, og det kan jo gøre, at man i nogle tilfælde er nødt til at medicinere dem, og der er sågar også oprettet fyrværkerifri campingpladser, som man kan vælge at bruge.

Jeg vil også sige, at det ikke kun er familiedyr, der lider. Det kan også være landbrugsdyr eller vilde dyr i naturen, som både kan komme til skade og blive voldsomt generet af det her.

Jeg synes, at det her lovforslag finder en fin balance i, at man både kan bevare den tradition, det er, at vi kan fyre fyrværkeri af nytårsaften og have det festligt med det, men også at man bedre kan håndtere det og det er en mindre gene i forhold til specielt hundeejerne.

Salgsperioden forkortes også i det her lovforslag, hvor det i dag er fra den 1. december til den 31. december. Fremover skal det så være fra den 15. december til den 31. december. Det tror jeg da kan være udmærket, men man skal bare lige have med i overvejelserne, at det kan have nogle sikkerhedsmæssige konsekvenser i forhold til, at der er kortere tid til at transportere det ud på salgsstederne, i forhold til, at der er nogle begrænsninger i dag, i forhold til hvor store lagrene vil være i butikkerne.

Men alt i alt synes vi, at det her er en god forbedring af dyrevelfærden, som er i en god balance med, at man også kan holde fast i den tradition, der er, med, at man vil fyre fyrværkeri af nytårsaften. Så Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget.

Kl. 11:12

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 11:13

(Ordfører)

#### Andreas Steenberg (RV):

Her til nytår havde jeg besøg af mine to niecer fra Australien, og i Australien er loven indrettet sådan, at der kan man ikke bare lige gå ned og købe fyrværkeri. Så de havde en sand fest her i Danmark, hvor der jo er masser af fyrværkeri.

Fra radikal side støtter vi, at danskerne gerne må fejre nytår ved at købe fyrværkeri, men som det også er blevet fremført i den her debat, oplever mange, både mennesker og dyr, gener ved fyrværkeriet, og samtidig er det selvfølgelig ikke helt ufarligt at fyre fyrværkeri af. Derfor skal fyrværkeriområdet reguleres og kontrolleres, så sikkerheden er bedst mulig.

Det lovforslag, vi diskuterer her, ændrer tidspunkterne for, hvornår man må affyre og sælge fyrværkeri. Man må anvende fyrværkeri fra den 27. december til den 1. januar med det nye lovforslag. Det er en indskrænkelse på 30 dage. Salget af fyrværkeri må foregå fra den 15. til den 31. december, og det er ca. 2 uger mindre end i dag. Leveperioden ændres ikke af hensyn til sikkerheden, og så gennemføres der samtidig en informationskampagne, så folk ved, hvornår de må fyre fyrværkeri af. Tidligere har man måttet anvende fyrværkeri alle årets dage. Vi støtter, at man med det her lovforslag i videst muligt omfang begrænser perioden til omkring nytårsaften. Det skyldes, at mange, især dyr, oplever store gener med fyrværkeri, og derfor støtter vi at begrænse perioden til omkring nytår.

Ud over ændring af perioderne for anvendelse og salg, ændres gebyrerne for sikkerhedstest af fyrværkeri. Med lovforslaget bliver det sådan, at det er sælger, der har produkter med fejl, der betaler for testene. Det vil øge fokus på, at fyrværkeri ikke har fejl, og øge sælgerens incitament til at sørge for at have styr på dem, der producerer fyrværkeriet, så der ikke er fejl, hvilket jo var det, vi så ved i hvert fald en sag her til nytår.

Vi kan støtte lovforslaget, som det ligger her.

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 11:15

der ikke får fyret alt det fyrværkeri af, de har købt. Derfor er det så blevet foreslået, at man kunne forlænge perioden måske til den 2. januar, så man havde en reel mulighed for at få fyret resterne af, så det ikke skulle ligge nede i kælderens og dermed udgøre en risiko med brandfare m.v. ved at blive liggende der helt til næste års nytårsaf-ten.

Kl. 11:15

Er regeringen fuldstændig fast i kødet på, at der ikke bliver flyttet et komma, eller vil man gå ind og måske forholde sig konstruktivt til nogle af de ændringer, der er blevet stillet forslag om i høringsvare-ner?

Kl. 11:19

(Ordfører)

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Nu, hvor vi er sådan ved lidt små personlige anekdoter, kan jeg fortælle, at det altså ikke kun er hundeejere, der har problemer med fyrværkeri. Det har vi, der er forældre til mindre børn, sådan set også; de bliver skræmte og bange for at sove og skræmte og bange for at gå uden for en dør, når det brager løs på alle tidspunkter af døgnet. Det kan jeg i hvert fald som mor til en på 2½ år berette om.

Vi oplever jo hvert eneste år henvendelser fra borgere og fra miljø- og dyrevelfærdsorganisationer, der føler sig generet af fyrværkeri i hele december måned. Allerede i 2013 sagde den daværende erhvervs- og vækstminister, at tiden var inde til at kigge nærmere på mulighederne for at begrænse salgs- og anvendelsesperioden for fyrværkeri.

Siden dengang er det så blevet undersøgt mere dybdegående, og der har også været en rigtig fin høringsfase. Ikke overraskende viser høringsvarene, at der ligesom er to overordnede og meget forskellige holdninger til, hvorvidt salgs- og anvendelsesperioden skal reduceres. Der er dem, som føler sig generet af fyrværkeriet og selvfølgelig ønsker den kortest mulige salgs- og anvendelsesperiode, og så er der fyrværkeribranchen, som af erhvervsmæssige årsager ønsker den mindst mulige forkortelse.

Det er altså i det her minefelt mellem de to forskellige synspunkter, regeringen har forsøgt at finde frem til en hensigtsmæssig løsning. På trods af den meget vanskelige opgave, synes vi faktisk i SF, at det er lykkedes at levere et fornuftigt, afbalanceret og pragmatisk forslag, som imødekommer både producenter og importører og borgere, miljø- og dyrevelfærdsorganisationer, så alle kan leve med resultatet.

Vi synes, det er en fin løsning, at anvendelsesperioden fremover hedder den 27. december til 1. januar, fordi det begrænser generne for mennesker og dyr, mens det samtidig muliggør fejringen af en festlig nytårsaften. Det er også en fin løsning, at salgsperioden fremover fastsættes fra den 15. december til den 31. december. Vurderingen er her, at det ikke forventes at få nævneværdig negative økonomiske konsekvenser for erhvervet, fordi de fleste danskere alligevel plejer at købe deres fyrværkeri mellem jul og nytår. Vi hæfter os også ved, at fyrværkeribranchen selv har givet udtryk for, at branchen godt kan tilpasse sig den nye periode.

Sidst skal jeg lige nævne, at vi også er tilfredse med, at regningen for opkrævning af gebyrer ved eksterne undersøgelser af fyrværkeriartikler fremover kan sendes videre til de virksomheder, som ikke overholder reglerne, og som derfor meddeles et påbud eller et forbud. Vi mener, at der på den måde kommer et reelt incitament for producenter og importører til at overholde og følge reglerne, og det er glimrende.

Med de ord kan jeg meddele, at SF støtter lovforslaget.

Kl. 11:18

**Formanden:**

Der er en kort bemærkning fra hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 11:18

**Jan E. Jørgensen (V):**

Jeg vil pege på et af de konkrete problemer, der er blevet nævnt i høringsvarene. Det påpeges, at der nogle gange er meget dårlige sådan vejrmæssige betingelser på selve nytårsaften for at affyre fyrværkeri. Det kan være tåget, eller det kan regne osv., og derfor er der nogle,

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:19

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Jeg skal erkende, at jeg var en af dem, der var med til at presse på for ændringer på det her område, da vi havde en anden erhvervsminister og jeg var erhvervsordfører. Jeg synes egentlig, at det her forslag er godt og pragmatisk. Hvis der er nogen, der har fyrværkerirester, vil jeg hellere sikre, at de kan aflevere dem et sted, hvor man kan destruere dem på en forsvarlig måde.

Kl. 11:19

**Formanden:**

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 11:19

**Jan E. Jørgensen (V):**

Så SF's ordfører tror helt alvorligt på, at folk vil aflevere dyrt indkøbte fyrværkeribatterier og store raketter osv. et eller andet sted til en sikkerhedsstyrelse, eller hvad man har tænkt sig. Altså, tror SF's ordfører virkelig, at det vil ske, altså sådan ude i den virkelige verden, på den anden side af de her mure og de her vinduer? Tror SF's ordfører, at det er realistisk?

Kl. 11:20

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:20

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Altså, jeg kan jo ikke spå om, hvordan folk reagerer. Jeg ved, at danskerne er rigtig gode til f.eks. at aflevere batterier og den slags på de rette steder, så hvorfor skulle man ikke også kunne aflevere fyrværkeri? Min indstilling er, at loven skal overholdes, og når det er sådan, at den her lovgivning er gennemført, så har jeg også en klar forventning om, at man retter sig efter lovgivningen. Hvad man så gør med det fyrværkeri, man ikke har fået affyret, må jo blive borgernes sag.

Kl. 11:20

**Formanden:**

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:20

**Joachim B. Olsen (LA):**

Nogle gange kan det jo blive lidt komisk med de svar, der kommer. Det håber jeg i hvert fald at det er udtryk for, for ordføreren tror vel oprigtigt talt ikke på, at en 20-årig knægt, som har købt en masse fyrværkeri, og som ikke har nået at få det fyret af nytårsaften, går ned på genbrugsstationen, eller hvor det nu er, man har tænkt sig det skal afleveres, i stedet for at fyre det af. Altså, det håber jeg ikke er ordførerens billede af, hvordan rigtige, virkelige mennesker ude i den virkelige verden agerer, eller er det?

Kl. 11:21

Kl. 11:24

**Formanden:**  
Ordføreren.

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Men er det, som Liberal Alliances ordfører foreslår, at den 20-årige ikke skal overholde loven? Selvfølgelig skal han det. Om han afleverer det på en genbrugsstation, eller om han har det liggende, må jo blive hans sag. Vi kan bare give ham et tilbud om at få det afleveret et korrekt sted, så det kan destrueres.

Men jeg vil bare sige, at nu har vi et lovforslag liggende her, og når det er vedtaget, skal man overholde loven, og det skal en 20-årig også gøre. Og jeg tror sådan set ikke, det i forhold til den 20-årige gør nogen forskel, om vi udvider det her med en dag eller to. Jeg tror, der stadig væk vil være borgere, der ligger inde med fyrværkeri, som de ikke har fået fyret af, og som de har lyst til at fyre af efterfølgende. Men det korte af det lange er, at det må man ikke, for nu bliver lovgivningen formentlig sådan, at man skal have affyret sit fyrværkeri nytårsaften, og så er den længere.

Kl. 11:22

**Formanden:**

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:22

**Joachim B. Olsen (LA):**

Nej, jeg tror ikke, at den 20-årige vil overholde loven, for love kan nogle gange blive så dumme og så fjernt fra, hvordan virkeligheden fungerer, at man ikke skal indføre dem. Altså, lovgivere er nødt til at tage udgangspunkt i, hvordan mennesker sådan gennemsnitligt agerer ude i den virkelige verden, og argumentet om, at den 20-årige bare skal overholde loven, synes jeg er et underligt argument. Det tror jeg egentlig også at ordføreren selv synes, hvis man skal være helt ærlig. Der er masser af lovgivning, vi har i det her land, som er indført med de bedste intentioner, men hvor man altså begår ting, hvor man ikke skader andre mennesker, og tingene er alligevel ulovlige. De love bliver heller ikke overholdt.

Men o.k., vi har åbenbart en forskellig opfattelse af, hvilke love man skal indføre, og det kommer så til udtryk her, men jeg synes godt nok, det er en mærkelig argumentation, der bliver brugt fra ordførerens side.

Kl. 11:23

**Formanden:**  
Ordføreren.

Kl. 11:23

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Jeg må så tilstå, at jeg synes, det er en mærkelig argumentation, at man ikke skal overholde lovgivningen. Jeg synes, der er skruet et pragmatisk forslag sammen. Der er taget hensyn til, både at erhvervet har nogle muligheder, men også at de mange personer, som faktisk er optaget af ikke at blive generet af fyrværkeri på alle tidspunkter af døgnet før og efter nytårsaften, har en mulighed for at undgå det. Jeg synes, der er rigelig lejlighed til her at få affyret det krudt, man skal, og så synes jeg hellere, vi skal arbejde på, at der kan være nogle muligheder for at få afleveret det, man ikke får fyret af. Jeg tror, der altid vil være nogle, uanset hvilken periode vi har, der vil ligge inde med noget fyrværkeri, så det argument vil man altid kunne føre frem.

Kl. 11:23

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

(Ordfører)

**Stine Brix (EL):**

Tak for det. Fra Enhedslistens side kan vi også støtte det lovforslag, der ligger her. Som flere andre før mig har været inde på, er regulering af fyrværkeri et spørgsmål om at sikre en god balance, dels i forhold til hensynet til dyr og mennesker, som er generet af fyrværkeri, dels i forhold til sikkerheden omkring fyrværkeri, dels, som det fremgår af lovforslaget, i forhold til at kunne sikre en festlig fejring af nytår, og så er der en fyrværkeribranche, som også skal kunne eksistere, så vi overhovedet kan købe fyrværkeri. Og jeg synes faktisk, der er fundet en rigtig god balance, hvormed der sikres et hensyn til alle de fire elementer.

Så vil jeg sige, ligesom også SF's ordfører sagde, at vi også synes, det er fornuftigt, at man nu laver det om på den måde, at gebyrerne fremover vil blive pålagt dem, som ikke lever op til de regler, der er på området.

Kl. 11:25

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Så er det hr. Joachim B. Olsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:25

(Ordfører)

**Joachim B. Olsen (LA):**

Jeg deler mange af de synspunkter, som Venstres ordfører kom med, da han stod her på talerstolen. En af de ting, man måske kan glæde sig over, er, at fyrværkeri ikke er blevet opfundet i dag, for så ville det da være helt stensikkert, at man overhovedet ikke fik lov til at fyre det af, så var det blevet forbudt. Sådan er det trods alt heldigvis ikke. Men det her lovforslag betyder, at man vil indskrænke salgs- og anvendelsesperioden for fyrværkeri. I dag er det tilladt at anvende fyrværkeri fra den 1. december til den 5. januar. Med dette lovforslag vil anvendelsesperioden blive indskrænket til at være fra den 27. december og frem til den 1. januar, og salgsperioden vil også blive indskrænket til at være fra den 5. december til den 31. januar.

Langt hovedparten af alt det fyrværkeri, som købes, bliver fyret af nytårsaften, og det er omkring 97 pct. af alt det fyrværkeri, der bliver indkøbt, som bliver affyret på det tidspunkt. Der er vel ikke nogen, der, hvis de skal være helt ærlige, tror på, at det her lovforslag vil nedbringe andelen af det fyrværkeri, som bliver afskudt på andre tidspunkter, til 0 pct. Så det handler altså om, hvor langt ned under 3 pct., man kan få det her, og altså om man tror på, at den procentdel i det hele taget vil komme langt ned; det tror vi i Liberal Alliance ikke på vil ske.

Ud over det kan man i hørings svarene fra politiet og Rigsadvokaten bl.a. læse, at de peger på, at håndhævelsen af loven vil blive meget, meget svær. Jeg tror heller ikke, at der er nogen, der tror på, at politiet vil køre rundt og tjekke, om der bliver skudt fyrværkeri af. Det er også praktisk meget, meget svært, og spørgsmålet er, om de overhovedet vil reagere på anmeldelser om det. Det er det nok også svært at tro på.

Vi synes, at det her er et lidt tåbeligt lovforslag, som ikke vil få nogen positive konsekvenser, og vi vil i hvert fald mene, at de negative konsekvenser af lovforslaget langt overstiger de positive. Nu har der været nogle personlige anekdoter, og det blev også sagt, at der er nogle børn, der bliver bange, når der bliver afskudt fyrværkeri på andre tidspunkter. Jeg har også børn, og jeg kan sige, at det største problem, ved at der bliver afskudt fyrværkeri på andre tidspunkter end den 31. december hjemme hos os, er, at det er svært at få dem til at blive siddende ved middagsbordet osv., fordi de skal hen og se ud ad vinduet, når der bliver affyret raketter.



Vi er imod det her lovforslag, som vi ikke tror får den store effekt. Vi konstaterer, at der er rejst nogle argumenter for det, f.eks. at det kan øge sikkerheden. Til det argument vil jeg simpelt hen sige, at vi finder det helt urealistisk at tro, at folk, der har indkøbt fyrværkeri til affyring den 31. december, og som ikke får det fyret af, vil gå ned og aflevere det fyrværkeri. Under alle omstændigheder vil alternativet for mange nok være, at de vil have det liggende hjemme i garager og kældre, og det kan vi ikke se skulle tjene noget som helst godt formål. Så vi stemmer nej til det her lovforslag.

Kl. 11:28

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 11:29

(Ordfører)

**Brian Mikkelsen (KF):**

Der må være grænser for, hvad man som politiker skal blande sig i. Vi har et rimelig velfungerende fyrværkerisystem i Danmark. I en afgrænset periode kan man fyre fyrværkeri af, man kan købe fyrværkeri. Nu skal man passe på, man ikke sådan overdramatiserer problemerne og pakker folk og hunde for meget ind i vat. Derfor er vi imod forslaget. Der må være grænser for lovgivningen også på det her område. Det giver en masse bøvl og ballade for nogle virksomheder, og det giver en masse bøvl og ballade for helt almindelige mennesker.

Hvis man sådan ser på effekterne af det her forslag – ud over det rent principielle, som vi er inderligt imod – så viser de forskellige høringssvar jo også, for øvrigt også fra politiet, at det her vil være med til at øge kriminaliseringen af danskerne. Man kan vælge at købe fyrværkeri på nettet, man kan vælge at købe det i udlandet, og folk skal jo have det fyrværkeri, som de nu engang vil have, og så køber de bare forskellige steder. Det bliver så ulovligt fyrværkeri, som ikke er testet og ordentligt gennemprøvet, og det vil sige, at vi også får noget problematisk fyrværkeri til Danmark.

Hvis man også kigger på sikkerhedsperspektivet, vil det, at man vil indskrænke også salgperioden, betyde, at folk vil begynde at opbevare fyrværkeri flere steder i byerne, hvor det er mere farligt, og hvor det kan være problematisk for de mennesker, der er der. Der siger Københavns Politi også i deres høringssvar, at de er bekymrede over forslaget, fordi salgperioden så bliver forkortet. Hvor skal det opbevares henne? Bliver det i nogle biler, der holder midt i byerne – og alle mulige andre ting? Så sikkerhedsmæssigt kan det altså også give langt større problemer, at man flytter de her ting mere ind i byerne.

Københavns Brandvæsen skriver sågar også i deres høringssvar, at det er problematisk med et salg fra den 15. december, samtidig med at man først må bruge det 12 dage senere. Hvad gør man så af fyrværkeriet i den periode? Kan folk lade være med at bruge det? Nej, det gør de selvfølgelig alligevel. Så det er lidt hul i hovedet. Københavns Politi mener også, at det er problematisk og uhensigtsmæssigt, at man kriminaliserer brugerne af fyrværkeri i den periode. Man stigmatiserer lige pludselig folk, fordi de så vælger at bruge det fyrværkeri, som de ifølge loven ikke må bruge, men i realitetens verden bruger de det.

Så der er ikke nogen rigtige argumenter for det her. Der er hundevinklen og menneskevinklen og alle mulige andre ting, men fyrværkeriet er der jo alligevel. Det skal nok blive brugt. Så derfor handler det her altså om, at man vil belaste borgerne og virksomhederne med en masse ekstra byrder og besvær, samtidig med at man har en eller anden tro på, at man som regeringsmagt kan løse nogle problemer, som ikke er så store i virkelighedens verden. Så vi er imod forslaget og synes, det er skønne spildte kræfter.

Kl. 11:32

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 11:32

**Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):**

Jeg må sige, jeg ikke havde stemt forventningerne så højt til, at det skulle blive en større ideologisk debat, jeg skulle til i dag. Jeg havde mere forestillet mig, det var et meget praktisk lovforslag lige omkring fyrværkeri. Det blev helt ideologisk, og det var jo utrolig spændende. Men lad mig allerførst takke ordførerne fra Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og SF for de mange bemærkninger og, synes jeg, udmærkede fremstillinger af, hvad lovforslagets hensigt er. Også tak til Dansk Folkepartis ordfører for tilslutningen og til Enhedslisten. Det er jo rigtigt, som det af diverse ordførere bliver sagt, at formålet her jo netop er at få begrænset anvendelsen af fyrværkeri mest muligt af hensyn til de omtalte udmærkede hunde, katte, mennesker og andet. Baggrunden for det er, at vi selvfølgelig har fulgt de råd, vi har fået fra den arbejdsgruppe, som er nedsat.

Det eneste, som jeg sådan er lidt ærgerlig over i forbindelse med forslaget her, er, at der ikke er samtidighed mellem indkøbsperiode og anvendelsesperiode, for det havde jeg egentlig gerne set, men med alle mulige praktiske hensyn i forhold til sikkerhed med at transportere det her fyrværkeri rundt i landet, har det altså desværre ikke kunnet lade sig gøre. Men målet om at få så begrænset en periode, hvor man kan anvende fyrværkeri, er intakt.

Til Venstres og Konservatives og Liberal Alliances indvendinger her vil jeg sige, at det vel egentlig er en meget spændende klassisk diskussion om, hvad man som borger må og ikke må i det her land. Altså, er den enes frihed til at rende rundt og drøne noget fyrværkeri af i gaderne så ukrænkelig, at man ikke skal tage hensyn til dem, der sidder indendøre og bliver generet af det alle mulige steder sammen med diverse hunde og katte? Jeg tænker på, at man jo i den her verden har frihed til mange ting, men man har jo ikke ubegrænset frihed, hvis det går ud over andre mennesker og generer andre mennesker. Jeg tror, at ganske mange danskere har det sådan, at det er fint med nytårsaften, for det har vi en tradition for – det indgår også som en del af forslaget her – men vi ser os gerne fri for, at folk render rundt og fyrer fyrværkeri af på alle mulige andre tidspunkter. Så kan man så sige, at der alligevel altid vil være nogle, der fyrer noget af, og at det kan alligevel ikke lade sig gøre. Jeg tror godt på, at kulturen kan ændres her, og jeg tror på, at vi langsomt, men sikkert kan komme hen i en situation, hvor det normale bliver, at det kun anvendes nytårsaften, sådan at det normale ikke bliver, at man, som jeg tror man gjorde i omegnen af dengang, hvor jeg selv var i fare for at købe sådan noget, helt tilbage omkring oktober, november, december har det som en stor sport at rende rundt og fyre det af. Jeg tror, det heldigvis er blevet indskrænket en del, og jeg tror også, at man har mulighed for at indskrænke det endnu mere. Jeg synes godt, man kunne tænke sig, at noget nyt normalt ville blive, at man kun gør det nytårsaften. Det er så også svar til hr. Joachim B. Olsen, som nævnte, at det er godt, det ikke blev opfundet i dag, for så var det sikkert blevet forbudt. Jamen man kan jo i hvert fald sige, at det jo er en lidt underlig idé at rende rundt i et forholdsvis fredeligt land og fyre krudt af i gaderne; det er der mange der synes ville være en underlig vane. Men at det til festlige lejligheder kan se flot ud, er sådan set udmærket. Så svaret for mit vedkommende ville være, at hvis det var blevet opfundet i dag, tror jeg, jeg netop ville forfølge, at man ville kunne bruge det til festlige lejligheder, men at man havde friheden til at rende rundt i gaderne og fyre det af til hverdag, ville jeg egentlig gøre alt, hvad jeg kunne for at forbyde. Så det ville være udgangspunktet her.

**Formanden:**

Der er en kort bemærkning fra hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 11:36

fyre lidt af det af. Det er altså sådanne knægte, som man nu vil kriminalisere; hvis en emsig nabo ringer, fordi puddelhunden er blevet forstyrret og skal have beroligende medicin, så er det altså sådan en knægt, som politiet fremover skal ud til, og hvor man skal have bekymringssamtaler med de sociale myndigheder, og hvad ved jeg. Er det her ærlig talt ikke at drive den lidt for vidt?

Kl. 11:40

**Jan E. Jørgensen (V):**

Jeg er enig med ministeren i, at det er en ideologisk debat – eller rettere sagt *også* en ideologisk debat – for når de ideologiske argumenter og de praktiske argumenter falder sammen, så kan man jo lige så godt fastholde sin ideologi.

Altså, hvis det viser sig at være rigtigt, at dette lovforslag ikke løser de problemer, som det påstår at ville løse, nemlig at der bliver fyret en masse fyrværkeri af i hele december måned, men det måske i virkeligheden tværtimod vil gøre problemerne større, fordi man flytter det lovlige salg til noget ulovligt salg, som i øvrigt er noget fyrværkeri, som hunde osv. bliver mere generet af, så giver det jo ikke mening at gennemføre lovforslaget. Når vi så samtidig har en række praktiske argumenter fremført af politiet, Rigsadvokaten osv., af brancheforeningen selv – der er endda dem, der mener, at der vil blive tabt arbejdspladser på det her – hvorfor er det så, det er så vigtigt at komme med den her lovgivning, som i bedste fald er symbollovgivning, og som i værste fald vil gøre et problem større, end det er i forvejen?

Kl. 11:37

**Formanden:**

Ministeren.

**Formanden:**

Ministeren.

Kl. 11:40

**Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):**

Nu mener jeg jo ikke, at folk skal varetægtsfængsles, hvis de fyrer fyrværkeri af – det lægger lovforslaget jo ikke op til. Men jeg mener faktisk ikke, at nogen mennesker har ret til at genere ganske mange andre mennesker i frihedens navn, og derfor mener jeg også, at det skal sanktioneres, hvis man gør det. Så mener jeg også, at der skal være en lovhjemmel til det, og det er det, som tilvejebringes her.

Så tror jeg, at jeg sådan til almindelig beroligelse må sige til hr. Jan E. Jørgensen, at ungdommen nu om dage altså er langt klogere, og at det er meget sjovere at være ung i dag, så der er ingen grund til at rende rundt på stierne om aftenen og fyre det der af.

Kl. 11:40

**Formanden:**

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:40

Kl. 11:37

**Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):**

Jeg deler ikke betragtningen om, at det her gør det værre. Men jeg deler betragtningen om, hvad der er hensigten med lovforslaget – som vi har i forbindelse med mange love i det her Folketing – og det er faktisk den, der handler om at prøve at påvirke borgernes adfærd i retning af, hvad vi ønsker. Som jeg har tilkendegivet helt klart, ønsker jeg, at borgerne, hvis det stod til mig, helt og aldeles, begrænser sig til kun at fyre fyrværkeri af en gang om året eller ved en eller anden anden helt speciel lejlighed – og så kan man sikkert få dispensation; det tror jeg i øvrigt også man kan, som loven er i dag. Og det er hensigten, og det tror jeg faktisk godt kan lade sig gøre. Jeg er ikke enig i, at det er en uomgængelig del af det menneskelige sind, at man skal rende rundt og sprænge fyrværkeri, og at der derfor uanset hvad så konstant vil være en vis mængde fyrværkeri, der alligevel bliver fyret af.

Men jeg tror til gengæld, at de i mange af de kvarterer rundt omkring, hvor man har episoder, hvor der er unge mennesker, der render rundt og fyrer fyrværkeri af, og de konstant bliver generet af det derhjemme, vil være rigtig glade for, at de med loven i hånden så rent faktisk vil kunne påpege, at det ikke er lovligt, fordi det generer alle mulige andre mennesker.

Kl. 11:38

**Formanden:**

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 11:39

**Jan E. Jørgensen (V):**

Det her er sagt med den dybeste respekt for erhvervsministeren: Jeg tror sådan set ikke, at vi to har været så frygtelig forskellige, dengang vi var 16-17 år, og jeg vil bede ministeren om at søge tilbage i sin ungdoms erindringer, til sig selv, og så forestille sig, at han havde hørt den tale, som ministeren lige har holdt. Altså, der vil blive fyret fyrværkeri af, og der vil også være knægte, som, når de lige har fået en ny stor flot fyrværkeripakke, så i bar iver lige skal prøve at

**Joachim B. Olsen (LA):**

Jeg må sige, at jeg ikke et øjeblik tror på, hvis det var sådan, at fyrværkeri blev opfundet i dag, at Socialdemokratiet så ville tillade det ved festlige lejligheder. Det kan man ikke tro på, når man ser på den lange liste med forslag til forbud, som Socialdemokratiet præsenterede inden valget. Men det finder vi jo aldrig ud af, og heldigvis for det.

Ministerens snakkede om, at friheden må begrænses der, hvor man skader andre. Det er vi fuldstændig enige i. Men i et samfund må der så også være en vis tolerance. Altså, der er mange ting, der kan irritere andre. Det kan være passiv rygning og alt muligt andet, men man må også have en vis tolerance og i øvrigt også kunne snakke sammen. Det er noget af det, jeg synes er lidt beklageligt ved den her tendens ved lovforslag. Jeg kan også personligt synes, at det er generende, når nogen skyder fyrværkeri af. Det er ikke det, det handler om. Men det handler jo om, hvorvidt det her lovforslag får nogen effekt. Vi er altså af den overbevisning, at man ikke skal indføre love, hvis de ikke kan håndhæves, og hvis de ikke får nogen synderlig effekt.

Men det, som jeg også synes er centralt i det her, er, at almindelige mennesker ude omkring i Danmark faktisk godt kan tale sammen. Jeg kan faktisk godt gå ind og tale med mine naboer, hvis det er sådan, at deres sønner fyrer for meget fyrværkeri af, og så kan vi snakke om tingene, og så kan man sætte en begrænsning på det. Jeg synes, det er ærgerligt, at tendensen er, at man skal have loven i hånden og sige: Jeg ringer til politiet, hvis du ikke holder op, for det, du gør, er ulovligt. Så det handler også om noget kulturelt, når man indfører sådan nogle forbud, som betyder, at det ikke er gennem samtalen, men altid med loven i hånden, at man kommer og kræver sin ret.

Kl. 11:42

**Formanden:**

Ministeren.

Kl. 11:42

**Erhvervs- og vækstministeren** (Henrik Sass Larsen):

Jeg mener, at demokrati både er samtale og lovgivning. Jeg er helt enig i ordførerens bemærkninger om, at der kan være utrolig mange tilfælde, hvor den sunde, fornuftige samtale løser meget mere, end problemerne med landets love gør. Det er jeg helt enig i. Men uden lovgivning går det ikke helt.

Så er der jo altså også nogle steder, hvor jeg godt vil tro, at det ikke er muligt at samtale. Hvis nu folk faktisk har ret til at fyre det her af – det er jo det, der også er pointen – kan man på den anden side af hegnet stå og sige: Det kan godt være, at det generer de omkringboende 50-100 mennesker, at jeg fyrer fyrværkeri af, men jeg har ret til det. Det synes jeg ikke er en frihed, jeg har lyst til at udstyre et individ med. Jeg synes ikke, at, om man så må sige, samtalen er tilstrækkelig. Jeg mener, at retten skal være på de 50-100 menneskers side, hvis det er sådan, at folk rent faktisk generer hinanden med fyrværkeri. Og det er jo det, der sker nogle steder. Der er nogle steder, nogle kvarterer rundtomkring, hvor folk føler sig voldsomt generet af det. Det drejer sig om mennesker, og det drejer sig om dyr og andre. Der er det, vi prøver at sige, at vi vil have den periode begrænset.

Kl. 11:43

**Formanden:**

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:43

**Joachim B. Olsen** (LA):

Der vil min påstand nok være, at hvis de mennesker, som i dag – godt nok med loven i hånden – kan stå og fyre fyrværkeri af, er af den type, at de fortsætter, når deres naboer kommer og spørger, om de ikke kunne begrænse det lidt, så vil de nok stadig væk fortsætte med at gøre det. I de fleste tilfælde er det nok knægte og andre, som gør det. Det er jo ikke sådan, at det nødvendigvis er dig og mig og familiefaren osv., der står og fyrer fyrværkeri af inde i haven hele december måned. Men altså, det kan vi jo selvfølgelig have forskellig opfattelse af.

Kl. 11:44

**Formanden:**

Ministeren.

Kl. 11:44

**Erhvervs- og vækstministeren** (Henrik Sass Larsen):

Nu er jeg vokset op ude på den københavnske vestegn, og jeg må sige, at jeg er helt sikker på, at samtalen ikke er helt tilstrækkelig for at afvæbne alle de her mennesker med hensyn til fyrværkeri. Det er min erfaring. Derfor tror jeg, at det er rigtig godt, at vi får den her lovgivning.

Kl. 11:44

**Formanden:**

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet til denne sag, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**16) 1. behandling af lovforslag nr. L 81:**

**Forslag til lov om ændring af fusionsskattebogen, selskabsskattebogen, kildeskattebogen og aktieavancebeskatningsloven. (Indgreb mod omgåelse af udbyttebeskatningen i forbindelse med kontante udligningssummer).**

Af skatteministeren (Holger K. Nielsen).

(Fremsættelse 20.11.2013).

Kl. 11:45

**Forhandling**

**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Hr. Mads Rørvig som Venstres ordfører.

Kl. 11:45

(Ordfører)

**Mads Rørvig** (V):

Tak for det. Vi skal behandle L 81, og lovforslaget handler om, hvordan vi stopper en omgåelse af udbyttebeskatningen og dermed sikrer udbyttebeskatningen i forbindelse med omstrukturering af selskaber. Det er en værnregel, og populært sagt kan vi sige, at vi lukker et hul i skattebogen og forhindrer et utilsigtet provenutab. Det kan vi i Venstre godt støtte.

Vi er dog også opmærksomme på den kritik, der er kommet i høringssvarene, men selv om vi også synes, det er sympatisk at minimere udbyttebeskatningen, mener vi, at vi skal lave lovgivning ad fordøren og ikke ad bagdøren.

Så Venstre kan støtte, at vi lukker det her skattehul med virkning fra fremsættelsestidspunktet.

Kl. 11:46

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Så er det hr. Thomas Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:46

(Ordfører)

**Thomas Jensen** (S):

Er der en erhvervsgruppe, som kan holde embedsmænd i Skatteministeriet, os skatteordførere og skatteministeren fuldt beskæftiget, er det advokater, som lever og ånder for at finde huller i skattelovgivningen og tilbyde skatteplanlægning til folk, der vil undgå at bidrage til fællesskabet. Men som socialdemokrat stiller jeg mig hellere end gerne op, hver gang der skal lukkes et skattehul.

Formålet med det her lovforslag er netop at lukke det skattehul, hvor reglerne om udbyttebeskatning er blevet omgået. Lovforslaget skal sikre, at skattepligtige udbytter ikke konverteres til skattefrie kontante udligningssummer i forbindelse med omstruktureringer.

Her er det nok værd at bemærke, at kontante udligningssummer omfatter ethvert vederlag, som ikke er aktier i det modtagende henholdsvis erhvervende selskab. Den konkrete gennemførelse sker, ved at kontante udligningssummer, der modtages i forbindelse med omstruktureringer, skal anses for udbytte. Der er med andre ord tale om en værnregel, som skal forhindre et utilsigtet provenutab.

Når vi behandler love om udbyttebeskatning og beslægtede emner, så hører vi ofte røster fra folk, som mener, at der ikke er tale om et skattehul. Her vil jeg gerne fastslå, at der er tale om et klokkeklart skattehul. For det er jo et overordnet og velkendt princip i de danske skatteregler, at der skal betales skat af udbytter, som et dansk selskab udlodder. Det fremgår ikke af de gældende regler, at man kan undgå denne skat ved at ombytte aktier i et andet selskab, som man selv ejer, og få udbyttet konverteret til en skattefri avance. Det kan konstateres, at det efter de gældende regler er muligt at omgå regle-

rne om udbyttebeskatning ved at benytte en bestemt model, og det har på intet tidspunkt været hensigten, at de gældende regler om udbyttebeskatning skal kunne omgås. Der kan derfor ikke være tvivl om, at der er tale om et skattehul i den her sag.

Som praksis er, når vi har at gøre med lukning af skattehuller, træder sådan et lovforslag her i kraft fra fremsættelsesdatoen, dvs. 20. november 2013.

Jeg kan sige, at Socialdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 11:48

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Dennis Flydtkjær som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:48

(Ordfører)

**Dennis Flydtkjær (DF):**

Det her lovforslag handler jo om lukning af et skattehul for at undgå en omgåelse af udbyttebeskatningen. Formålet med lovforslaget er jo så at sikre, at skattepligtige udbytter ikke konverteres til skattefrie kontante udligningssummer, og det vil man så lave nogle værnsregler for at undgå.

Jeg vil sige, at når det handler om lukning af skattehuller, så støtter Dansk Folkeparti som regel. Man kan mene meget om udbyttebeskatningen, men som Venstres ordfører sagde, skal sådan nogle ændringer ske ad fordøren. Det skal være noget, man politisk tager initiativ til at ændre, hvis man synes, at der er behov for det. Det skal altså ikke være nogle ting, der udhules via skattehuller.

Så Dansk Folkeparti støtter forslaget, men vil også sige, at det måske kunne være en god idé, at vi i udvalgsarbejdet fik en teknisk gennemgang med skatteministeren og Skatteministeriet, for der er nogle høringssvar, der siger, at den her værnsregel, der er blevet sat op, rammer for bredt. Det kunne måske være en idé, at vi fik en teknisk gennemgang for at se, om det nu er det, der er tilfældet.

Men Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig, at skattehuller lukkes.

Kl. 11:49

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 11:49

(Ordfører)

**Nadeem Farooq (RV):**

Tak, formand. Jeg er meget på linje med de andre ordførere i sagen. Vi konstaterer, at der er et skattehul, hvormed man kan undgå udbyttebeskatning. Derfor er det vigtigt at lukke det hul ved at indføre en værnsregel. Og så kan man jo selvfølgelig have nogle helt legitime diskussioner om størrelsen af beskatningen af kapital i Danmark. Men det er så en anden diskussion. Her handler det om at lukke et skattehul. Det er selvfølgelig også rimeligt at sikre sig, at man så lukker proportionalt svarende til det hul, der er. Og det må vi så også arbejde videre med. Tak.

Kl. 11:50

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører?

Kl. 11:50

(Ordfører)

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Ja, og jeg læser en tale op på vegne af vores skatteordfører, som desværre ikke kan være her i dag.

Jeg skal sige, at vi jo i Danmark har valgt at indrette os på en måde, hvor den skat, vi betaler, er grundlaget for den velfærd, vi alle

sammen nyder godt af. Og når vi ligger højt på internationale ranglister over, hvor godt vores erhvervs- og investeringsklima er, skyldes det især, at vi har gode rammer, og dem stiller vi som samfund til rådighed. Det er rammer som en godt uddannet befolkning, og det er jo også medarbejdere fra virksomhederne, som bliver hurtigt raske, hvis de bliver syge, og en fornuftig trafikal infrastruktur. Det er opgaver, som vores skattesystem bidrager til at løse, og derfor er det også vigtigt, at vi hele tiden sørger for, at skattesystemet er så robust som overhovedet muligt. Det kan være en stor udfordring i et dynamisk samfund, som hele tiden udvikler sig. Vi møder den udfordring ved at lappe de huller, som til tider viser sig i skattesystemet, og tit bliver de først synlige, når nogle finder dem og forsøger at drage fordel af dem.

Det her lovgrundlag skal sikre, at vi får lukket et af de huller. Og som det allerede er nævnt af mine ordførerkollegaer, går lovforslaget netop ud på at forhindre, at skattepligtige udbytter konverteres til skattefrie og kontante udligningssummer. En vedtagelse af lovforslaget vil være med til at skabe et mere robust skattesystem, og det kan vi selvfølgelig fra SF's side støtte.

Kl. 11:51

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:52

(Ordfører)

**Stine Brix (EL):**

Jeg kommer med en hilsen fra vores skatteordfører, Frank Aaen, som ikke kunne være her. Han har sendt en linje, og han siger, at det her lovforslag begrænser mulighederne for, at selskaber og deres ejere kan undgå udbyttebeskatning. Som flere andre har været inde på, er der tale om et åbenlyst skattehul, som det handler om at lukke, og det stemmer vi naturligvis ja til.

Kl. 11:52

**Formanden:**

Hr. Ole Birk Olesen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:52

(Ordfører)

**Ole Birk Olesen (LA):**

Skatteministeriet mener at have identificeret et hul i skatteloven, hvor skattepligtige udbytter konverteres til skattefrie kontante udligningssummer, og det her lovforslag er så en såkaldt værnsregel mod den praksis.

Vi har det sådan med kapitalbeskatningen i Danmark, at vi mener, at den er for høj. Både økonomer og erhvervsorganisationer giver os ret i det, og derfor føler vi sådan set ikke nogen forpligtelse til at holde værn over en kapitalbeskatning, som er for høj, og som de øvrige partier i det her Folketing synes om. Det er jeres regler, dem må I selv værne, hvis I synes, at de er gode.

Derfor vil vi ikke stemme for det her, og det vil vi heller ikke, fordi den værnsregel, som der nu lægges op til, er under kritik fra erhvervsorganisationerne i høringssvarene. Den bliver beskyldt for at ramme mere bredt, end hensigten er, altså også ramme adfærd, som der ikke er et egentligt hul bag, men som er en reel adfærd, som folk skal have lov til at have. Desuden bliver man beskyldt for at skabe bureaukrati ude i virksomheder, og vi er heller ikke et parti, der er tilhængere af at skabe yderligere bureaukrati, så derfor vil vi stemme imod lovforslaget.

Kl. 11:54

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 11:54 Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

(Ordfører)

**Brian Mikkelsen (KF):**

Man skal passe meget på med værneregler. Selvfølgelig skal skattehuller lukkes, men værneregler har det sådan – det er min erfaring fra mange år herinde og også fra arbejdet med skattepolitik – at de ofte sådan giver en for bred dækning af det, som man gerne vil gå ind og prøve at reparere lidt på.

Hvis man kigger på konsekvenserne af det såkaldte hullapperi med hensyn til L 81, så får det jo også utilsigtede konsekvenser for andre end kapitalfonde. Det kan det også få for virksomheder, hvor det jo mange gange kan svare sig, at man laver et helt eller delvist salg, hvor man både betaler med kontanter og aktier. Der går man så ind og laver en slags skatteforhøjelse på det her område.

Derfor er vi imod det her forslag. Vi vil gerne lukke alle de skattehuller, der skal lukkes, men det her forslag får utilsigtede konsekvenser. Det vil betyde mindre kapital til virksomhederne, det vil betyde skattestigninger for nogle virksomheder. Så vi tilstræber altså i stedet for, at vi får et system, hvor der er mere symmetri. Her er der jo en slags asymmetri i behandlingen af udbytter og aktieavancer, og sådan en asymmetri vil jo altid gøre hele skattesystemet meget mere problematisk.

Så vi vil stemme imod forslaget, som vil være en belastning for erhvervslivet, og som vil give højere skatter for helt almindelige virksomheder.

Kl. 11:55

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Skatteministeren.

Kl. 11:55

**Skatteministeren (Jonas Dahl):**

Jeg vil gerne takke for modtagelsen af forslaget og også gerne takke de partier, som har taget positivt imod forslaget.

Formålet med lovforslaget er at imødegå en omgåelse af udbyttebeskatningen, hvor vi må sige, at de gældende regler har vist sig at være utilstrækkelige i forhold til at beskytte skattegrundlaget. Omgåelsen peger på, at der er et generelt behov for at beskytte udbyttebeskatningen, og forslaget sikrer, at udbyttebeskatningen ikke omgås ved omstruktureringer, hvor skattepligtige udbytter bliver konverteret til skattefrie avancer. Det er det, der gør det muligt, at vi har en udfordring i forhold til avancerne kontra udbytterne.

For at imødegå omgåelsen foreslås det, at alle kontante udligningssummer, der modtages i forbindelse med skattefrie og skattepligtige omstruktureringer, beskattes som udbytte. Forslaget om udbyttebeskatning af kontante udligningssummer er en værneregulering, der skal forhindre utilsigtede provenutab. Regeringen er meget bevidst om, at Danmark skal være et attraktivt land at investere i. Den foreslåede værneregulering ændrer ikke på det forhold, men skal alene sikre mod omgåelsen af udbyttebeskatning.

Jeg vil takke for den debat, der har været, og jeg glæder mig til en konstruktiv debat med udvalget. Er der et ønske om en teknisk gennemgang, stiller jeg selvfølgelig gerne op til det, og vi besvarer også gerne skriftlige spørgsmål, såfremt det skulle være ønsket.

Kl. 11:57

**Formanden:**

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**17) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:**

**Forslag til lov om ændring af lov om hunde. (Ændring af bestemmelsen om skambid, optagning af strejfende hunde m.v.).**

Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.12.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

**18) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:**

**Forslag til lov om ændring af lov om mark- og vejfred. (Ændring af lovens anvendelsesområde og ændring af reglerne om aflivning af katte og tamkaniner samt ophævelse af retten til at kræve optagelsespenge m.v.).**

Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.12.2013).

Kl. 13:00

**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**

Mødet er genoptaget, men da ministeren ikke er kommet endnu, udsætter vi mødet i 5 minutter.

Mødet er udsat. (Kl. 13:01).

Kl. 13:03

**Forhandling**

**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**

Mødet er genoptaget.

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, Erling Bonnesen.

Kl. 13:03

(Ordfører)

**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Formålet med hundeloven, som blev vedtaget i 2010, var at sikre, at folk kunne føle sig trygge og sikre, når de færdedes i det offentlige rum, og det er fortsat vigtigt for os. Der skal i befolkningen ikke være frygt for at blive angrebet af hunde på offentlige veje og gader.

Hundelovens forbudsliste har været meget omdiskuteret. Hvis man kigger på fakta, kan man se, at det ser ud til, at den fortsat har sin berettigelse. Siden den trådte i kraft, er der blevet aflivet 157 hunde, fordi de har skambidt. Ud af disse sager omhandler 66 sager hunde af de racer, der figurerer på forbudslisten. Det vil sige, at sager med hunde på forbudslisten udgør over 40 pct. af det samlede antal sager om skambid, selv om disse hunde kun udgør en meget lille del af den samlede hundepopulation, og det er endda på trods af, at de skal føres i snor og bære mundkurv på gader og veje. Befolkningen støtter også fortsat op om, at nogle hunderacer bør være forbudt. Ifølge evalueringen er mellem 55-64 pct. af både hundeejere og ikkehundeejere enige i, at visse racer fortsat bør være forbudt. Det vil fortsat være den enkelte hundeejers ansvar i tvivlstilfælde at kunne bevise, at der ikke er tale om en forbudshund.

Den såkaldte observationsliste må anses for at have udspillet sin rolle og afskaffes, og lovforslaget præciserer også reglerne om skambid. Det mener vi er positivt, for det er vigtigt, at hundeejere ikke skal frygte, at deres hund bliver aflivet på en urimelig baggrund. Derfor skal der være klare regler for og definitioner af skambid, så vi ikke risikerer, at forholdsvis harmløse episoder bliver kategoriseret som skambid. Samtidig får man mulighed for at kræve en hundeejer

sagkyndig inddraget til at vurdere den enkelte situation, inden politiet træffer sin afgørelse.

Kl. 13:08

Lovforslaget indebærer desuden, at regler om omstrefjende hunde i loven om mark- og vejfred flyttes til hundeloven. Det vil herefter ikke være muligt at skyde hunde, der gentagne gange strejfer omkring. Det understreges i lovforslaget, at man i stedet skal kunne sanktionere hundeejere, der ikke har styr på deres hund, f.eks. med bøder. Der lægges dog op til, at det kun kan ske i særlige tilfælde, altså hvis hunden er aggressiv, skader ejendom, f.eks. husdyr, eller trænger ind i huset. Det betyder reelt, at man som grundejer står magtesløs over for en hund, der bliver ved med at strejfe rundt på ens grund og eventuelt skambider råvildt, hvis hunden ikke kan indfanges.

Vi mener, at det er vigtigt, at man som grundejer har mulighed for at gribe ind, når en hund gentagne gange strejfer omkring og forstyrrer på ens grund, også når hunden ikke kan indfanges, f.eks. i form af en bøde til hundeejeren, ved påbud eller på andre måder. Og hvad med gentagelsestilfælde? Så det er vigtigt at få understreget, at vi skal have sikret, at strejfende hunde kan stoppes. Vi er derfor skeptiske over for denne del, nemlig over for, om det, der lægges op til vedrørende omstrefjende hunde, er præcist nok, og om der bliver tilstrækkelige muligheder for, at man kan gribe ind og sanktionere, reagere og handle over for løsgående hunde, når hunden så at sige løber hjemmefra. Det ønsker vi at få set nærmere på i forbindelse med udvalgsbehandlingen, så vi forhåbentlig kan få det her løst.

Venstre kan støtte de øvrige dele af forslaget med det forbehold, at problemstillingerne om omstrefjende hunde bliver belyst i udvalgsbehandlingen og – underforstået – selvfølgelig bliver løst. Vi vil tage endelig stilling til lovforslaget i forbindelse med anden- og tredjebehandlingen af det.

Kl. 13:07

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Der er en kort bemærkning fra Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:07

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Erling Bonnesen, om han synes, at retssikkerheden i hundeloven er god nok. Det er jo i dag sådan, at der er omvendt bevisbyrde. Politiet kan komme ud og sige til en hundeejer: Vi tror egentlig, at dine hunde er af en ulovlig race. Og så er det op til hundeejerne at bevise, at de ikke er det. Udfordringen er jo så, som Rigspolitiet skriver til Fødevareministeriet i forbindelse med forberedelsen af lovforslaget, at det er umuligt at bevise ud fra udseendet. Samtidig har vi en situation, hvor det er politiet, der både er udøvende og dømmende magt, plus at der er meget ringe klagemuligheder. Er Venstre med på, at vi får kigget på retssikkerheden? For i en retsstat kan det vel ikke være holdbart, vi har omvendt bevisbyrde på et område, hvor det er umuligt at komme med beviser.

Kl. 13:07

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 13:07

**Erling Bonnesen** (V):

Det, som ordføreren her rejser, er meget relevant. Lad os få belyst det, for det er jo altid vigtigt i enhver henseende og i forbindelse med ethvert lovforslag, at vi sikrer retssikkerheden. Der er jo arbejdet meget med det allerede, hvilket jeg også tror ordføreren er bekendt med, og der kan tænkes mange scenarier, og så har man så valgt at lægge sig på den her linje på nuværende tidspunkt. Men det er fint, at man også får afklaret det i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Det skal ikke møde modstand fra os.

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Flydtkjær.

Kl. 13:08

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Tak for tilsagnet om, at man trods alt gerne vil kigge på det her i udvalgsarbejdet. I forhold til en bedre retssikkerhed har vi også oplevet nogle sager, hvor hundeejeren har klaget videre til byretten over den bødestraf, vedkommende har fået, og det har så ikke haft opsættende virkning, i forhold til om man så har ladet være med at aflive hunden, indtil sagen trods alt var afgjort. Vil Venstre så også være med til at kigge på, at det bliver sikret, at det får opsættende virkning, sådan at man ikke afliver hunden, før det trods alt ved er blevet afgjort i byretten, om det er nu rigtigt? For vi har faktisk set den virkning, at ejerne ... [Lydudfald] ... der er hundene aflivet, og jeg synes ikke, at det er særlig kønt. Så vil Venstre også være med til at kigge på den del?

Kl. 13:09

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 13:09

**Erling Bonnesen** (V):

Vi er alle sammen bekendt med, at der har været masser af spektakulære tilfælde undervejs, og det er jo også derfor, det hele er op til revision, hvad vi i øvrigt også besluttede i 2013. Så ja, vi vil da gerne være med til at se på så at sige alle tænkelige relevante spørgsmål og få dem afdækket, sådan at vi forhåbentlig lander på nogle fornuftige beslutninger til sidst. Selvfølgelig vil vi det.

Kl. 13:09

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Orla Hav, Socialdemokraterne.

Kl. 13:09

(Ordfører)

**Orla Hav** (S):

Behandlingen af dette lovforslag er jo en konsekvens af den evalueringsbestemmelse, som blev indsat i loven, da den blev indført i 2010.

Jeg må sige, at jeg sjældent har modtaget så mange mails som i forbindelse med dette lovforslag, og henvendelserne grupperer sig i to hovedsynspunkter: Det at holde hund er en stor glæde for mange borgere og deres familier i vores land, og den glæde skal vi fortsat være med til at kunne sikre. Det andet synspunkt er, at alle borgere skal kunne være optimalt trygge ved det hundehold, vi har i vores samfund.

Vores opgave som lovgivere er at sætte nogle fornuftige rammer, der afvejer hensynene over for hinanden. Vi var skeptiske ved lovens indførelse og undlod at stemme for forbudslisten. Men vi har ladet os overbevise om, at listen er et brugbart redskab til at fremme ansvarlighed og hensyntagen, når det gælder hold af hund.

Vi ved, at kombinationen af ansvarlighed og hensyntagen til den enkelte hunds medfødte og tillærte adfærd er ryggraden i at sikre både glæden ved at holde hund og den tryghed, der bør være heri for andre borgere.

Heldigvis er de allerfleste hundeejere ansvarlige og hensyntagende. Herom vidner alle de hundeejere, der går på skole med deres hunde, og stort engagement i de foreninger, som varetager interesser for hunde og hundeejere og formidler viden og indsigt om hunden og dens natur og adfærd.

Desværre ser vi ikke denne ansvarlighed hos alle. Det slog konkret igennem ved to episoder – oven i købet hjemme i det område, hvor jeg kommer fra i Aalborg Kommune – inden for de seneste år. En løber blev overfaldet af to hunde, som oven i købet havde været genstand for adskillige klager. Løberen blev reddet af en bilist, der hjalp og gav ly indenfor i en lukket bil. Senest har et par hunde overfaldet en anden hundeejer. Politiet måtte skyde den ene overfaldshund på stedet for at dæmpe aggressiviteten. Sådanne episoder ønsker vi at forebygge med nogle fornuftige rammer.

Vi ser med glæde, at reglerne om skambidning er ændret fra at være absolutte bestemmelser, til at der gives plads til en skønsmæssig vurdering fra en person, der besidder sagkundskab i forhold til hunde. Regler udformet som knivlovsbestemmelser er ikke kloge i lovgivningen.

Vi anerkender behovet for en liste over ikkeønskede hunderacer, fordi vi gerne vil fremme trygheden, og fordi en række hunde rummer en stor potentiel risiko, hvis viden og ansvarlighed i omgang med hunden ikke er tilstrækkelig.

Vi synes, det er fornuftigt, at L 93, mark- og vejfredsloven, ses som sammenhængende med L 92. Vores begrundelse er, at vi skal være varsomme med de midler, vi bruger, i forhold til selv at håndhæve retten i et retssamfund. Til gengæld åbner vi for muligheden for større økonomiske sanktioner, hvis hundeejere ikke holder hund på en hensyntagende måde. Alt i alt finder vi Socialdemokrater, at det er lykkedes at afbalancere de overordnede hensyn til hundehold i vores samfund, så vi støtter begge lovforslag.

Må jeg afslutningsvis gøre et par bemærkninger om nødvendigheden af, at Danmark får kommunikeret den rette sammenhæng mellem loven og dens håndhævelse, så gæster/turister fra udlandet trygt og under ordnede forhold kan tage deres firbenede ven med på ferie i Danmark.

Kl. 13:13

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Der er tre korte bemærkninger. Per Clausen, Enhedslisten, er den første.

Kl. 13:13

**Per Clausen** (EL):

Hr. Orla Hav talte en del om ansvarlighed og uansvarlighed blandt hundeejere. Jeg vil gerne spørge hr. Orla Hav, hvilke stramminger der sker i forhold til hundeejerne med det her lovforslag. Kunne hr. Orla Hav nævne et enkelt eksempel på sådanne stramminger?

Det andet er, at hr. Orla Hav var blevet overbevist af de positive resultater af forbuddet mod bestemte hunderacer. Hvilke positive erfaringer mener hr. Orla Hav man kan uddrage af den evaluering, der er lavet?

Kl. 13:14

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 13:14

**Orla Hav** (S):

Jeg tror ikke, jeg kan argumentere for, at der i lovforslaget er en række stramminger; det mener jeg faktisk ikke er tilfældet. Jeg mener, det er en imødekommelse af den kritik, der har været af loven: at skambidparagraffen er udformet så ufleksibelt, som den er. Jeg synes, det er klogt, at man får lempet på det og får givet mulighed for at få sagkundskab ind over. Så der ligger for mig at se ikke voldsomme stramminger i det.

Det kan være svært at argumentere ud fra listens virkninger. Alttså, jeg kan bare konstatere, at vi kan se, at det er én bestemt hunderace, som er et alvorligt problem, og som fylder rigtig meget i den statistik, som vi har haft lejlighed til at kigge på. Men der er en række

andre hunde, som er vurderet potentielt risikobetonede, og de bliver så på listen. Dem har vi endnu ikke set optræde som aggressive hunde, og om det er en virkning af listen, eller om det er en virkning af den almene debat, vi har haft i samfundet, om den tryghedsfaktor, som vi også gerne vil have fremmet, skal jeg ikke kunne sige.

Kl. 13:15

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Per Clausen.

Kl. 13:15

**Per Clausen** (EL):

I 2010 var Socialdemokraterne skeptiske over for at indføre et forbud mod bestemte hunderacer. Nu har dette forbud så eksisteret i 3 år, og vi har en evaluering, hvoraf det fremgår, at man ikke kan se nogen resultater i forhold til mængden af mennesker, der er blevet bidt af hunde, skambidt af hunde. Så siger hr. Orla Hav, at erfaringerne har overbevist ham og Socialdemokraterne om, at det er en god idé med et forbud mod bestemte hunderacer. Altså, hvad er det for nogen erfaringer? Det er i hvert fald ikke noget, der kan læses ud af den evaluering, som jo burde danne udgangspunkt for det her lovforslag.

Kl. 13:16

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 13:16

**Orla Hav** (S):

Hr. Per Clausen har jo ret i, at ved den høring, vi holdt, var der en repræsentant, jeg tror, det var fra Københavns Universitet, der fremlagde en evaluering. Vi har ikke haft lejlighed til at diskutere selve evalueringen efterfølgende, men jeg må sige, at jeg sad med en lidt flad fornemmelse, for det var et meget tyndt grundlag, den undersøgelse var blevet lavet på. Og det var mit indtryk – mit indtryk, vedkender jeg – at den pågældende betonedede meget der, hvor der var belæg for at sige, at man her havde haft de og de erfaringer, når det sådan pegede i den retning, som jeg synes var tendensen i den undersøgelse. Og derfor var jeg en smule skeptisk over for den – mest på grund af det tynde grundlag, på grund af den korte virkningstid og de få eksempler, der indgik i den.

Til det der med hunderacer skal jeg bare sige, at det har gjort et stort indtryk på mig at få en orientering om, hvilke hunderacer der står på listen. Der står, at en hunderace – den hedder vistnok en afghansk hyrdehund – er opdrættet til at tage kampen op i vildsomme områder, hvor der færdes bjørne og ulve, altså dyr af de størrelser. Sådant en ville jeg nødig have løs i et tæt bebygget område med en ikke helt ansvarlig hundeejer.

Kl. 13:17

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:17

**Dennis Flydtkjær** (DF):

I forbindelse med det lovforberedende arbejde har Rigspolitiet skrevet til Fødevareministeriet med nogle bemærkninger om, hvordan man kan løfte bevisbyrden osv. Jeg vil gerne prøve at læse et stykke op fra det, de har skrevet, og jeg starter:

Som anført finder Rigspolitiet ikke, at man med tilstrækkelig sikkerhed kan fastslå en hunderace ved undersøgelse af dens udsende og adfærd, og at det således ikke er muligt at løfte bevisbyrden for, at en hund ikke tilhører en ulovlig race, ved at fremlægge erklæringer, som alene er baseret på en vurdering af en hunds udseende eller adfærd.

Nu er det sådan i Danmark, at der er omkring 400.000 blandingshunde. Synes hr. Orla Hav ikke, at det er et kæmpe retssikkerhedsmæssigt problem for de 400.000 hundeejere, at de ikke har nogen jordisk chance for at løfte den bevisbyrde, som de faktisk er pålagt?

Kl. 13:18

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:18

**Orla Hav** (S):

Nu kunne jeg jo godt komme med en billig bemærkning om, at det da kunne have været ønskeligt, at dem, der i sin tid indførte loven, også havde været optaget af det problem dengang, men det skal jeg selvfølgelig afholde mig fra.

Jeg skal bare sige, at ministeren har taget initiativ til – det går jeg ud fra han selv kommenterer på et tidspunkt – at se på, om der med rimelighed og ordentlighed kan laves en liste over dna, som giver en vis sikkerhed på det her område. Så det er jo ikke et spørgsmål, som er afsluttet på nuværende tidspunkt, det er et spørgsmål, som vi får lejlighed til at diskutere efterfølgende.

Må jeg så ikke have lov at sige, når hr. Dennis Flydtkjær svinger sig op til at snakke meget om retssikkerhed, at jeg er meget tilhænger af et samfund, hvor retssikkerheden er i højsædet, men jeg har primært i hovedet, at det gælder for de mennesker, der er i det. Jeg skal ikke underkende, at der også skal være ret og rimelighed, når det gælder omgang med vores dyr. Bestemt skal der det, men vores retsvæsen er altså indrettet for os mennesker.

Kl. 13:19

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:19

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Det er sådan set heller ikke retssikkerhed for hundene, jeg snakker om. Det er retssikkerhed for hundeejerne. Det er hundeejerne, der har en bevisbyrde, som er umulig at løfte. Rigspolitiet skriver længe nede i deres skrivelse, at de i de sidste 3 år ikke en eneste gang har oplevet, at det har været muligt at løfte den bevisbyrde, og det er da en udfordring, vi er nødt til at tage seriøst. Vi kan da ikke pålægge folk en omvendt bevisbyrde på et område, hvor man ikke kan bevise noget, samtidig med at vi har et politi, der både er udøvende og dømmende magt, og at der stort set ikke er nogen klagemuligheder. Jeg synes bare ikke, det klæder en retsstat.

Jeg ved godt, at Dansk Folkeparti var med til at indføre hundeloven for 3 år siden, men nu har vi haft en evaluering, og vi har fået en klar skrivelse fra Rigspolitiet om, at det ikke virker, og at det ikke kan lade sig gøre, og så er vi da nødt til at tage det seriøst og ikke bare fortsætte, som vi altid gjort.

Kl. 13:20

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:20

**Orla Hav** (S):

Jamen jeg imødekommer jo hr. Dennis Flydtkjær på den måde, at jeg siger, at der arbejdes med at se på, om der med fornuft kan indføres et dna-register. I udformningen af skambidsparagraffen, som har været den store anstødssten, har man jo opløst den paragraf, således at det er muligt at komme med en anke, hvor en hundesagkyndig kommer ind over, og det vil jo være en mulighed også i forhold til vurderingen af, om den pågældende hund tilhører den gruppe af hunde. Men politiet agerer jo ikke på hunden alene. Man agerer på, hvad

hunden gør. Og det skal stå i forhold til, hvad det er for en aggressivitet, hunden har udfoldet, om der sker repressalier fra myndighedernes side.

Kl. 13:21

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 13:21

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jeg rejste i min ordførertale problematikken omkring omstrefjende hunde. Det vil jeg også godt lige gøre her i den her korte spørgsmålsrunde. Det er nogenlunde klart, hvad der er lagt op til i lovforslaget, hvis en hund er løsgående og angriber husdyr f.eks. Det er nogenlunde klart. Men så er der de andre situationer, hvor man kan sige, at det er en godmodig hund, der bare altid løber hjemmefra. Man kan ikke komme til at indfange den, og den render ind til naboerne hele tiden – man kan se det for sig – både i villakvarterer og andre steder. Den skal lige ind og jagte fugle, der måske lige er landet på naboens græsplæne igen og igen. Det bliver irriterende nok til sidst. Der ville jeg gerne have, at vi kunne prøve at få kigget på det i udvalgsbehandlingen. Og så vil jeg lige spørge, om den socialdemokratiske ordfører også vil være med til at prøve at præcisere det, sådan at vi forhåbentlig i enighed til sidst kunne nå frem til at få fastslået, at det er hundeejerens ansvar at holde styr på sin hund.

Kl. 13:21

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:21

**Orla Hav** (S):

Ja, det er vi jo sådan set fuldstændig enige i, og jeg giver gerne tilsagn om, at vi gerne deltager positivt i en drøftelse af, om der er mulighed for at lave nogle bedre formuleringer, end der er tale om på nuværende tidspunkt. Det tager vi gerne del i diskussionen om.

Jeg skal sige, at det, der træder i stedet for det der med at være til gene for omgivelserne og det der med gentagne gange osv., er jo, at vi tror lidt på, at økonomien vil spille en rolle, hvis en hundeejer gentagne gange skal hente sin hund på et internat og så betale taksten for et ophold der, fordi hundeejeren ikke sørger for, at hunden ikke strejfer.

Men det er klart, at i den situation, hvor hunden er aggressiv og udviser aggressivitet over for dyr – husdyr eller andre – er det selvfølgelig en skærpende omstændighed. Og vi bør selvfølgelig tage en diskussion om, om der er grundlag for at have nogle andre beskrivelser af det i loven.

Kl. 13:22

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 13:22

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jamen det synes jeg lyder godt. Det giver grundlag for nogle gode drøftelser, når vi først når til udvalgsbehandlingen. Det kan også blive dækket af rent teknisk via de spørgsmål, vi kan stille, om netop den situation, at hunden løber hjemmefra gentagne gange. Det skal ikke bare kunne fortsætte i det uendelige for hundeejeren. Der skal ligge, og det er så det, vi skal ind og have afvejet, et tryk. Det kan være via bøder eller via pålæg eller andet. Det må vi så prøve at få afvejet, altså det tryk af repressalier, der skal sættes ind med.

Men er ordføreren også enig i, at på et tidspunkt skal det stoppes. Altså, det skal ikke være sådan, at man kan betale sig fra det. Hvis man ikke har styr på sin hund, skal den omstrefjende hund altså



stoppes på et tidspunkt. Så må vi diskutere, hvordan vi får det vejret af. Men er det også sådan en ting, vi kan møde hinanden lidt på?

Kl. 13:23

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 13:23

**Orla Hav** (S):

Jeg medgiver hr. Erling Bonnesen, at de repressalier, der arbejdes med i lovforslaget her, er bødetaksterne, og derved vil de økonomiske virkninger få hundeejeren til at tænke sig om. Men om vi skal have en absolut, skal vi sige, løsning på det, synes jeg vi skal tage en diskussion om, også med lidt baggrund i, hvordan de faktiske forhold ser ud. Er det noget, vi forestiller os sker, eller er det virkelig noget, der sker i virkeligheden? Jeg synes, vi skal have så mange faktuelle oplysninger at lægge til grund for det, vi foretager os, som muligt. Og vi er selvfølgelig åbne over for at tage del i en diskussion om det.

Kl. 13:24

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:24

(Ordfører)

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Det her handler jo om ændring af lov om hunde og ændring af mark- og vejfredsloven, og jeg vil starte med de ting, jeg synes er positive i lovforslagene, og det er faktisk bl.a. det med mark- og vejfredsloven, som jo bunder i den sag, de fleste kender som Baldersagen, hvor en grundejer skød naboens hund med en riffel, efter at hundeejeren faktisk havde taget nogle initiativer til at rette op på det forhold, at naboens var træt af, at hunden rendte ind på hans grund, ved at hegne haven ind og sådan nogle ting. Vi synes faktisk, det er positivt, at man ikke fremadrettet skal kunne tage sit jagtgevær frem og skyde naboens hund. Der må være nogle andre redskaber til at håndtere det.

En ting, der bliver foreslået ændret i lovforslaget om ændring af hundeloven, er ændringen af skambidsdefinitionen. Det er en ændring, der er stærkt tiltrængt, for det er helt klart skambidsdefinitionen, der har været skyld i langt størstedelen af den kritik, der har været i de sidste 3 år. Skambidsdefinitionen viste sig jo at være alt for firkantet, og der er mange sager, hvor det viste sig, at den var helt gal. Den mest kendte sag er nok den om schæferhunden Thor.

Jeg tror, det er godt, at vi får ændret skambidsdefinitionen til at være en bedre definition, der tager højde for nogle flere forskellige perspektiver. Er det f.eks. en hund, der agerer i forsvar? Er det en indbrudstyv, der bryder ind i et hus? Så er det måske naturligt nok, at hunden forsvaret sit territorium og dens ejere – eller hundens flok, kan man kalde det – og så er det ikke nødvendigvis at skambide. Eller det kan være to hunde, der leger, og som kommer til at nape hinanden i ørerne, hvilket gør, at der skal lægges et dræn ind, hvilket kræver et sting. Ja, det er naturligt og er heller ikke et skambid. Så jeg synes, det er godt, at man får ændret den del.

Så fjerner man observationslisten. Det synes jeg også er positivt. Jeg tror, at den skabte frygt hos mange af de hundeejere, der havde en hunderace, som stod på observationslisten. Tilgangen til det er jo, at man siger, at det ikke kun er hunderacer, der står på observationslisten, der skal holdes øje med. Det er jo klart, at hvis der er en hunderace, der ikke er på den liste, som pludselig bonner ud i bidstatistikken, er man nødt til at håndtere det. Så jeg tror, det er fint, at man fjerner den her observationsliste.

Så er der nogle ting i lovforslaget, som jeg synes mangler, eller som vi kan gøre bedre. Det er specielt omkring retssikkerheden, som jeg også har spurgt ind til hos de to foregående ordførere. Jeg synes f.eks. ikke, at det er rimeligt, at hunde bliver aflivet, når ejeren faktisk kan indklage bødestraffen til byretten, altså at det ikke har opsættende virkning. Der har været nogle uheldige sager, hvor hunden faktisk er blevet aflivet, og hvor ejeren så efterfølgende har fået ret. Men så er hunden jo ligesom aflivet. Der er man altså nødt til at få udskudt aflivningen, indtil skyldsspørgsmålet er afklaret. Jeg synes, det er ganske rimeligt, hvis man gør det på den måde.

Så er der hele sagen omkring omvendt bevisbyrde, hvor det i dag er umuligt at dokumentere det for hundeejere – specielt for ejere af blandingshunde. Som jeg læste op i mit spørgsmål til hr. Orla Hav, har Rigspolitiet konkluderet, at det er umuligt at vurdere en hund ud fra dens udseende, og det er jo sådan set det, politiet gør. Når man får at vide derude, at ens hund kan være af en af de ulovlige hunderacer, men at det er op til en selv at bevise det modsatte, og hvis det så er umuligt at gøre det, sidder man i en træls retssikkerhedsmæssig klemme. Når Rigspolitiet så selv siger, at de faktisk ikke har oplevet sager, hvor det har været muligt at løfte den her bevisbyrde, er det altså ikke noget, der rimer ret godt på retsstat.

Det kan så være fint, hvis man kan lave et dna-register, og det synes jeg helt klart vi skal bore i under udvalgsarbejdet, for det kan selvfølgelig løse noget af problemstillingen. Men det skaber altså en kæmpe utryghed blandt de 400.000 hundeejere af blandingshunde, at der er en omvendt bevisbyrde. Der kan jo ske det, at en tæve en dag kommer ud at strejfe og kommer hjem og er blevet drægtig med hvalpe uden at kende faderen, og så er det jo fuldstændig umuligt at løfte den her bevisbyrde.

En anden ting, jeg synes kan være problematisk rent retssikkerhedsmæssigt, er, at den udøvende og den dømmende magt er den samme. Når man så vælger at klage over politiets afgørelse, skal man igen klage til politiet. Det synes jeg heller ikke rimer så godt på retsstat. Der synes jeg godt at vi kan overveje, om vi kan lave en eller anden form for et uvildigt organ med nogle hundesagkyndige, som man kan klage til – i hvert fald finde en eller anden en måde, som det kan gøres på, for den konstruktion, som vi har i dag, er i hvert fald ikke optimal.

Så for at opsummere omkring retssikkerheden: Vi har i dag omvendt bevisbyrde på et område, men det er umuligt at vurdere hundene ud fra deres udseende, politiet er både udøvende og dømmende magt, og der er ringe klagemuligheder. Det synes jeg altså er noget, vi som Folketing er nødt til at tage seriøst og kigge på det.

Så vil jeg sige, at jeg synes også, det er vigtigt, at vi ikke kun kigger på hunden. Det er sådan set også ejerne. Det er jo ikke sådan, at man alene kan sige, at det er en hund, der er skyld i aggressivitet. Rapporten fra Københavns Universitet viser faktisk det modsatte, nemlig at det ikke entydigt kan bevises, at der er hunderacer, der er mere aggressive end andre. Men noget, man typisk ved – i hvert fald når man kigger rundt på det – er, at det mange gange er de forkerte, som bliver tiltrukket af de her store muskelhunde. Så jeg synes jo, at man i højere grad burde stramme reglerne for, hvornår man fratager folk retten til at have med hunde at gøre. Det kunne også overvejes, om man f.eks. skulle have en licens, hvis man ville have en af de større hunde, hvor konsekvensen naturligvis er større, hvis de bider – eller man kunne vise, at man havde taget kursus i, hvordan man opdrætter en større hund. Det vil typisk være for dem, der er meget fysisk stærke, at det kunne være relevant.

Så synes jeg også, at politiet – der er faktisk regler om det i dag i hundeloven, men de bliver ikke brugt – i større grad kunne udstede pålæg om eller træffe afgørelse om aflivning efter hundeloven, hvis hundens eller ejerens adfærd er af en sådan karakter, at den skaber frygt i omgivelserne. Den mulighed har man faktisk i dag, men man

bruger den bare ikke. Det synes jeg måske også er noget, politiet kunne benytte noget mere.

Så har jeg en ekstra lille ting, inden jeg runder af, og det er i forhold til den interneringstid, der også er nævnt noget om i høringsvarene. Jeg synes ikke, at det er holdbart, at i dag kan den tid, hvor en hund er på et internat, være frygtelig lang. Hvis hunden ikke er syg, når den kommer ind på internatet, men står der i måske et halvt eller helt år og nogen steder endnu længere, er den i hvert fald syg, når den kommer ud igen. Der kunne jeg godt tænke mig, at vi kiggede på at få lavet en maks. grænse for, hvor lang tid en hund må være på et internat. Det ville også gøre, at sagsomkostningerne blev mindsket, hvis den ikke står der så lang tid.

Men som konklusion kan jeg sige, at jeg synes, der er en del positive ting i forslagene, men der er også nogle ting, som vi godt kunne tænke os gå i dybden med i udvalgsarbejdet, specielt omkring retssikkerheden for hundeejerne.

Kl. 13:30

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen, Venstre.

Kl. 13:30

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jeg tror, der er flere ting i det her, som vi ser helt ens på – forbudslisten og observationslisten. Også med hensyn til skambidning tror jeg vi ligger meget på linje.

Men jeg har rejst spørgsmålet om omstrejfende hunde, og det vil jeg også gerne lige gøre her. Er ordføreren enig i, at vi skal prøve at få kigget lidt mere på problematikkerne omkring omstrejfende hunde? Det er ikke så meget i tilfælde af, at de angriber, for der er husdyrreglerne klare, men det er der, hvor en godmodig hund bare bliver ved med at rende ind til naboer og genere, og hvor man ikke kan fange den. Det kan godt skabe forskellige uheldige situationer, og i længden bliver det jo virkelig irriterende. Er ordføreren enig i, at vi skal prøve at få udboret det her noget mere og få sat det på plads, sådan at det bliver helt entydigt, at det altså er hundeejerens ansvar at holde styr på sin hund?

Kl. 13:31

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:31

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Jeg er meget enig i, at det helt klart er hundeejerens ansvar at sørge for at styre sin hund. Det, jeg bare synes er godt i det her lovforslag, er, at man får fjernet den mulighed, som vi bl.a. oplevede med Baldersagen, og som jo er kendt, altså at den forurettede, som man kalder det, selv kan hive jagtgeværet frem fra skabet og skyde. Jeg synes ikke, at det i et retssamfund er rimeligt, at man tager loven i egen hånd og selv kan tage så drastiske midler i brug. Der må man finde nogle andre metoder.

Men for at svare direkte på spørgsmålet vil jeg sige: Ja, jeg er da med på, at man skal have kigget på, hvad vi så gør i stedet for. Er der redskaber, man så har i stedet for, gode nok? Er sanktionsmulighederne i forhold til hundeejerne, som ikke har styr på deres hund, gode nok? Hr. Erling Bonnesen sagde, at det ville han gerne gå i dybden med i udvalgsarbejdet, og det bifalder jeg sådan set.

Kl. 13:32

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

**Erling Bonnesen** (V):

Jamen tak for det, det synes jeg da lyder godt.

Så har jeg bare sådan lige et supplerende spørgsmål. Hvis man så forestiller sig, at den der såkaldt godmodige hund render ind til naboen igen og igen – og det er jo forbudt – og at de ikke kan fange den, og at den bliver ved med at rende derind, og hvis der har været iværksat forskellige initiativer, men at man får lyst til at sige, at nu må det altså stoppe, er ordføreren så også enig i, at det på et eller andet tidspunkt – og det er så det, vi skal diskutere og afveje i udvalgsbehandlingen – skal stoppes? For selv om den pågældende omstrejfende hund er godmodig, generer den naboerne ved bare at blive ved med at løbe ind til dem. Er ordføreren enig i, at der skal sættes en stopper for det på et eller andet tidspunkt i den proces?

Kl. 13:32

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:32

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Ja, det er jeg meget enig i. Altså, hvis hundeejeren bliver ved med at få et påbud fra politiet, som ikke bliver fulgt, og hvis vedkommende bliver ved med ikke at have styr på sin hund, kan man jo forestille sig, at hunden i sidste konsekvens bliver fjernet, og at der bliver fundet en anden ejer til den. Altså, man behøver jo ikke ligefrem at sige, at den skal aflives for det, men man kunne måske finde en anden ejer. Men det er ikke noget, man skal gøre i første forsøg, det er jo klart. Man skal jo prøve at løse det her mindeligt og godt ved måske at give et påbud om, at der skal sættes et hegn rundt om haven. Der kan være mange andre løsninger, man kan bruge, inden det kommer så vidt. Men det er klart, at i sidste ende er man nødt til at løse det på en hårdere måde, hvis hundeejeren bliver ved med ikke at have styr på sin hund.

Kl. 13:33

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Hr. Per Clausen, Enhedslisten.

Kl. 13:33

**Per Clausen** (EL):

Jeg synes jo, at det er en fantastisk positiv udvikling, Dansk Folkepartis holdning i den her sag har været inde i, fra at Dansk Folkeparti var det parti, der mest ivrigt kæmpede for forbud mod bestemte hunderacer og hårde regler på det område, så vil man nu, når regeringens går i gang med at reparere på den tidligere regerings og Dansk Folkepartis ulykker, have flere reparationer. Det synes jeg er rigtig godt. Det er en god udvikling, bare det kunne brede sig til andre områder.

Jeg vil godt spørge hr. Dennis Flydtkjær om en enkelt ting. Er Dansk Folkeparti indstillet på at stemme for et ændringsforslag til den her lov, som fjerner den omvendte bevisbyrde, altså giver myndighederne bevisbyrden, når det handler om, om en hund tilhører en bestemt race?

Kl. 13:34

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:34

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Jeg synes, at jeg sagde meget tydeligt, at jeg synes, at det er dybt problematisk, at man har den omvendte bevisbyrde, og der vil jeg gerne, hvis vi kunne finde en anden måde at gøre det på. Noget, der kunne løse det, var jo bl.a. det her med, hvis man kunne lave et dna-register. Der er meget tvivl om høringsvarene, om det er muligt at

gøre, men hvis man kunne det, er der sådan set ikke behov for den omvendte bevisbyrde. Så kunne man jo ved at lave en dna-test finde ud af, om der er noget ulovlig hund – hvis man kan sige det – i den hund, der nu er blevet anklaget. Så jeg vil strække mig meget vidt for at finde en anden måde, for jeg synes ikke, at det er rimeligt med den retssikkerhedssituation, der er i dag for hundeejerne.

Kl. 13:34

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Per Clausen.

Kl. 13:34

**Per Clausen** (EL):

Når jeg spørger, er det jo, fordi man jo godt vidste, hvad man gjorde, for argumentet for at indføre den omvendte bevisbyrde var, at politiet ikke kunne bevise, hvilken race hunden tilhørte. Så sagde man, at når myndighederne ikke kan bevise det, må vi hellere overlade det til borgeren. Derfor vidste man godt, hvad man gjorde. Det var en helt bevidst skabt tilstand.

Så spørger jeg bare hr. Dennis Flydtkjær: Vil han være med til, at vi fjerner den omvendte bevisbyrde, sådan at myndighederne får et særlig godt motiv til at sikre, at man får et dna-system, der virker? For det er klart, at så længe der findes den omvendte bevisbyrde, nå ja, så er det jo borgernes problem, men ellers ville det jo være myndighedernes problem.

Kl. 13:35

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:35

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Da man vedtog den omvendte bevisbyrde i 2010, må det have været – i februar 2010 tror jeg det var – valgte man med vilje at sige, at der skulle være den her evaluering, som så er kommet nu, bl.a. på grund af den her omvendte bevisbyrde, fordi man godt vidste, at det var problematisk, for det sagde Hundevalget, der var dengang, også, nemlig at det her kunne man godt indføre, men det ville have nogle stærkt negative konsekvenser. Nu har vi så fået en evaluering efter 3 år og kan se, som bl.a. Rigspolitiet skriver, og som jeg også har refereret til flere gange, at den måde, man gør det på, ikke er holdbar. Så er det klart, at så kan vi jo ikke bare som Folketing sidde og sige: Fint nok, så fortsætter vi bare med det.

Så jeg er sådan set enig med hr. Per Clausen i, at det er vi nødt til at finde en anden løsning på, og det er klart, at det kunne være et godt pres, at man så fik lavet det her dna-register, som kunne være en del af løsningen, altså, hvis man fjernede den omvendte bevisbyrde, for så er man trods alt nødt til at gøre noget andet.

Kl. 13:35

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Christian Friis Bach fra Det Radikale Venstre.

Kl. 13:36

(Ordfører)

**Christian Friis Bach** (RV):

Tak for det. Det er svære og vanskelige afvejninger, der skal ske her. Vi er i Det Radikale Venstre som udgangspunkt også skeptisk over for hundelovens forbud mod de 13 konkrete racer. Når en hund bider, er det jo oftest hunden eller ejeren eller måske især kombinationen af hund og ejer snarere end hunderacen, der er årsagen, og der er jo ikke helt håndfaste beviser for, at det virker. Men der er bestemte racer, der optræder langt hyppigere i statistikker over hundebid både i Danmark og i udlandet. 66 hunde, ikke mindre end 40 pct. af de

157 sager, der er blevet aflivet på grund af skambid i den her evalueringsperiode, har jo været forbudshunde, og det er dog rimelig markant, og forbuddet har betydet færre af netop de hunde. Lige så vigtigt er det jo, at det kan skabe utryghed, usikkerhed, hvis forbuddet nu ophæves, og den risiko kan vi ikke løbe. Her må trygheden for borgerne vægtes højere end friheden til at have en hvilken som helst hunderace, og derfor støtter vi, at forbudsordningen opretholdes.

Lovforslaget giver jo bedre retssikkerhed hos hundeejerne. Det bliver mere tydeligt, hvad et skambid er, der bliver også set på omstændighederne, hvis hunden bider, og det sikres, at man kan tilkalde eksperter i sager om skambid – det giver øget retssikkerhed. Det giver også øget tryghed hos hundeejere, ja, vel især også hos hunde, at vi med lovforslag L 93 fjerner muligheden for at nedskyde eller på anden måde aflive andres hunde og også tamkatte og tamkaniner, når dyrets ejer er advaret. Det vil fortsat være tilladt på forsvarlig vis at fjerne dyrene fra sin grund ved at jage det væk eller forsøge at indfange det, og man kan også skyde eller aflive de hunde, katte, hvad det skulle være, der angriber andre husdyr eller fremkalder fare for personer eller ejendom. Der vil stadig væk være sanktioner over for de hundeejere, hvis hunde løber. Politiet kan fange dem, der strejfer, de kan internere dem, og der kommer ejeren til at betale udgifterne. Og der er bøder, så den økonomiske straf er der over for de hundeejere, der ikke kan styre deres hunde, og det giver et klart incitament til at holde styr på ens hunde. Så derfor kan vi støtte de her to lovforslag samlet, de øger retssikkerheden hos hundeejere, og de skaber også tryghed hos borgere.

Kl. 13:38

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Per Clausen.

Kl. 13:38

**Per Clausen** (EL):

Jeg undrer mig. Ligesom jeg undrede mig over Socialdemokraternes holdning, så undrer jeg mig også over Det Radikale Venstres holdning. For 3, snart 4 år siden var Det Radikale Venstre skeptisk, og man undlod at stemme. Det, man kritiserede, var bl.a., at man ikke mente, der var noget egentlig sagligt belæg for at indføre et forbud mod bestemte hunderacer. Nu har det forbud så eksisteret i 3 år. Der er lavet en evaluering, der viser, at det ikke har haft nogen som helst betydning for antallet af skambid. Der er en enkelt hunderace, som falder ud. Men fordi der så er en enkelt hunderace, som man siger man kan registrere bider oftere end andre eller bliver indblandet i de her sager oftere end andre, så forbyder man en række hunderacer. Så hvad er den saglige begrundelse for, at Det Radikale Venstre indtager det standpunkt her, altså at man støtter, at der stadig væk skal være et forbud?

Kl. 13:39

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:39

**Christian Friis Bach** (RV):

Som jeg gjorde rede for, er det en svær afvejning – friheden til at have en hvilken som helst hund over for risikoen for, at visse hunde er aggressive og kan bide mennesker og andre hunde på deres vej. Vi har bestemt været skeptiske over for forbuddet, men som jeg redegjorde for, har evalueringsperioden trods alt vist, at en god del, 40 pct. af de hunde, der er blevet aflivet på grund af skambid, hører til de her racer. Det er dog en rimelig stor andel, må man sige, og der er blevet færre af netop de hunde på grund af forbud mod de hunderacer. Derfor er vores samlede vurdering, at vi støtter lovforslaget.

Kl. 13:40

Kl. 13:42

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Per Clausen.

Kl. 13:40

**Per Clausen** (EL):

Skal jeg forstå synspunktet sådan, at Det Radikale Venstre nu mener, at man skal forbyde de hunderacer, som er overrepræsenteret i forhold til skambid? For så skal vi over og kigge på nogle andre hunderacer, altså nogle af dem, som er rigtig populære og udbredt i Danmark. Jeg synes, hvis jeg skal være helt ærlig, at Det Radikale Venstres velkendte saglighed er forsvundet fuldstændig i den her sag og er blevet erstattet af en tilslutning til symbolpolitik. For det er hensynet til, at befolkningen skal føle sig tryk, uanset om den har grund til det eller ej, som åbenbart driver Det Radikale Venstre i den her sag.

Kl. 13:40

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:40

**Christian Friis Bach** (RV):

Vi anerkender, at der er borgere, der er dybt bekymrede for hunde, der bider. Vi anerkender, at den risiko ved at have hunde, som vitterlig optræder meget ofte i sager om skambid, til at gå rundt i Danmark, er en risiko, som vi dermed ville løbe på borgernes vegne, og den risiko er vi ikke villige til at løbe. Men jeg anerkender helt som ordføreren, at det er svært, og at vi som udgangspunkt er meget skeptiske over for at lave en bestemt liste, et bestemt forbud, mod 13 konkrete racer.

Men i den samlede afvejning har vi fundet, at trygheden hos de borgere, der føler sig utrygge ved at møde de hunde, og som er bange for at blive bidt af de hunde, vægter tungere end den frihed, det er at have en hvilken som helst hund. Man har jo heller ikke en frihed til at have et hvilket som helst andet dyr. Der finder vi, at loven nu rammer den rigtige balance med den øgede retssikkerhed, der så ligger for hundejerne i lovforslaget.

Kl. 13:41

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:41

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Det lyder for mig også, som om vi i forhold til flere af tingene er nogenlunde på linje – forbudslisten, observationslisten og det med skambid. Det lyder, som om vi er meget på linje der.

Man så har jeg rejst problematikken omkring løsgående hunde, og det vil jeg også gerne lige gøre nu. Som ordføreren ganske rigtigt siger: Hvis der er tale om omstrefjende hunde og de angriber husdyr, så er det nogenlunde klart, hvad man kan gøre. Men så er der de situationer med den såkaldte godmodige hund, der så at sige strejfer omkring, og som man ikke kan få indfanget. Det sker igen og igen og igen, og det bliver jo altså ligesom irriterende. Så kan man selvfølgelig ringe til politiet, men de har måske lige andet at lave, ligesom de forskellige organisationer måske også har andet at lave.

Er ordføreren enig i, at vi nok lige skal prøve at få boret det her nærmere ud i udvalgsbehandlingen, så vi ligesom kan få præciseret og i hvert fald tydeliggjort, at det er hundeejerens ansvar at holde styr på sin hund, og at den altså ikke går med omstrefjende hunde?

Kl. 13:42

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

**Christian Friis Bach** (RV):

Det synes jeg bestemt vi skal drøfte i udvalgsbehandlingen. Det er jeg villig til. Jeg har selv en landejendom og må også erkende, at det kan frustrere mig, når hunde ræser igennem og skræmmer vildt og husdyr – og især hvis det sker gentagne gange. Jeg synes bestemt, at vi skal slå fast og være enige om, at hundeejeren her har et klart ansvar. Men det bliver jo også dyrt, hvis det sker gentagne gange.

Jeg havde engang en meget sød og meget venlig cairn terrier. Der gik en dame med en barnevogn, og tilfældigvis havde hunden ikke halsbånd på. Jeg tror, at det kostede mig 3.000 kr. at få hentet den hund og betalt en bøde. Jeg byggede straks et hegn rundt om haven, og det gjorde, at det ikke skete igen. Og sådan håber jeg at andre hundeejere også vil agere, hvis de har hunde, der enten af venlighed eller på grund af forvirring strejfer rundt i territoriet. Men lad os drøfte det i udvalgsbehandlingen og få slået fast, at hundeejeren bestemt har det ansvar at holde styr på sin hund.

Kl. 13:43

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 13:43

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jeg synes, det lyder godt med det tilsagn om at komme videre med at få afdækket det. Og så bare lige et lille tillægsspørgsmål i forlængelse af det, for det er jo godt, at det så bliver løst, kan man sige. Det er netop lige præcis hensigten med det.

Men så kan der være de situationer, hvor det ikke bliver løst, men bare fortsætter derudaf, uanset de sanktionsmuligheder, der er på nuværende tidspunkt. Er ordføreren så også enig i, at hvis det skulle være situationen, er vi nødt til at have nogle redskaber, sådan at det kan bringes til ophør? Altså, når man ligesom er nået til den situation på et eller andet tidspunkt, at man siger: Nu er det altså nok; nu må det bare stoppe; nu har vi været igennem alle de her forskellige faser, hvad de så kan være, men nu må det på en eller anden måde stoppe!

Er ordføreren enig i det?

Kl. 13:44

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:44

**Christian Friis Bach** (RV):

Det synes jeg bestemt vi skal drøfte udvalgsbehandlingen, men man kan sige, at der er mulighed for at intervenere fra politiets side og fange hundene og internere dem og pålægge hundeejeren udgifterne hertil plus en bøde. Den omkostning kan dog løbe op i betydelige beløb, især hvis det er gentagne gange og der derfor ligger et klart incitament til at få styr på sin hund. Men lad os drøfte i udvalgsbehandlingen, om der skal ske yderligere tiltag over for de hundeejere, som groft tilsidesætter deres pligt til at holde styr på deres hunde og dermed kommer til at genere borgere, naboer, landmænd med deres strejfende hunde.

Kl. 13:45

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:45

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Den radikale ordfører nævnte tidligere den bidsstatistik, vi har fået oversendt, hvor man kan se at det er 2 pct. af hundene, som udgør de 13 hunderacer, der står for 40 pct. af skambiddene. Men jeg vil bare

høre den radikale ordfører, om han mener, at man kan bruge den statistik til ret meget, for den er jo lavet ud fra den definition af skambid, som, tror jeg, hele Folketinget i dag er enige om ikke kan bruges, fordi den er for firkantet. Og så er mit spørgsmål bare: Hvad kan vi så bruge den statistik til? Altså, hvis vi er enige om, at definitionen er forkert, og at den er for firkantet, og at den giver et misvisende billede, jamen så kan vi vel ikke bruge den til at træffe beslutninger ud fra, altså ud fra de præmisser, som er forkerte. Så mit andet delspørgsmål er sådan set bare, om den radikale ordfører ikke vil være med til, at vi med det her lovforslag får sikret, at man fremadrettet også får et bedre datamateriale, og at man får registreret det på nogle bedre måder. For noget af det, jeg i hvert fald har kunnet læse ud af rapporten fra Københavns Universitet, var også, at datamaterialet, som man havde lavet rapporten ud fra, var meget sparsomt, og det giver os jo som lovgivere ikke det bedste billede i forhold til at kunne træffe de rigtige beslutninger.

Kl. 13:46

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:46

**Christian Friis Bach** (RV):

Jeg kan notere mig, at det både af de statistikker, vi nu har i Danmark, og af de statistikker, der forefindes i udlandet, fremgår, at de hunderacer er overrepræsenteret i statistikkerne over hunde, der bider, og det giver dog et klart indicium om, at der er et problem. Men jeg anerkender fuldt ud, som jeg gjorde i mit indlæg, at vi ikke har håndfaste beviser i denne sag, og at vi skal gøre vores bedste, og der er jeg enig med hr. Dennis Flydtkjær i, at man skal tilvejebringe yderligere statistik og dokumentation, både i forhold til, hvilke hunde der udgør en risiko, og også i forhold til, som det har været drøftet i dag, hvordan vi så identificerer de hunde så godt og klart som muligt, så man dermed giver ejerne af disse hunde en retssikkerhed.

Kl. 13:46

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Tak til ordføreren. Den næste ordfører er SF's ordfører, Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:47

(Ordfører)

**Karina Lorentzen Dehnhardt** (SF):

Vi må bare sige, at der har været rigtig meget debat om den såkaldte hundelov, siden den blev indført i 2010. Der har været en debat om aflivninger af friske hvalpe, der har været en debat om aflivninger på grund af skambid, der har været en debat om usikkerhederne ved at kunne racebestemme en hund, der har været en debat om turisternes angst for at komme til Danmark på grund af den. Og senest har vi jo så haft en debat, som egentlig ikke havde noget med den hundelov at gøre, nemlig debatten om retten til at kunne skyde en omstrefjende hund. Der er blevet sendt rigtig mange breve til politikerne – det tror jeg vi alle sammen kan skrive under på – der har været holdt en høring, og der har også været demonstrationer. Så det er noget, der har optaget rigtig, rigtig mange.

Jeg synes, at der med det her lovforslag bliver rettet op på en del af kritikken, bl.a. i forhold til skambidsparagraffen, så vi ikke længe skal risikere, at hunde skal aflives på grund af småting, situationer, hvor de måske forsvarer sig eller bliver forskrækket, eller hvor der er en eller anden god forklaring på deres adfærd. Det har været for ensidigt at se på, om der har været bidt hul i det andet dyr eller ej, og der synes jeg sådan set det er fornuftigt at vi nu får nogle mere sagkyndige øjne til at se på det her.

Det bliver også forbudt at skyde en omstrefjende hund, og det er vi sådan set også ganske tilfredse med. Så på mange måder bliver

retssikkerheden øget en smule med det her lovforslag. Så jeg synes, at man sådan set godt kan stemme for de her lovforslag, som vi behandler i dag, fordi de indeholder forbedringer.

Men jeg bliver også nødt til at sige, at det for mig er en personlig skuffelse, at vi ikke får kigget på forbudslisten. Jeg har accepteret, at det ikke er en del af forslaget og det ikke er regeringens holdning, men vi holdt en høring i Folketinget, hvor der, synes jeg man må sige, ikke var den store opbakning til forbudslisten. Dybest set mener jeg stadig væk, at det her handler om uansvarlige hundeejere, og at det er der, hvor vi skal sætte ind, og at et hundekørekort måske ville være at foretrække. Jeg håber, at tiden modnes i forhold til det forslag.

Jeg synes da også, at det er en sejr, at observationslisten nedlægges, for det betyder faktisk, at der ikke bliver fyldt nye hunderacer på listen. Så det er også en rigtig, rigtig god ting. Jeg har derfor i stedet for valgt at fokusere lidt på det muliges kunst, og det er at prøve at højne retssikkerheden for hundeejerne. Jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti er optaget af den omvendte bevisbyrde. Det er jeg sådan set også, og jeg håber, at vi måske kunne få et dna-register for i hvert fald de 13 hunderacer, så vi kan ramme meget præcist i forhold til retsstillingen. Jeg tror, at det teknisk set faktisk godt kan lade sig gøre, men der er nogle juridiske ting, som man skal have afklaret i den forbindelse, så jeg håber, at det er en vej, man kan gå, så vi sikrer, at de her hundeejere ikke skal stå i en meget svag position, for det må man sige at de gør med en omvendt bevisbyrde.

Tilbage står for mig at se et argument om, at det er tryghedsfølelsen, man tilgodeser, og det synes jeg sådan set også er et rigtig, rigtig vigtigt argument. Vi må jo erkende, at der er nogle, der er optaget af hunde. Men potentielt set kan alle hunde jo være farlige, og jeg håber sådan set, at vi kan modne det i forhold til et hundekørekort, for jeg tror dybest set, at det er dér, man skal sætte ind på sigt.

Men lovforslagene er fine, og de får tomlen opad fra SF.

Kl. 13:50

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:50

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Jeg vil først takke for ordførertalen. Jeg syntes faktisk, den var udmærket.

Jeg vil høre i forhold til det med retssikkerheden, om fru Karina Lorentzen Dehnhardt ikke er enig med mig i, at det ikke er holdbart, at det i forhold til aflivning af hunden ikke har opsættende virkning, hvis man som hundeejer påklager sin bødestraf til byretten. Hvis det så viser sig, at ejeren faktisk får ret, ja, så er hunden måske aflivet et par måneder i forvejen. Det er vel ikke helt så heldigt i en retsstat, er det? Vil fru Karina Lorentzen Dehnhardt være med til, at vi får lavet et ændringsforslag, der gør, at det får opsættende virkning, indtil man trods alt har afgørelsen fra byretten?

Kl. 13:51

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 13:51

**Karina Lorentzen Dehnhardt** (SF):

Jeg kan godt se det problematiske i det, hr. Dennis Flydtkjær siger, så jeg synes, at vi under udvalgsbehandlingen skal prøve at komme det her et skridt nærmere. Det lyder grotesk.

Kl. 13:51

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Dennis Flydtkjær.

- Kl. 13:51  
**Dennis Flydtkjær (DF):**  
 Tak for det positive tilsagn.  
 Jeg vil så også spørge om en anden del: I forhold til at vi i dag har et politi, der både er udøvende og dømmende magt, sammenholdt med at man faktisk har ret ringe klagemuligheder, skal klagemulighederne så også forbedres? For det er jo lidt uheldigt, at hvis politiet træffer en afgørelse, får man at vide, at man kan klage, men det er så igen til politiet, og nok ikke så overraskende finder de som regel frem til den samme afgørelse, når det er dem selv, der afgør det to gange, kan man sige. Så jeg synes også, vi er nødt til her at få kigget på klagemuligheden, for der er jo stort set ikke nogen klagemuligheder i dag.
- Kl. 13:51  
**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**  
 Ordføreren.
- Kl. 13:51  
**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**  
 Efter grundlovens § 63 kan man jo altid indbringe et forhold for domstolene, men jeg er godt klar over, at der måske er mange, der ikke vil gøre det i lige præcis de her sager.  
 Men lad os tage nogle af alle de her gode spørgsmål, som Dansk Folkeparti har, under udvalgsbehandlingen og se, om der er noget af det, vi kan komme videre med.
- Kl. 13:52  
**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**  
 Erling Bonnesen.
- Kl. 13:52  
**Erling Bonnesen (V):**  
 Tak for det. Jeg vil også gerne lige her rejse problematikken omkring omstrejfende hunde. Det er jo ret klart, som det er lagt op, hvis de omstrejfende hunde angriber husdyr, men så er der jo det andre situationer, hvor det er godmodige hunde, der ligger og fræser rundt, og hvor ejerne ikke lige helt rigtigt har styr på dem. Det er selvfølgelig forbudt, ja, og man kan ringe til politiet og andet, men hvis hunden nu bliver ved, så bliver det jo et irritationsmoment på et tidspunkt. Så vil SF's ordfører være med til under udvalgsbehandlingen, at vi prøver at se på det her, sådan at det bliver mere præcist og helt klart, at hundeejerne ved, at det er deres ansvar at holde styr på deres hunde?
- Kl. 13:52  
**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**  
 Ordføreren.
- Kl. 13:52  
**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**  
 Jamen jeg vil da også godt, ligesom de andre ordførere fra regeringspartierne, tilkendegive, at selvfølgelig er vi villige til at se på de her problemstillinger under udvalgsbehandlingen. Lad os endelig få afklaret alle de mange spørgsmål, jeg kan høre der er rundtomkring.
- Kl. 13:53  
**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**  
 Erling Bonnesen.
- Kl. 13:53  
**Erling Bonnesen (V):**  
 Tak for det. Jamen det lyder godt. Og så det lille tillægsspørgsmål: Hvis man så har den situation med den såkaldt godmodige hund, der bliver ved og bliver ved, er ordføreren så også enig i, at hvis alle de
- Kl. 13:53  
 redskaber, der ligger nu, er afprøvet, og man så når et punkt, hvor man siger, at nu må det altså stoppe, så skal vi ligesom have fundet ud af, hvordan vi får den stopklods indbygget i reglerne?
- Kl. 13:53  
**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**  
 Ordføreren.
- Kl. 13:53  
**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**  
 Altså, jeg troede sådan set, at det var indbygget i reglerne, at man, hvis en hundeejer ikke lige efterlever et påbud, i hvert fald på et eller andet tidspunkt har nogle retsskridt, man kan tage i brug, men hvis jeg ikke har helt ret i den opfattelse, så må vi prøve at få afklaret det under udvalgsbehandlingen. For det er klart, at hvis en hundeejer gentagne gange ikke efterlever et påbud, som vedkommende får, f.eks. af politiet, så må det jo have nogle konsekvenser.
- Kl. 13:53  
**Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):**  
 Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Per Clausen, Enhedslisten.
- Kl. 13:54  
 (Ordfører)  
**Per Clausen (EL):**  
 Jeg vil starte med at sige, at Enhedslisten støtter L 93. Det er den lovændring, som afskaffer muligheden for, at man kan skyde omstrejfende hunde og katte og tamkaniner, hvis de opholder sig på ens grund. Efter min mening er der tale om en tiltrængt modernisering af de her bestemmelser, og som samtidig giver mulighed for at gribe ind, hvis der er tale om hunde, som udgør en reel fare. I L 92, som man jo kan sige er den store lov her i dag, støtter vi ændringerne af skambidsbestemmelsen, sådan at det nu bliver præciseret, hvad der kan karakteriseres som skambid, og så det sker på en måde, hvor hundenes normale adfærd inddrages i langt større omfang, end det sker i dag, altså muligheden for, at vi kan undgå, at man fremover afliver hunde, som i virkeligheden har opført sig i overensstemmelse med en hunds natur, efter skambidsparagraffen forsvinder – håber vi i hvert fald. Vi vil selvfølgelig spørge ind til indholdet i den nye bestemmelse, men vi synes i hvert fald, det går i den rigtige retning. Vi synes også, det er godt, at man nu får mulighed for at kræve en hundesagkyndig inddraget, før beslutningen om en eventuel aflivning tages. Måske kunne man godt præcisere det lidt mere i lovgivningen, altså at når man inddrager en sagkyndig, er det også meningen, at man lytter til, hvad den sagkyndige siger, for ellers giver det jo ikke så meget mening. Til gengæld synes vi faktisk, at en beslutning om aflivning af en hund er så alvorlig en sag, at en sådan afgørelse bør kunne indbringes for et uafhængigt nævn. Vi mener ikke, at det er tilfredsstillende, at en afgørelse om, om en hund kan aflives, udelukkende kan indbringes for politidirektøren. Vi har samme skepsis i denne sag som i alle andre sager for, at man kan indklage en afgørelse truffet af en myndighed til den samme myndigheds ledelse, og at de så træffer den endelige afgørelse. Det tror vi faktisk er problematisk. I hvert fald, selv hvis det skulle blive administreret fornuftigt, tror jeg, det giver borgerne et indtryk af, at der er nogle ting, som kan virke sammenspist, og det synes jeg vi skal undgå.  
 Til gengæld er vi meget skuffede over, at regeringen vil fastholde det forbud mod bestemte hunderacer, som blev indført i 2010, på trods af at stort set alle eksperter fastholdt, at det kunne dokumenteres, at der var nogle hunderacer, som sådan systematisk set var farligere end andre. Det var vi jo dengang temmelig enig med de nuværende regeringspartier om. Interessant nok, for når man så hører ordførerne for Socialdemokraterne, Radikale Venstre og SF, kan det måske være lidt svært helt præcis at stadfæste, hvorfra ønsket om at beholde det her forbud mod hunderacer i grunden stammer. Vi kan

konstatere, at det ikke stammer fra SF, som giver udtryk for en personlig skuffelse. Jeg synes heller ikke, at Det Radikale Venstres og Socialdemokraternes ordfører på det her område var helt overbevisende i deres argumentation. Jeg synes selvfølgelig, det er ærgerligt, at man fastholder et forbud på baggrund af nogle argumenter, man måske ikke selv rigtig tror på. Vi skal huske på, at det her forbud jo blev indført på baggrund af en omfattende kampagne i medierne, og det var sådan set ikke, fordi der var nogen som helst dokumentation for, at der i 2009-10 var stigende problemer med hundebid. Det, som også er interessant at konstatere, er, at siden 2003 har politiet faktisk haft øget mulighed for at gribe ind over for hunde, der havde vist sig at være farlige eller viste tegn på, at de kunne være farlige eller skræmmende. Den mulighed udvidede man i 2003. Gentagne gange i årene mellem 2003 og 2010 spurgte jeg skiftende justitsministre om, hvorfor man ikke benyttede sig af den mulighed, og jeg fik det svar, at det gjorde man skam også, når det var relevant, men også at der ikke var nogen problemer af betydning med hundebid. Det ændrede sig så fuldstændig efter en omfattende pressekampagne i 2010, for lige pludselig var det et meget, meget alvorligt problem, og den daværende statsminister gjorde det oven i købet til et hovedindslag på sit sommergruppemøde, på Venstres sommergruppemøde, at farlige hunde skulle forbydes. Efter det var det jo indlysende, at så blev det, man kalder farlige hunderacer, forbudt, uanset hvor usagligt det end måtte være.

Nu har vi så fået en evaluering. Den konstaterer, at forbuddet mod bestemte racer ikke har reduceret antallet af tilfælde, hvor mennesker er blevet skambidt, altså ingen reduktion i antallet af tilfælde, hvor mennesker er blevet skambidt. De sagkyndige fastholder, at forbuddet aldrig burde have været indført og bør afskaffes. Er det på baggrund af den evaluering og på baggrund af det udsagn af de sagkyndige, at Socialdemokraterne, SF og Radikale Venstre skifter holdning fra at være skeptiske til at gå over til at være tilhængere af et forbud mod de her bestemte hunderacer? Man må da undre sig – synes jeg. Det bedste argument for at fastholde forbuddet er, at evalueringen synes at vise, at et flertal i befolkningen støtter et forbud mod farlige hunderacer. Det fremgår dog ikke, om det netop er de hunderacer, der er omfattet af forbuddet, de gerne vil have forbudt, eller om det er nogle andre hunderacer, som de mener er mere farlige, og som de gerne vil have forbudt. For man har spurgt på en måde, hvor man kan sige, at det måske ikke er så overraskende, at mennesker svarer ja, for de bliver spurgt, om de går ind for, at farlige hunderacer skal forbydes, og så må de også opfatte det på den måde, at det er defineret, at der findes farlige hunderacer, som man så kan forbyde, så man på den måde kan løse det her problem, selv om det næppe er tilfældet.

Vi vil under alle omstændigheder stille et ændringsforslag til loven, der fjerner forbuddet mod bestemte hunderacer, og vi synes, og det er jeg glad for mange andre har været inde på, stort set alle ordførerne, at der skal langt mere fokus på de mennesker, der ejer hundene, end på hunderacerne. Der skal vel også langt mere fokus på de hunde, der konkret viser sig at være farlige eller skræmmende, og her må myndighederne jo bruge de muligheder, som lovgivningen har givet os siden 2003. Det kan ikke nytte noget, at myndighederne, hvis der er tale om et problem, som er stort og omfattende, og det må det jo være, siden man indfører et forbud mod bestemte hunderacer, siger, at det har man ikke ressourcer eller energi til at tage sig af. Så det synes jeg bestemt man bliver nødt til.

Kl. 14:00

Når man så kigger på de forskellige hunderacer, ser man, at de er meget forskellige, og derfor vil Enhedslisten bede ministeren om en specifik begrundelse for forbuddet af hver enkelt hunderace, fordi vi er tilhængere af, at der også skal være grænser for, hvilke arbejdsbyrder vi pålægger ministeriet og ministeren. Vi vil ikke bede om en omhyggelig redegørelse for, hvorfor samtlige andre hunderacer ikke

også bliver forbudt. I kan finde nogle udvalgte hunderacer, der er kendt for at bide særligt meget, gravhunde f.eks., som jo i hvert fald i Livgarden har givet anledning til megen bekymring igennem flere år, og måske kan vi finde enkelte andre.

Ved lovændringen i 2010 blev der også indført en omvendt bevisbyrde. Nu er det hundeejeren, der skal dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer. Og det fremgår meget klart af det materiale, vi har, at det har vist sig at være umuligt for de hundeejere, som har valgt at have en såkaldt blandingshund. Det er der rigtig mange mennesker der gerne vil have, og der er også nogle mennesker, som mener, at de hunde, som er en blanding af forskellige racer, på mange måder er mere sunde og harmoniske end de særlige raceudvalgte hunde, som på godt og ondt jo har udviklet nogle særheder, som man så kan få præmie for nogle steder. Og godt nok med det, men i hvert fald har det her givet rigtig mange hundeejere nogle bekymringer og nogle problemer. Det var jo også sådan, at begrundelsen for at indføre den omvendte bevisbyrde var, at myndighederne har meget svært ved at bevise, at en hund tilhører en bestemt race, og så er det selvfølgelig meget bekvemt at flytte bevisbyrden over på hundeejerne – men rimeligt er det ikke. Så også af den grund bør forbuddet mod bestemte hunderacer afskaffes.

Bare til allersidst: Enhedslisten vil sådan set stemme for begge de her lovforslag, og det vil vi, fordi der i det ene tilfælde er tale om klare fremskridt mod en nødvendig modernisering, og i det andet tilfælde er der tale om en reparation, en beskedent reparation af fejl, som er begået af Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti tilbage i 2010. Vi støtter jo altid, når regeringen reparerer på de skader, som det borgerlige flertal gennemførte tidligere, men vi er skuffede over, at man ikke fra regeringen og regeringspartierne side oprettholder den sunde skepsis, man havde imod forbuddet imod bestemte hunderacer, fordi det er populisme og et forsøg på at skabe et indtryk af, at man gør en indsats, uden at man i virkeligheden rammer det, der er hovedproblemet, hovedudfordringen, nemlig at mennesker undertiden bruger hunde på en måde, som er til skade for hunden og til skade for andre mennesker og andre hunde og nogle gange også andre dyr, og det skal vi selvfølgelig gribe ind over for, uanset om hunden så tilhører en populær eller upopulær hunderace. Ja.

Kl. 14:02

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Christian Friis Bach, Radikale Venstre.

Kl. 14:02

**Christian Friis Bach** (RV):

Tak. Det glæder mig jo, at hr. Per Clausen anerkender, at når denne regering begår fejl, gør den det langt klogere end den foregående regering. Men jeg synes alligevel, at ordføreren kommer til at modsige sig selv lidt ved på den ene side at sige, at bestemte hunderacer er kendt for at have visse særheder, og på den anden side slet ikke vil anerkende, at man kan differentiere hunde og se særligt på visse hunde.

Nu ved jeg ikke, om ordføreren selv har haft hund. Jeg har haft en del hunde gennem hele mit liv, og der er bestemte hunderacer, der har en bestemt adfærd og er trænet til en bestemt adfærd, og det har de svært ved helt at fralægge sig. Er der derfor ikke evidens for, at visse hunderacer trods alt kan udgøre en større risiko end andre?

Kl. 14:03

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 14:03

**Per Clausen** (EL):

Det, der er problemet, er, at hvis man nu besluttede sig til at forbyde alle de hunde, der med den rette – det vil sige forkerte – opdragelse

kunne blive farlige, så ville man slet ikke have kunnet begrænse sig til de her 13. Men der er jo mange hunderacer i Danmark, som er så populære, at man vel har bedømt, at den politiske omkostning ved at forbyde dem ville være for stor. Det er derfor jeg mener, det her er populisme.

Kl. 14:04

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Christian Friis Bach.

Kl. 14:04

**Christian Friis Bach** (RV):

Men gør det ikke indtryk, at der blandt de hunde, der nu er blevet aflivet, fordi de har bidt, trods alt er en alt ret markant overrepræsentation af netop de hunderacer, og at man derfor har evidens for, at der er en øget risiko, der tilsiger, at der er behov for at sætte ind?

Kl. 14:04

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 14:04

**Per Clausen** (EL):

Altså, vi ved jo ikke noget om – for det har man ikke fået undersøgt, og man kan vistnok heller ikke undersøge det – i hvor stor udstrækning de hunderacer, man nu forbyder, generelt set er overrepræsenteret i statistikken i forhold til hundebid.

Men det er rigtigt, at i hvert fald nogle af de her hunde har påkaldt sig større opmærksomhed. Det synes jeg bestemt kunne være værd at undersøge, og det kunne bestemt også være værd at undersøge, om man ikke netop skulle målrette indsatsen mod ejerne af bestemte hunderacer, for at sikre sig, at her er der styr på det og kontrol med det.

Jeg synes bare, det er meget voldsomt, at man forbyder nogle hunderacer, og udtryk for en, synes jeg, mærkelig tilgang til det her spørgsmål, at man om man så må sige undlader at forbyde de hunderacer, som kan opdrages til og undertiden udviser farlig adfærd, og som er populære i befolkningen, og så forbyder dem, som man kan putte hen i en bestemt gruppe.

Kl. 14:05

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 14:05

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jeg vil gerne lige rejse stille et spørgsmål om omstrefjende hunde, hvad jeg også har gjort her ved tidligere lejligheder. Situationen er nogenlunde klar, hvis omstrefjende hunde angriber husdyr. Men så er der jo de situationer med omstrefjende hunde, som kan være meget sådan godmodige og bliver ved og ved. Der kunne jeg godt tænke mig, at vi under udvalgsbehandlingen fik boret mere ud og fik præciseret, hvad man kan gøre i de forskellige situationer. Er det noget, som også Enhedslisten kunne være med til at se på?

Kl. 14:05

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 14:05

**Per Clausen** (EL):

[Lyddudfald] aldrig at undersøge noget til bunds og derfor træffe kloge beslutninger. Men det er klart, at der skal være en proportionalitet, altså en sammenhæng mellem den skade, som en hund forvolder, og så de sanktioner, man kan igangsætte. Og nu afskaffer vi den mulighed, man har for at skyde hunden.

Vi må så diskutere, om det er nødvendigt, at hundejere, som alligevel udviser slendrian – på trods af at de dog har fået opdraget en hund, der er fredelig og godmodig – skal kunne udsættes for noget, der er endnu hårdere end det, de allerede nu kan blive udsat for.

Kl. 14:06

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 14:06

**Erling Bonnesen** (V):

Tak. Jeg synes, det lyder godt med et tilsagn om det. Og så bare et lille tillægsspørgsmål: Hvis man har den situation, at en omstrefjende hund bliver ved og ved med at løbe rundt, på trods af hvad det nu ender med af redskaber – bøder, pålæg osv. – og man når et punkt, hvor man siger, at nu må det altså bringes til ophør, er ordføreren så enig i, at vi ligesom skal prøve at få indbygget en eller anden form for stopklods?

Kl. 14:06

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 14:06

**Per Clausen** (EL):

Det kommer jo helt an på, hvad stopklodsen er. I USA fik nogen jo i sin tid den idé, at hvis folk havde begået kriminalitet tre gange, skulle de sidde i spjældet resten af deres liv. Det synes jeg er helt ude af proportion i forhold til meget af den kriminalitet, der blev begået. Derfor må vi finde en måde at håndtere det her på, så vi er stand til i hvert fald at reducere det, som hr. Erling Bonnesen talte om, til et absolut minimum. Efter min mening er der jo altid en grænse for, hvor dramatisk man kan gå til værks over for en forbrydelse, hvis omfang er forholdsvis lille, uanset hvor tit den bliver gentaget.

Kl. 14:07

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Leif Mikkelsen, Liberal Alliance.

Kl. 14:07

(Ordfører)

**Leif Mikkelsen** (LA):

Tak for det. Som jeg erindrer det, blev denne lov jo egentlig til på baggrund af enkeltstående sager, som påkaldte sig megen opmærksomhed. Når der dengang blev udtrykt betænkelighed ved at lave en sådan hundelov – vi har jo rig erfaring her i Folketinget med at lovgive på baggrund af enkeltsager: hundeloven, knivloven, og man kan nævne mange af den slags sjove ting – er det, fordi vi normalt også er imod principielt, fordi vi ikke sådan er tilhængere af mest mulig lovgivning. Det her lovforslag blev da også fulgt af en vis bekymring eller usikkerhed om, hvordan det overhovedet ville virke. Ville det virke efter hensigten, eller var det virkelig at lave lovgivning, som var for voldsom, på baggrund af enkeltsager? Derfor blev der jo indført i loven, at den skulle evalueres. En evaluering skal jo normalt bruges til at se på, om noget så har virket, eller om vi her fik en lovgivning, som egentlig hverken var hensigtsmæssig eller nødvendig.

Der har vi så deltaget i den høring, der har været, og vi har i hvert fald fået meget folkelig oplysning udefra i den her sag, vil jeg sige. Det er jeg ret overbevist om at alle har fået, og der har været nok at lytte til og se på. Og uanset at nogle nu her fra talerstolen peger på, at det jo er på et lidt tyndt grundlag, noget af det er kommet på, og at det kan man ikke tage efter osv., så mener jeg nok, at det ligger ret klart, at hvis man sådan skulle se på, om der var den helt store virk-



ning af lovgivningen, er den ikke til stede. Altså, det gik jo stort set på samme måde for den her lovgivning.

Hvis man mener noget alvorligt med at sætte en evaluering ind og et eftersyn, må det jo ikke være for bare at vurdere, om vi kører videre, nej, så burde det være sådan et udgangspunkt herinde, at man spurgte: Er det så hensigtsmæssigt at have den lov, eller kunne vi have undværet noget af den? Kunne vi føre det tilbage til, at det sådan set hænger mere sammen med et personligt ansvar?

Læser man loven, må man jo også sige, at den hedder hundeloven. Jeg tror faktisk, det er meget, meget vigtigt at se mere på den anden ende af snoren, nemlig føreren, ejeren, fordi en hund faktisk ikke er farlig, hvis den er opdraget og ledet. Sådan er hundes natur. Det er et flokdyr, og uden at jeg skal bruge for meget tid på det, vil jeg sige, at jeg sådan set har haft fornøjelsen af i en periode at arbejde professionelt på det her område, også med hunde, som ellers ville kunne opdrages til direkte angreb. Det er alene et spørgsmål om ledelse og opdragelse, om en sådan hund er farlig eller ikke farlig. Derfor mener jeg sådan set, at her træder det personlige ansvar virkelig ind, for vi har jo ikke tænkt os at forbyde hunde i Danmark.

Så når der fortsat er hunde, er det virkelig vigtigt, at vi appellerer til, at det er ejerens ansvar, at en hund opfører sig ordentligt og udfylder den funktion, en hund nu skal have, og ikke alt muligt andet. Jeg er sådan set meget enig med den radikale ordfører i, at det er en svær afvejning, om man nu skal bruge de her midler eller ej. Men nu tror jeg nok, at den største grund for Det Radikale Venstre til at ændre mening – og det er overhovedet ikke for at være fræk – i den afvejning er, at man nu sidder i regering, og derfor er det måske endt modsat. Jeg kender det udmærket; jeg har også siddet i et regeringsbærende parti, så jeg kender godt spillereglerne. Det er måske den største årsag til, at Det Radikale Venstre nu er gået fra at stemme gult til at stemme grønt, så vidt jeg hører. Men sådan har vi jo hver vort at bære på.

Så jeg vil bare sige, at når det her lovforslag nu er en videreførelse af den lov, som i sig selv har unødvendigheder i sig, fordi man sådan set mere laver en forbudslov, som har vist sig ikke at føre frem til det resultat, man måske havde forventet, for der er ikke færre ulykker, så kan vi måske fortsat set de samme ting ske. Da vi også var imod loven, fordi vi ikke mener, at der skal lovgives på den måde på det område med forbud, er vi selvfølgelig også imod de ændringer, der peges på her, så vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 14:12

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 14:12

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jeg rejste spørgsmålet om omstrefjende hunde over for de andre ordførere her, og på samme måde vil jeg også gerne rejse det over for hr. Leif Mikkelsen. Det er ret klart, som det står, at der er tale om omstrefjende hunde, der angriber husdyr. Det ligger klart, men ikke i de andre situation, som jeg også spurgte de andre ordførere om. Så jeg vil gerne spørge hr. Leif Mikkelsen, om han også vil være med til at se på det i forbindelse med udvalgsbehandlingen, så vi netop i forlængelse af, at vi jo er enige om, at det er hundeejerens ansvar at holde styr på sin hund, kan få boret præcis det ud. Så er Leif Mikkelsen enig i, at vi skal prøve at få set på det i forbindelse med udvalgsbehandlingen?

Kl. 14:12

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 14:12

**Leif Mikkelsen** (LA):

Tak. Det er ulovligt at lade hunden strejfe. Det er der jo ret klare regler for. Det har jo længe været forbudt og har ikke specielt haft noget med hundeloven at gøre, det har bare ligget i politivedtægten, eller hvor det nu er, at det ikke er lovligt. Altså, lov følge eller land fly. Sådan er det jo. Og om det så ligger lige for, at vi skal finde regler for det i hundeloven, nu da har vi har en hundelov, vil jeg sige, at det måske er fornuftigt. Det er selvfølgelig utilstedeligt, at det sker, men det fører jo igen tilbage til det, jeg pegede på, nemlig at det er den, der er i den anden ende af snoren, det er galt med, det er det jo, eller også er det det, at der slet ikke er nogen snor, der er galt. Men det er ejerens ansvar, og det skal bare slås fast.

Problemet med lovgivning er jo, at det er, som om det bare begynder at være loven, der regulerer. Jeg vil stadig væk påpege, at det, at det er det personlige ansvar, der er så afgørende, skal vi gang på gang faktisk huske at sige herfra. Vi kan jo ikke bare regulere al mulig menneskelig adfærd ved lovgivning. Vi skal også prøve at appellere til, at mennesker opfører sig ordentligt. En af måderne at opføre sig ordentligt på, hvis man er hundeejer, er at sørge for, at ens hund ikke strejfer og bider og ødelægger noget som helst.

Kl. 14:13

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 14:13

**Erling Bonnesen** (V):

Ja, lige præcis. Jeg kan høre, at vi er meget enige på det her stræk. Og tak for tilsagnet om det.

Så har jeg bare et lille tillægsspørgsmål: Hvis man så har den der omstrefjende hund, der, selv om det er forbudt, bliver ved og ved og ved, og man har brugt de redskaber, der nu engang er i lovgivningen, og så når det punkt, at nu må det altså høre op, er ordføreren så ikke enig i, at vi ligesom skal prøve at finde frem til, at vi kan få indbygget en form for stopklods, sådan at man kan blive fri for den omstrefjende hund, hvis det bliver ved?

Kl. 14:14

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ordføreren.

Kl. 14:14

**Leif Mikkelsen** (LA):

Jo, det har jo været sådan og er sådan endnu, at man må skyde hunden, og det er jo løsningen. Hvad angår konsekvensen af det, er det stadig væk ejerens ansvar, at det ikke kommer dertil, at nogen har ret til at skyde hunden. Det er stadig ejerens ansvar at sikre, at det ikke sker, at der bliver mange sager, der fører frem til det.

Kl. 14:14

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Mike Legarth, Konservative Folkeparti.

Kl. 14:14

(Ordfører)

**Mike Legarth** (KF):

Tak for det, hr. formand. Vores faste ordfører er her ikke i dag, så derfor er det mig, der på vegne af hende tilkendegiver vores synspunkt om L 92 og L 93.

Hunde er i Danmark et kæledyr, og rigtig mange mennesker har stor glæde af det ekstra familiemedlem, en hund er i de fleste husstande. Kontakt med et levende væsen betyder meget, og senest har vi med stor værdi hørt, at også hunde kan bruges som besøgsven på

plejehjem. Langt de fleste hunde er rare, venlige og omgængelige, og alligevel har vi set og læst om voldsomme historier med eksempelvis børn, der er blevet skambidt. Derfor er det et vigtigt element at huske på, hvorfor det var et bredt flertal her i Folketinget, der indførte en lov med et forbud mod særlig farlige kamphunde, en lov, der var et kompromis, og som alle erkendte var en svær øvelse. Og det var svært at komme med en forbudsliste. Hunden siges at være menneskets bedste ven, og derfor er den såkaldte hundelov også omgærdet af mange følelser mere end af fakta.

Det forslag, vi behandler i dag, er ikke et spørgsmål om at afskaffe den nuværende hundelov, men at se tilbage på de første 3 år med loven. Er der så elementer, der bør forbedres? Er der elementer, der har vist sig u hensigtsmæssige? Det er en debat, der jo tidligere har været taget her i salen på baggrund af et beslutningsforslag fra Enhedslisten, hvor ministeren dengang lovede en evaluering af den nuværende lovgivning.

Nu står vi så her i dag med en evaluering og hilser fra Det Konservative Folkeparti de rettelser velkommen om en mere tydelig og klar definition på skambidning og præcise retningslinjer for optagning af strejfende hunde.

Så lad mig slutte med at sige, at jeg til fulde forstår, at følelserne kan komme i kog, når vi taler om begrænsning af bestemte hunderacer og aflivning af et kæledyr, men følelserne kommer også i kog, når vi ser et barn blive maltrakteret af en angribende hund. Der findes jo rent faktisk ca. 800 forskellige hunderacer i Danmark.

Det er en relativt kort tidshorison, vi nu evaluerer loven på, og jeg har en klar forventning om, at vi om nogle år igen vil gå ind og kigge på den her lovgivning og se, hvordan den har virket, og så er det måske igen på tide med nogle justeringer og tilpasninger.

Der er også et andet led i det her lovforslag, som vi også er villige til at se på, som især handler om omstrejfende hunde, som ikke er glubske. Hvordan skal vi håndtere den udfordring, den problemstilling? Det synes jeg vil være passende at få løst i et udvalgsarbejde, så det ser vi frem til fra konservativ side at deltage i.

Kl. 14:17

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren ... Undskyld, der var en kort bemærkning. Den kom meget sent, og jeg nåede ikke at se den på skærmen. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 14:17

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jamen hr. Mike Legarth skal også have lov til og mulighed for at svare på spørgsmål om omstrejfende hunde og de problematikker, der ligger i det.

Hvis omstrejfende hunde angriber husdyr, ligger det ret klart, at man så kan gribe ind med det samme osv. Men der er så de situationer – som jeg også har spurgt ind til hos andre ordførere – hvor der er omstrejfende hunde, og det er selvfølgelig forbudt, men det bliver ved og ved. Der kunne det være rart at få præciseret de redskaber, man kan bruge, så man også kan få grebet ind, hvis nogle bliver ved med at rende rundt og genere. Så er ordføreren enig i, at vi skal have kigget nærmere på det her under udvalgsbehandlingen?

Kl. 14:18

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 14:18

**Mike Legarth** (KF):

Ja, det vil vi gerne være med til at se på. Hos os, De Konservative, som jo har eksisteret i 100 år, har en af de gennemgående mærkesager været det personlige ansvar, og at enhver sørger for sig og tager et passende ansvar – også over for eksempelvis egne hunde.

Det er jo klart det, det handler om her, og så er spørgsmålet: Hvor langt skal vi gå med de sanktioner, hvor en forsømmer det ansvar og lader sin hund løbe? Det er godt nok en omgængelig hund, der ikke er glubsk og ikke gør nogen skade, men indirekte er til gene og skade for dyr og måske også mennesker – det kan man ikke med sikkerhed afvise.

Det, det handler om, er, hvor kraftige sanktioner man så kan bringe i anvendelse. Jeg synes jo nok, at man skal være meget varsom med at gå til det yderliggående synspunkt, at man skal kunne skyde og aflive et sådant dyr. Men jeg synes, det er meget passende, at der er en sanktionsmulighed, og at man kan anmelde det til politiet og der bliver gjort noget på stedet, så man får løst den tilstand, den problemstilling, en omstrejfende hund medfører.

Kl. 14:19

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Erling Bonnesen.

Kl. 14:19

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jeg synes, det var dejligt lige at få det præciseret.

Jeg har så et lille tillægsspørgsmål: Hvis man har været igennem de forskellige øvelser og også har prøvet at stramme op med pålæg og bøder osv., men det bare bliver ved, er ordføreren så også enig i, at der skal indbygges en eller anden form for stopklods, så man kan få det bragt til ophør? Hvordan vi så skal få det gjort, må vi prøve at finde ud af, men er ordføreren også enig i, at det efter en eller anden proces skal kunne bringes til ophør, hvis det bliver ved?

Kl. 14:19

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 14:19

**Mike Legarth** (KF):

Jeg synes, det ville være helt rimeligt, at man så gav politiet nogle beføjelser til at kunne indfange en sådan hund og bringe den til et internat eller lignende. Vi har jo det tilsvarende synspunkt, at hvis folk bliver ved med at køre chikanekørsel eller begår nogle bestemte overtrædelser i forbindelse med straffelov og færdselslov, kan man inddrage køretøjet. Så jeg synes da absolut, man skal se på, om der er en egentlig konkret sanktion, når nogle bare overser den lovgivning, der er.

Kl. 14:20

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Så siger jeg tak til ordføreren. Så er det fødevareministeren.

Kl. 14:20

**Fødevareministeren** (Dan Jørgensen):

Tak for det. Først vil jeg gerne sige tak til ordførerne for gode indlæg, og jeg synes også, vi har haft en god og konstruktiv debat om lovforslaget.

En lang række interessenter har udtrykt ønske om, at der skulle ske ændringer af bestemmelsen om skambid, og jeg mener, at de foreslåede ændringer betyder, at hundeejernes retssikkerhed nu styrkes og trygheden øges. Der er med forslaget fastsat en klar fysisk definition af begrebet skambid, og det bliver præciseret, at omstændighederne omkring en bidepisode skal indgå i vurderingen af, om hunden bør aflives. Derudover bliver det fremover muligt at inddrage hundesagkyndige i vurderingen af skambidssager, hvilket også har været et stort ønske blandt interessenter og hundeejere. I forbindelse med indførelsen af forbudsordningen i 2010 blev der lavet et meget grundigt arbejde i Udvalget om hunde, der anbefalede, at hvis der

skulle indføres en forbudsordning, skulle den se ud, som den ser ud i dag.

Regeringen mener ikke, at der efterfølgende er kommet ny viden til, der giver anledning til at ændre på den gældende forbudsliste. Tal fra politiet viser i øvrigt, at hundene på forbudslisten står for 40 pct. af alle episoder med skambid, selv om de kun udgør ca. 2 pct. af den samlede hundepopulation i Danmark. Evalueringen af forbudsordningen viser i øvrigt, at der er opbakning til forbudsordningen i befolkningen, og meget tyder på, at den har haft en positiv effekt på borgernes oplevelse af sikkerhed og tryghed. Derfor bevares hundelovens forbudsordning i lovforslaget.

Lovændringen betyder også, at regler om hunde, herunder indfangning af strejfende hunde, nu samles i hundeloven.

Så er der mark- og vejfredsloven. Strejfende hunde og katte kan være årsag til mange stridigheder mellem borgere. Spørgsmålet om, hvorvidt det fortsat skal være tilladt at skyde eller på anden måde aflive andres hunde og katte, når dyrets ejer er advaret om det, er virkelig noget, der deler vandene og bringer følelserne frem. Det viser de mange henvendelser, vi har modtaget, bl.a. siden den konkrete sag om en hund, der hedder Balder. Jeg mener ikke, at det skal være tilladt at skyde en strejfende hund eller kat eller tamkanin.

Det har været meget afgørende for mig at finde den rette balance mellem hensynet til dyrene og deres ejere og så dem, der følger sig generet af dyrene. Det mener jeg vi har gjort.

Som ejer af et dyr har man pligt til at holde styr på sit dyr, og derfor skal der også fortsat være konsekvenser, når ejeren lader dyret strejfe. De nuværende bestemmelser om, at man kan nedskyde strejfende kæledyr, går efter min mening for vidt. Mit fokus er at ramme sløsede ejere frem for at skyde kæledyret. Derfor mener jeg, at ejere af dyr, der er til væsentlig gene, skal kunne straffes med bøde.

Samtidig foreslår jeg, at man laver en hjemmel til, at politiet kan internere hunde, der strejfer på privat grund. Politiet skal selvfølgelig prioritere mellem opgaverne, og derfor er der nogle gange andre opgaver, der bliver prioriteret først. Jeg foreslår derfor, at politiet kan overdrage opgaven til en tredjepart, f.eks. et dyreinternat. Ejeren kan hente hunden der, hvor den er interneret, og blive pålagt at betale udgifterne i forbindelse med optagelsen. Det rammer sløsede hundeejere på pengepungen; de kan få en bøde, og de skal betale for en eventuel internering. Hensigten er at styrke incitamentet til at sørge for, at ens dyr ikke strejfer. Bestemmelserne skal først og fremmest virke præventivt.

Det vil naturligvis som i dag fortsat være lovligt at fjerne dyret fra sin grund på forsvarlig måde, f.eks. ved at jage det væk eller forsøge at indfange det. Det vil også fortsat være tilladt at skyde eller på anden måde aflive dyret, hvis det angriber andre husdyr eller er til fare for mennesker eller ejendom.

Jeg foreslår desuden, at vi tager hundene ud af mark- og vejfredsloven og samler reguleringen af hunde i hundeloven. På den måde gøres regulering af hunde mere enkel; det skaber klarhed over, hvad der gælder i forhold til hunde.

Endelig ønsker jeg at fjerne muligheden for at opkræve optagelses- og godtgørelsespenge. Det er en mindre forenkling af reglerne.

Afslutningsvis vil jeg sige, at jeg ser frem til forhandlingerne i udvalget.

Kl. 14:24

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ole Birk Olesen.

Kl. 14:24

**Ole Birk Olesen** (LA):

Ministeren siger, at forbudslisten ikke skal fjernes, fordi det har vist sig, at mange af de hunde, som skambider, kommer fra de racer, som er forbudt. Men der er jo generel enighed om, at der findes mennesker, som ikke er så egnede til at have hunde, og hvad nu, hvis det

var sådan, at de mennesker, som generelt ikke er egnede til at have hunde og opdrage dem, men som gerne vil have en barsk hund, en hård hund, har forkærlighed for bestemte racer. Så er det jo ikke racens skyld, at den bliver opfattet som bidsk, men så er det jo, fordi den er populær hos bestemte mennesker, som gerne vil have en bidsk hund. Det tager ministerens tal jo slet ikke højde for, gør de?

Kl. 14:25

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ministeren.

Kl. 14:25

**Fødevareministeren** (Dan Jørgensen):

Da den her forbudsordning blev indført, blev den indført på baggrund af anbefalinger fra eksperter, som sagde, at hvis I skal have en forbudsliste, så er det de her 13 racer, der skal med. Det er ligesom for at sige, hvad bevæggrunden har været, og hvordan man har vurderet det. Det er ikke noget, som politikere har siddet og sjusset sig frem til. Det er at tage de anbefalinger meget alvorligt. To af de racer var allerede forbudt og har været det siden 1991.

Kl. 14:25

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ole Birk Olesen.

Kl. 14:25

**Ole Birk Olesen** (LA):

Det er ikke sandt, hvad ministeren siger. Det hundevalg, som den forrige regering nedsatte, havde en række medlemmer. Alle eksperterne advarede imod et forbud. Justitsministeriets medlemmer af udvalget ville gerne have et forbud, men det endte med, at der ikke blev anbefalet et forbud. Så skulle man sige nogle navne, hvis der nu skulle laves et forbud mod nogle bestemte typer hunde. Og så sagde man så dem. Men der var ikke en eneste ekspert i det udvalg, som anbefalede et forbud.

Men spørgsmålet var: Bliver ministeren narret af sine tal? Kan ministeren overhovedet forholde sig til den problemstilling, at det kan være, at disse racer ikke er særskilt farlige i sig selv, men at disse racer bare er populære hos mennesker, som gerne vil have en farlig hund, og som gør deres hund farlig? Og hvis de ikke kan få en amstaff at gøre farlig, så køber de bare en rottweiler og gør den farlig i stedet.

Kl. 14:26

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ministeren.

Kl. 14:26

**Fødevareministeren** (Dan Jørgensen):

Jeg kan godt forholde mig til det. Når jeg ikke umiddelbart kastede mig ind i det, var det egentlig et forsøg på at undgå at være polemisk. Jeg forstår på spørgerens måde at henvende sig på, at det så nok bliver svært. Så lad os tage den.

Det argument, som spørgeren fremfører, er et argument, som jeg kender ret godt til, fordi jeg er kommet meget i USA og har boet i USA. Det er fra en lidt anden debat, der handler om våbenkontrol. Derovre siger man: Guns don't kill people, people kill people. Derfor skal man ikke forbyde, at man har våben, fordi det jo er ejeren, der bruger våbnet forkert, og derfor er det ejeren, man skal sanktionere, og ikke køb og salg af våben. Det er samme argumentation, som Liberal Alliance her fremfører, nemlig at der ikke er nogen hunde, der i sig selv er farlige, for det er ejerne. Derfor kan det ikke nytte noget, at man regulerer hundene. Det er regeringen uenig i.

Lad mig sige lidt om bare nogle af de her hunde. Altså, Dansk Kennel Klub, som skal siges heller ikke at støtte alt i lovforslaget,

anerkender, at der er forskel på forskellige typer hunde. Der er f.eks. nogle af de her hyrdehunde og vagthunde fra Syd- og Østeuropa og Asien, som er avlet til – og nu læser jeg højt: at skambide eller slå indtrængende ihjel.

Det er altså ulve og bjørne. Det er ikke nogen familiehund, vi taler om her. Der er i Danmark ikke nogen grund til at købe en hund for at beskytte sig selv mod ulve og bjørne. Det er der ikke nogen grund til. Det er derfor, de er på listen. Det er ikke noget, jeg siger. Jeg er ikke zoolog. Men det er noget, de eksperter, som man rådførte sig med, dengang man lavede listen, har sagt.

Kl. 14:28

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Dennis Flydtkjær.

Kl. 14:28

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Som jeg stillede spørgsmål til nogle af de andre ordførere om, blev der i det lovforberedende arbejde – det var godt nok under den tidlige fødevareminister – oversendt noget materiale fra Rigspolitiet, som skrev, at det er umuligt at vurdere en hund ud fra dens race. Man skriver også, at man ikke er bekendt med sager, hvor det har været muligt for hundeejerne at løfte den her omvendte bevisbyrde. Så vil jeg bare gerne høre fødevareministeren forklare, hvad grunden er til, at man holder fast i den her omvendte bevisbyrde, når Rigspolitiet klart siger, at det ikke er muligt.

Kl. 14:29

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ministeren.

Kl. 14:29

**Fødevareministeren** (Dan Jørgensen):

Den ekspertgruppe, jeg refererede til før, sagde også, at hvis man skulle indføre sådan en forbudsliste, måtte det nødvendigvis være med den form for bevisbyrde, fordi det ville være det eneste, der var muligt. Det, man vil kunne gøre som hundeejer, er at fremlægge f.eks. hundens stambog eller en erklæring fra personer, som kan redegøre for hundens afstamning. Og så må det generelt siges, at hvis man køber en hund, som udseendemæssigt har træk, der er fælles med de forbudte hunde, så tror jeg, det må anbefales, at man er særlig opmærksom på at få den dokumentation. Når det så er sagt, så fornemmer jeg egentlig ikke nogen sådan fjendtlig undertone i spørgerens måde at fremstille den her bekymring på, så skulle vi ikke i udvalgsarbejdet se nærmere på, hvad der kunne være af muligheder for at forbedre retssikkerheden her.

Der har været nævnt dna-test, hvis jeg lige kort må nævne det også. Umiddelbart har ministeriet undersøgt mulighederne, og det er faktisk muligt rent videnskabeligt at oprette sådan et register, men det er ikke helt uproblematisk, og nogle af udfordringerne knytter sig til, at hvis man skal lave sådan en genbase, er det måske ikke sådan helt ukontroversielt: Hvor ligger procentdelen af en hunds arvemateriale i forhold til at vurdere hunden? Og derudover vil man også blive nødt til at finde ud af, hvordan man kan identificere hunde, som importeres fra andre kontinenter, fordi genmassen er forskellig i USA, Afrika, Australien osv., så man passer på, at man så ikke bare åbner for import fra de steder. Og der er en lang række andre bekymringer.

Men altså, det er ikke, fordi jeg har nogen ideologisk modstand imod det. Tværtimod er jeg ligesom spørgeren meget optaget af, at vi sikrer en retssikkerhed. Jeg ved også, at spørgerens parti støttede den oprindelige lovgivning, hvor der jo var endnu mindre bekymring omkring det her, så jeg er sikker på, at spørgeren har forståelse for, at det ikke er et spørgsmål, som det er meget nemt at svare på. Men

jeg vil hvert fald gerne her give tilsagn om, at det er noget, vi skal se nærmere på i udvalgsbehandlingen.

Kl. 14:31

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Dennis Flydtkjær.

Kl. 14:31

**Dennis Flydtkjær** (DF):

Først tak for deltilsagnet. Jeg vil lige kort nævne, at det er er rigtigt nok, at man selvfølgelig kan vise en stamtavle, men der er altså omkring 400.000 blandingshunde i Danmark, som der naturligt ikke er stamtavle på. Og der skaber det jo en vis utryghed, kunne jeg forestille mig, blandt de hundeejere, for de har altså ikke en jordisk chance for at bevise noget.

Nu har jeg fået et deltilsagn fra ministeren, og så vil jeg gerne spørge, som jeg også har spurgt nogle af de andre om, nemlig om det skal have opsættende virkning, hvis en hundeejer klager videre til domstolene, om det så ikke er rimeligt, at det får opsættende virkning, altså at man så ikke afliver hunden fra starten af. For i det tilfælde at hundeejeren vinder, er det ret uheldigt. Og der har faktisk været sager, hvor det er sket. Vil ministeren være med til at kigge på den del også?

Så er der lige en sidste ting i forhold til interneringstiden, altså den tid, som en hund kan være anbragt på en pension, om man ikke skal prøve at sætte en maks. grænse for det, for hvis en hund ikke er adfærdsvanskelig, når den kommer ind, så vil jeg næsten skyde på, at der i hvert fald er en god chance for, at den bliver det, hvis den står der måske op til 1 år. Og det er ikke rimeligt, synes jeg. Skal vi ikke prøve at se, om vi ikke kan få sat en maks. tid, hvor man skal have fundet en afklaring på de her sager?

Kl. 14:32

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ministeren.

Kl. 14:32

**Fødevareministeren** (Dan Jørgensen):

Alle de ting synes jeg vi skal se på i udvalgsarbejdet. Det er, synes jeg, rimelige indvendinger. Der kan være argumenter for og imod, men jeg synes, vi skal se på det.

Kl. 14:32

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Erling Bonnesen.

Kl. 14:32

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Jeg kan også høre, at der er flere ting, vi sådan ser meget ens på, altså omkring forbudslisten, observationslisten og skambid er vi meget på linje, men så har jeg også haft rejst problematikken om løsgående hunde, og det vil jeg også gerne lige gøre her over for ministeren. Det er jo nogenlunde klart, hvis det er en omstørfjende hund, der angriber husdyr, men så er der problematikkerne om omstørfjende hunde, som ikke sådan angriber husdyr, men bliver ved at løbe hjemmefra. Der er måske ligesom nogle redskaber, hvor man kan gribe ind og ringe til politiet og organisationer, men det bliver bare ved. Der kunne det være rart at få præciseret og boret ud og fastlagt lidt mere, hvordan man så får håndteret de situationer. Så vil ministeren give et tilsagn om, at det skal vi prøve at spille sammen om i forbindelse med udvalgsbehandlingen, så vi kan få klarlagt det her og så få et beslutningsgrundlag bragt til veje på det?

Kl. 14:33

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):  
Ministeren.

Kl. 14:33

**Fødevarerministeren** (Dan Jørgensen):

Det er klart, at jeg har fulgt debatten nøje og jo ikke kunne undgå at lægge mærke til, at hr. Erling Bonnesen har nævnt det her mange gange, og jeg forstår, at det ligger hr. Erling Bonnesen og også de andre ordførere på sinde, så alene af den årsag skal vi naturligvis se på det i udvalget. Det, der bare selvfølgelig er vigtigt for mig at understrege, er, at vi ikke kommer dertil, hvor vi synes, at det i orden, at en privatperson skyder en hund i haven, hvis det, som hr. Erling Bonnesen nævnte i tidligere spørgsmål, er en godmodig hund, som man vil forsøge at fange. Lige meget hvor mange gange det så sker, må man selvfølgelig ikke skyde den. Men derfor skal der selvfølgelig være sanktioner alligevel, som gør, at man kan få stoppet sådan en problematik. Det er selvindlysende.

Kl. 14:34

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Erling Bonnesen.

Kl. 14:34

**Erling Bonnesen** (V):

Tak, og så lige det lille tillægsspørgsmål. Det ligger jo meget i hele debatten, og det var også det, der var med til bringe hele evalueringen ekstra i fokus, at nu skulle det sådan være forbudt bare at skyde hunden, men at man så netop alligevel ved omstrejvende hunde kan se igen og igen, at man har været igennem redskaberne. Det må vi på en eller anden facon få bragt til ophør. Hvordan vi så skal få det løst, må vi prøve at diskutere. Det vil jeg ligesom gerne have undersøgt i udvalgsbehandlingen, altså, hvis det bare bliver ved og bliver ved, og så når man et punkt og siger: Nu må det være nok, nu må vi have det bragt til ophør på en eller anden facon.

Kl. 14:34

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 14:34

**Fødevarerministeren** (Dan Jørgensen):

Jeg vil meget gerne lytte til rigtig gode ideer, altså så længe vi bare er enige om, at det punkt hvor hunden er så irriterende, at man skyder den, ikke er i orden, og det kommer ikke til at være i orden, men hvad man ellers kan finde på af sanktionsmuligheder inden for rimelighedens grænser og inden for proportionalitetsprincippernes rimelighed, vil jeg meget gerne være med til at se på.

Kl. 14:35

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål.

Der er ikke flere, som har bedt om ordet, og derfor vil jeg opfatte forhandlingen som afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**19) 1. behandling af lovforslag nr. L 110:**

**Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister. (Tildeling af nyt personnummer i særlige tilfælde i forbindelse med identitetsmisbrug samt ophævelse af markeringer i CPR om forskerbeskyttelse).**

**delse med identitetsmisbrug samt ophævelse af markeringer i CPR om forskerbeskyttelse).**

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager). (Fremsættelse 15.01.2014).

Kl. 14:35

**Forhandling****Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Den første ordfører er Jan E. Jørgensen, Venstre.

Kl. 14:35

(Ordfører)

**Jan E. Jørgensen** (V):

I Venstre ser vi med stor alvor på identitetstyveri. Identitetstyveri er et voksende problem. Flere og flere danskere bliver udsat for forsøg på misbrug af personlige oplysninger, og misbrug af personnummer kan have meget vidtrækkende konsekvenser. Personnummeret er nemlig nøglen til din officielle identitet. Med en andens navn og personnummer kan kriminelle misbruge personlige oplysninger, hvilket kan have uoverskuelige og vidtrækkende konsekvenser for den enkelte. F.eks. bliver der begået økonomisk kriminalitet ved at misbruge andres personlige oplysninger til at handle på internettet. Særlig når de personlige oplysninger bruges til at oprette lån eller en ny konto i offerets navn, kan det være meget svært for offeret at bevise, at en anden person har misbrugt dennes personlige oplysninger.

Der kan være mange årsager til, at et personnummer kommer til andres kendskab og bliver misbrugt. Nogle har oplevet at miste deres pung med et sygesikringsbevis i, enten fordi de har tabt den, eller fordi den er blevet stjålet, men det sker også, at der er tale om deciderede datalæk fra offentlige myndigheder. I Venstre har vi længe haft fokus på problemet med identitetstyveri og også haft et ønske om, at det skulle være muligt at få et nyt personnummer, og derfor er vi da også glade for, at ministeren er kommet med et lovforslag, som giver mulighed for dette. Venstre mener, at identitetstyveri er en særlig grov form for kriminalitet, da den efterlader ofrene både krænkede og magtesløse.

Tildelingen af et nyt personnummer vil kunne bidrage til at forhindre yderligere misbrug og dermed hjælpe de personer, der har oplevet, at deres personnummer er blevet misbrugt. Derfor støtter Venstre i hvert fald som udgangspunkt lovforslaget, men vi er bekymrede for, om kravene til at få tildelt et nyt personnummer vil blive fortolket for restriktivt. Venstre ønsker ikke en situation, hvor det bliver alt svært for de personer, der har oplevet misbrug af deres personnummer, at få et nyt. Disse mennesker skal ikke først kæmpe mod virksomhederne for at forklare, at deres identitet er blevet misbrugt, og derefter ud i en ny kamp med myndighederne for at få tildelt et nyt personnummer.

Derfor vil Venstre i udvalgsbehandlingen gerne drøfte muligheden for, at den foreslåede formulering i den nye § 3, stk. 6, ændres fra »Økonomi- og Indenrigsministeriet kan efter skriftlig anmodning herom i særlige tilfælde tildele nyt personnummer til en person, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.« til: Økonomi- og indenrigsministeren skal efter skriftlig anmodning herom i særlige tilfælde tildele nyt personnummer osv. Samtidig vil vi også gerne bede om en evaluering af loven efter f.eks. 2 år.

En anden del af lovforslaget handler om at ophæve den markering, som man efter anmodning kan få indsat i Det Centrale Personregister med henblik på at sikre, at man ikke modtager henvendelse i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, den såkaldte forskerbeskyttelse. Baggrunden for at ophæve disse markeringer i CPR er, at der er så mange mennesker, der har bedt om en forskerbeskyttelse, at det går ud over forskerverdenens mulighed for at

gennemføre repræsentative forskerundersøgelser med udgangspunkt i CPR. Venstre kan støtte en ophævelse af markeringer i CPR om forskerbeskyttelse, da det altid er frivilligt, om man ønsker at deltage i en undersøgelse, og en borger har jo altid mulighed for at takke nej.

Så alt i alt er Venstre altså umiddelbart positivt stemt over for lovforslaget, men vi er bekymrede for, om det bliver for vanskeligt for ofrene at få tildelt et nyt personnummer.

Kl. 14:39

**Den fg. formand** (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Anne Sina, Socialdemokraterne.

Kl. 14:39

(Ordfører)

**Anne Sina** (S):

Lovforslaget, som vi behandler her i dag, har jo to dele:

Den første del handler om, at vi nu gør det muligt i særlige tilfælde at tildele nyt personnummer til en person, der oplever eller har oplevet misbrug af vedkommendes identitet.

Vi har jo i de seneste dage kunnet læse i nyhederne, at mens den generelle kriminalitet i samfundet er faldende, er omfanget af cyberkriminalitet og identitetstyveri altså desværre stigende. Det er jo ikke nogen overraskende udvikling. Bekæmpelsen af identitetsmisbrug bliver derfor mere og mere aktuell og ligger os Socialdemokrater meget på sinde.

Der er ingen tvivl om, at der er store gener forbundet med at få misbrugt sin identitet. Det kan forårsage økonomisk skade og – måske lige så vigtigt – efterlade offeret med ubehag og frygt for også fremover at blive udsat for et lignende misbrug. Derfor lægger det her lovforslag op til, at man kan få tildelt et nyt personnummer i særlige tilfælde, hvor det skønnes, at en ændring af personnummeret kan bidrage til at forhindre misbrug.

Det her forslag er derfor et skridt i den rigtige retning, og jeg tror, det vil gøre en stor forskel for nogle af ofrene for identitetstyveri. Men det er samtidig vigtigt at huske, at et nyt cpr-nummer kun vil være løsningen i nogle tilfælde; andre gange hjælper det altså ikke. Derfor er vi selvfølgelig glade for, at regeringen ud over dette lovforslag også har igangsat en lang række andre initiativer på det her område for at sikre, at vi kommer problemet til livs. Muligheden for at få tildelt et nyt personnummer skal derfor ses som en del af en samlet indsats på området, der skal være med til at sikre den enkelte borger bedre i en mere og mere digital hverdag.

Den anden del af lovforslaget handler om at ophæve borgernes mulighed for at registrere på deres cpr-nummer, at de ikke ønsker at blive kontaktet til statistiske og videnskabelige undersøgelser, den såkaldte forskerbeskyttelse.

Vi ved, at næsten 800.000 danskere i dag har denne forskerbeskyttelse, og det er klart, at det giver lidt stof til eftertanke, når man så pludselig giver mulighed for, at forskere kan kontakte dem, selv om de har ønsket det modsatte. Men her mener vi, at hensynet til, at vi i Danmark får god, repræsentativ og brugbar forskning, må vægte højest. Vi har alle gavn af, at der kommer nye forskningsresultater inden for kræftforskning eller inden for uddannelsesområdet, så når forskellige forskningsinstitutioner gør opmærksom på, at det her er et stort problem, og at de har svært ved at gennemføre repræsentative forskningsundersøgelser, lytter vi selvfølgelig til den bekymring.

Samtidig er det vigtigt at huske på, at borgerne ikke bliver kimet ned nu, på grund af at forskerbeskyttelsen ikke er der længere. Danmarks Statistik vurderer, at man vil blive kontaktet cirka en gang hvert 10. år, og man kan selvfølgelig stadig sige nej, når man bliver kontaktet. Det synes vi lyder ganske rimeligt og fair.

Med de bemærkninger kan jeg sige, at vi støtter forslaget.

Kl. 14:42

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Morten Marinus fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:42

(Ordfører)

**Morten Marinus** (DF):

Dansk Folkeparti var blandt de første her i landet, der satte fokus på det stigende problem med identitetstyveri og det efterfølgende misbrug og bedrageri. Identitetstyveri er noget, der i høj grad gør offeret for tyveriet usikker og utryk i hverdagen, særlig i disse tider, hvor vi forventer og forlanger, at mere og mere kontakt, såvel erhvervsmæssigt som privat, foregår via internettet.

Det bliver også sværere at gardere sig imod misbruget.

I dag bruger vi jo dagligt som e-borgere både e-Boks, netbank, osv. mange steder, og det kan ikke undre, at organiseret kriminelle fra tid til anden kan få fingre i de her oplysninger og misbruge dem. Endvidere har det også vist sig, at det er rigtig vanskeligt for politiet at få fat på bagmændene til den her form for kriminalitet. Ofte er de elektroniske spor udvisket, eller også står man i den situation, at de fører tilbage til servere i lande, hvor vi ikke kan få oplysningerne.

Dette lovforslag, som vi behandler her i dag, er egentlig mest ment som et værn og en beskyttelse til dem, hvor uheldet har været ude, og som føler, at de er blevet krænket ved at have fået deres identitet, som derefter er blevet misbrugt på den ene eller anden led, stjålet. Disse mennesker oplever naturligvis et knæk i tilliden til det system, de anvender med disse oplysninger. De oplever, at det at handle på nettet bliver taget for givet, og at det, at man lige ordner en flytning eller går på netbank pludselig kan blive noget usikkert og skabe usikkerhed i hverdagen. Derfor er det vigtigt, at disse mennesker får mulighed for at få et nyt cpr-nummer og, vil jeg sige, starte på en frisk, og det kan det her tiltag godt være med til, altså at genoprette menneskers tillid til systemet.

Men i forbindelse med forslaget, som vi finder positivt – og det kan vi også se at høringsvarene gør – så indeholder forslaget jo også nogle kriterier for, hvad der skal til, for at få et nyt cpr-nummer. Der mener Dansk Folkeparti måske ikke helt, at man har ramt målet. Det kan godt være, at det er for svært i nogle situationer at få et nyt cpr-nummer. Det skal ikke være let, det er klart, men man skal altså heller ikke stå i vejen for at give folk, som er blevet krænket og har fået deres identitet misbrugt, et nyt cpr-nummer.

Vi vil derfor også gerne have undersøgt i den videre behandling, om man kan give de tilstrækkelig stærke garantier, når man søger Indenrigsministeriet om at få et nyt cpr-nummer. Det kan godt ske, at det er det, vi skal gå lidt mere i dybden med i udvalgsarbejdet, altså hvilke kriterier man måske kan pille ved.

Dansk Folkeparti selvfølgelig er glad for, at der sker noget på området, når nu man arbejder for at få fremtidsikret det her cpr-nummer, og derfor er vi også overvejende positive. Men som sagt vil vi gerne have, at man i udvalgsarbejdet kigger lidt på de her problemer, der kunne være. Det er vigtigt, at vi giver borgeren den fornødne sikkerhed, således at det også er muligt og måske også tilstrækkelig let at få det her nye cpr-nummer, hvis altså man har været udsat for et tyveri af den her karakter. Det er noget, som folk ikke kan leve med. Det er noget, som vi herinde i Folketinget skal være med til at bakke op om.

Så Dansk Folkeparti er overordnet positiv indstillet, men som sagt er der nogle ting, vi gerne vil se på i udvalgsarbejdet.

Kl. 14:46

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Marlene Borst Hansen, Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 14:46

(Ordfører)

**Marlene Borst Hansen (RV):**

Jeg skal starte med at sige, at jeg i den her ordførertale også taler på vegne af SF.

Identitetstyveri, altså det, at nogle tilegner sig dine oplysninger, og at nogle misbruger de her oplysninger, f.eks. til at optage lån, købe ting eller chikanere på forskellig måde, er på alle måder utrolig krænkende. Det er lidt, ligesom hvis man har haft indbrud i sit hus – det værste er som regel ikke de ting, der er blevet stjålet, for dem kan man som oftest få erstattet af forsikringsselskabet, men det er det, at der er nogen, der har været tæt på dine personlige ting.

Ved identitetsmisbrug er der nogen, der har været alt, alt for tæt på dine helt personlige oplysninger – f.eks. cpr-nummer, adgangskoder, sundhedsoplysninger eller andre personfølsomme data. Men ud over at det er krænkende, vil det også i mange tilfælde betyde, at der begås kriminelle handlinger som f.eks. berigelseskriminalitet, hacking, databedrageri, trusler eller chikane i dit navn. Hensigten med regeringens lovforslag er, at det nu skal gøres muligt at få tildelt et nyt cpr-nummer til den person, som har været udsat for identitetsmisbrug, i de tilfælde, hvor tildeling vil kunne medvirke til at forhindre yderligere misbrug. Det er rigtig godt, og det støtter vi naturligvis i Radikale Venstre.

Endvidere indeholder lovforslaget også forslag om at ophæve den markering om forskerbeskyttelse, som efter borgerens ønske kan indsættes i CPR. Antallet af personer med forskerbeskyttelse i CPR var i 1999 24 personer. I dag har vi nået et samlet antal på 795.873 personer, og det har derfor været nødvendigt at revurdere beskyttelsen. Regeringen ønsker som sagt at ophæve muligheden for markeringen af forskerbeskyttelse, men til gengæld har man som borger stadig væk mulighed for at sige nej til at deltage i en konkret forskerundersøgelse, hvis man bliver kontaktet herom. Der er på den måde efter Radikale Venstres synspunkt foretaget en fornuftig afvejning af på den ene side hensynet til borgeren og på den anden side hensynet til, at det fortsat skal være muligt at gennemføre repræsentativ forskning.

Så alt i alt synes Radikale Venstre, at det er et udmærket lovforslag, som vi støtter.

Kl. 14:48

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Og der er en ny ordfører, hr. Finn Sørensen. Der er ingen ordfører for Enhedslisten? O.k. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 14:49

(Ordfører)

**Ole Birk Olesen (LA):**

Identitetstyveri er et stigende problem, og folk, der har været udsat for identitetstyveri, kan delvis imødegå problemet ved at få skiftet cpr-nummer. Det synes vi er en god idé at give dem muligheden for, og det er det, som regeringen lægger op til med det her forslag. Det løser ikke alle problemer med identitetstyveri, men det giver et bidrag til at løse problemerne, og det bidrag vil vi gerne være med til at give.

Så er det også et element i lovforslaget, at alle mennesker skal kunne modtage en henvendelse fra et forskerhold, der via cpr-registret leder efter folk, som de kan stille spørgsmål til. Det synes vi også er en god idé. Jeg mener ikke, at det er nogen menneskeret at være i fred for, at der kommer et brev ind ad døren fra en forsker eller et opkald på telefonen fra en forsker. Det er en menneskeret at kunne sige, at man sådan set ikke gider åbne brevet eller tage telefonen eller deltage i det, men retten til ikke at blive kontaktet synes jeg sådan set ikke at man har. I det her tilfælde må man sige, at formålet

med at lave henvendelsen er at gavne os alle, og derfor er det til skade for forskernes muligheder for at operere i Danmark, at nu 800.000 har meldt fra til det her. Det har de ikke gjort, tror jeg, på baggrund af, at de opfatter det som voldsomt generende at få et brev ind ad døren, som de kan smide i skraldespanden, hvis de ønsker, men fordi der har stået en rubrik, man kunne krydse af, på et kommunalt flyttekort, og så har man nok sat sit kryds for en sikkerheds skyld. Jeg tror ikke, at nogen vil begræde, at den beskyttelse mod at blive kontaktet af forskere bliver ophævet.

Så vi støtter begge dele af lovforslaget.

Kl. 14:51

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak for det. Der er ikke flere ordførere, men så er det ministeren. Værsgo til økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 14:51

**Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):**

Først og fremmest vil jeg gerne takke for den positive modtagelse af forslaget. Jeg tager det også som et tilsagn til de mennesker, som oplever det overgreb, som det er, at ens identitet bliver stjålet og misbrugt typisk til bedrageri, om, at man giver dem mulighed for, at de kan få, om jeg så må sige, en ny start. Jeg synes også, det er meget afgørende at respektere, at det for nogle kan være så indgribende, at selv om et misbrug er ophørt og der egentlig er ro på, kan man godt have den fornemmelse, at ens personnummer stadig væk er i risiko for at blive misbrugt, eller at man har det virkelig, virkelig dårligt med, at andre har udgivet sig for at være en, og at vi derfor har en relativt bred forståelse af, hvad det er for en skadevirkning, der kan voldes ved identitetsmisbrug.

Jeg glæder mig til udvalgsbehandlingen og synes, at det er en helt afgørende diskussion, om vi har lavet adgangen til at få et nyt personnummer tilpas åben. Jeg synes også, det er meget vigtigt at kunne følge med i, hvordan den adgang så bliver brugt, fordi det her er et nyt felt. Vi har forsøgt at formulere en adgang, som vi håber er afbalanceret, for som Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen, også sagde, så løser det her ikke alle problemer. Det, at det i nogle tilfælde vil være en hjælp at få et nyt personnummer, ændrer ikke på, at det er vigtigt, om man så må sige, at passe på sit personnummer og sine grundoplysninger, for gør man det, er man mere sikker, end man ellers ville være.

Det ændrer heller ikke på, at virksomheder, som f.eks. har nethandel, har et ansvar for at vide, hvem de handler med, så de faktisk kender identiteten på deres kunder, og så de ikke kommer til at sende varerne ét sted hen og fakturaen et andet sted, netop til en borger, som faktisk hverken har bedt om varen eller fakturaen. Derfor er alting ikke løst med det her lovforslag, men det er regeringens vurdering, at det her vil være en konkret hjælp til mennesker, som er havnet i en meget vanskelig situation. Derfor synes vi, det er rigtig og vigtigt at gøre det.

Jeg vil også gerne sige tak for ordene om den del af lovforslaget, der handler om forskerbeskyttelse. Det kan hverken beskrives bedre eller enklere, end som hr. Ole Birk Olesen gjorde det, nemlig at man jo, hvis man bliver kontaktet, kan lade være med at åbne brevet, man kan bare smide det ud. Man kan lade være med at svare på den mail, man måtte få, hvis man bliver udtrukket i forbindelse med et forskningsprojekt. Jeg har selv personligt for relativt nylig fået et brev om, hvorvidt familien ville deltage i noget forskning om, tror jeg, D-vitamin. Det var relativt indgribende; det syntes vi ikke at vi havde stunder til; det valgte vi ikke at svare på. Det tror jeg i virkeligheden er meget karakteristisk. En gang imellem får man et brev, og så tænker man: Kan man, eller kan man ikke, synes man, at det er relevant? Hvis ikke man synes det, kan man smide brevet i skraldespanden eller slette mailen for den sags skyld.

Men i et land som Danmark, hvor så mange mennesker gerne vil bidrage til forskningen, kan vi se på andre felter, at folk stiller op og siger: Det vil vi gerne, fordi vi tror, det hjælper andre, hvis vi er til rådighed; vi bliver klogere af, at forskningen kan gennemføres. Det, at forskerbeskyttelsen nu er så udbredt, at det i virkeligheden hæmmer forskningen, fordi man ikke kan lave ordentlige repræsentative undersøgelser, synes jeg er en god anledning til at gøre lige præcis det her.

Jeg ser meget frem til udvalgsbehandlingen, og jeg håber også at kunne give rigtige og balancerede svar på de spørgsmål, som er blevet rejst, og som jeg synes lige præcis er de spørgsmål, som skal stilles til det her lovforslag. Og jeg håber dermed også, at vi kan få en fortsat positiv behandling, ligesom førstebehandlingen har været det i dag.

Kl. 14:55

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Hr. Morten Marinus, Dansk Folkeparti, en kort bemærkning.

Kl. 14:55

**Morten Marinus** (DF):

Som jeg læser det, er der sidste år taget initiativ til, at man rådgiver og anbefaler virksomheder, at de foretager en ordentlig identitetskontrol og skærper sikkerhedsforanstaltningerne. Men da det kun er rådgivning og anbefalinger og ikke deciderede krav, risikerer man vel stadig væk, at der vil opstå de her problemer. Kunne man ikke stille nogle krav op for de her virksomheder?

Kl. 14:55

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:55

**Økonomi- og indenrigsministeren** (Margrethe Vestager):

Tak. Det er jo lige præcis de overvejelser, som man må gøre sig. Nu er vi så startet ad dialogvejen for at se, hvor langt vi kan komme lige præcis ad den vej, for det er vigtigt, at virksomhederne tager stilling til, om de kan stå inde for en ordentlig drift, og at man ikke kan bruge dem til bedrageri på den ene eller den anden måde. Afvejningen er selvfølgelig, hvad det er for nogle omkostninger, vi som kunder kommer til at bære for at få den ekstra sikring.

Det er jo typisk sådan, at hvis en vare skal betales, når man bestiller den, eller hvis man giver adgang til, at der kan trækkes betaling, når varen er afsendt, er der meget stor sikkerhed for, at den, der bestiller varen, også er den, der betaler for varen. Og på den måde kan man i hvert fald genkende nogle af de netbutikker, som sætter sikkerheden i højsædet. Hvad angår de andre, synes jeg, at hr. Morten Marinus i virkeligheden sagde det meget præcist, og her er det vigtigt for vores systemer, at man føler sig sikker og tryk ved at afgive sine oplysninger. Derfor synes jeg også det er vigtigt, at vi har en funktion som NemID, som giver en større sikkerhed end bare en cpr-angivelse, når vi er i vores netbank, når vi er i e-Boks, eller når vi er i kontakt med myndighederne.

Kl. 14:56

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Morten Marinus.

Kl. 14:56

**Morten Marinus** (DF):

Ganske kort: Det, jeg kan forstå, er, at den her rådgivning og anbefaling, som man så har givet virksomhederne, vil man evaluere for at se, om det så er godt nok. Er der nogen tidsramme for, hvornår man vil evaluere og finde nogle nye tal frem, eller kan man bare få lov til

at lade det køre med anbefalinger, indtil der er nogen herinde, der vælger at tage det op?

Kl. 14:57

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:57

**Økonomi- og indenrigsministeren** (Margrethe Vestager):

Jeg ved faktisk ikke på stående fod, hvordan de helt konkrete diskussioner har været. Vi har også en række andre diskussioner om adgangen til overhovedet at lave en validering op imod CPR. Hvem skal egentlig have adgang til det i forhold til det at have – om man så må sige – sin egen sikkerhed og f.eks. bruge NemID?

Hvis man gerne vil lave et langsigtet kundeforhold, så skulle man måske starte det med f.eks. at bruge NemID, når man etablerer selve kundeforholdet, i stedet for bare at bede om et cpr-nummer. For som det jo også har været fremme i debatten i dag, er det jo ikke altid bare en løsning at få et nyt cpr-nummer, for hvis virksomheder stadig væk accepterer et stjålet kørekort med et gammelt cpr-nummer på, er man sikker i den forstand, at man klart kan sige: Det er ikke mig; i hvert fald ikke længere. Men virksomheden synes jo, at de stadig væk har et – om man så må sige – et udestående, og derfor kan man stadig væk være stillet i en vanskelig situation.

Så jeg følger meget gerne op på det og vil også meget gerne give udvalget en status for, hvor langt vi er kommet med de drøftelser, vi har med virksomhederne.

Kl. 14:58

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, så betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

### **20) Forhandling om redegørelse nr. R 3:**

#### **Udenrigsministerens redegørelse om arktisk samarbejde.**

(Anmeldelse 10.10.2013. Redegørelse givet 10.10.2013. Meddelelse om forhandling 10.10.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

### **21) Forhandling om redegørelse nr. R 4:**

#### **Udenrigsministerens redegørelse om Østersørådssamarbejdet.**

(Anmeldelse 10.10.2013. Redegørelse givet 10.10.2013. Meddelelse om forhandling 10.10.2013).

Kl. 14:58

## **Forhandling**

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Og det er hr. Bertel Haarder, Venstre, som den første ordfører.

Kl. 14:59

(Ordfører)

**Bertel Haarder** (V):

Tak, fru formand. Isen over Nordpolen er halveret i løbet af de sidste 30 år, Grønland har nu et lige så stort isfrit område som hele Norge,



og sidste år var der 71 skibe, der sejlede nord om Sibirien, så sent som i 2007 var det kun to skibe, der sejlede nord om Sibirien. Det rejser spørgsmål om sikkerhed til søs for krydstogtskibe; det rejser miljøspørgsmål og spørgsmål om eventuel olieudledning og udvinning af mineraler og andre ressourcer.

Det er jo ikke så mærkeligt, at Rigsrevisionen i sin analyse, som man har følt sig kaldet til at foretage, finder frem til, at der er en mangelfuld overvågning, når det gælder hele det grønlandske territorium. Det er en uoverkommelig opgave for Danmark. Det kalder på internationalt samarbejde i IMO og også i Arktisk Råd. Det kalder i øvrigt også på, at man får gennemført søkortlægningen, og jeg vil godt spørge ministeren om, hvordan det går med det. Kan det f.eks. fremskyndes ved et samarbejde med USA, der muligvis allerede har foretaget den kortlægning?

Der var kø i Arktisk Råd for at komme med som observatører, og nu er både Kina, Japan, Indien, Singapore, Korea og gud hjælpe mig også Italien med som observatører i Arktisk Råd – og EU er tæt på, men der skal først være enighed mellem Canada og EU om sæler og sælprodukter. Jeg synes, det er en rigtig god betingelse, at det først skal på plads, men det skal jo ikke ændre ved, at alle tre dele af rigsfællesskabet er enige om, at EU så hurtigt som muligt bør kobles til det arktiske samarbejde. Det er lykkeligt, at alle tre rigsdele er kommet med ved bordet, og alle tre rigsdele er enige om, at vi vil præge EU's politik mest muligt, når det gælder fiskeri, energi, mineraler, klima osv., og at vi insisterer på, at der bliver en tæt dialog med de arktiske befolkninger.

Jeg vil i forbifarten godt udtrykke min støtte til, at udenrigsministeren ikke længere lytter til den radikale ordfører, fru Zenia Stampes, forslag om at rejse spørgsmålet om atomfri zone. Det er, som udenrigsministeren har sagt, næppe realistisk. Men det stod jo altså i regeringsprogrammet, men der er jo så meget, der stod i det regeringsprogram. I dette tilfælde skal ministeren ikke have kritik for ikke at leve op til det. Det skal han i øvrigt heller ikke på en række andre punkter. Men så skulle man jo ikke have skrevet det.

Jeg glæder mig over, at Stoltenbergrapporten, som jo især omhandler disse ting vedrørende Arktis, så langt er blevet realiseret. Men lige præcis når det gælder de præcise kapitler om Arktis, nemlig kapitel 3-6 i Stoltenbergrapporten, er vi jo bestemt ikke nået til vejs ende, og det er jo de kapitler, der har at gøre med sikkerhed, beredskab osv. Jeg har den holdning, at der ikke er meget i Stoltenbergrapporten, som vi ikke bør tage alvorligt. Det er en meget erfaren mand, der har skrevet den, og når en tidligere udenrigsminister fra et så dedikeret NATO-land som Norge kan gå ind for alle de forslag, kan vi vist også. Men somme tider kan man jo gøre tingene på andre måder end dem, der lige præcis er beskrevet i rapporten. Det skal vi jo være åbne for.

Kl. 15:04

Det allerførste forslag i Stoltenbergrapporten er fælles luftovervågning over Island. Det er gennemført, og det princip kan udvides. Det er intet problem for NATO, at overvågningen foregår sammen med neutrale lande. Det er vigtigt både for NATO og for Sverige og især Finland, at vi understreger, at der ikke er tale om bevogtning, der er tale om overvågning, altså surveillance og ikke policing.

NORDEFSCO-samarbejdet er sat på skinner, og det har været en fornøjelse at følge. Især Danmark og Sverige, der vil spare på forsvaret, har brug for, at der kan spares, uden at forsvaret svækkes, og her er samarbejdet en af mulighederne. Og det var dejligt at få hele indkøbslisten fra Forsvarsudvalget, hvor man kan se, hvad det er, de nordiske lande nu forsøger at indkøbe i fællesskab, og dermed sikre sig en rabat.

Der er et vigtigt afsnit i rapporten, side 5, hvor der står, citat:

»Det skal bemærkes, at der i NORDEFSCO er enighed om, at de primære fora for drøftelsen af Arktis er Arktisk Råd og ArcticFive (de fem arktiske kyststater).«

Jeg fortsætter citatet:

»Hensigten med NORDEFSCO-engagementet i Arktis er således ikke at duplikere indsatserne i disse fora, men derimod at skabe nordisk merværdi på områder, som de andre fora ikke dækker. Således drøfter NORDEFSCO løbende mulighederne for at bidrage i Arktis på områder, hvor de nordiske forsvarsressourcer eventuelt vil være relevante at bringe i anvendelse.« Citat slut.

(Uro på tilhørerpladserne). Jeg håber ikke, det var for dramatisk for nogle tilhørere.

Kl. 15:06

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

På tilhørerpladserne skal man forholde sig roligt.

Kl. 15:06

(Ordfører)

**Bertel Haarder** (V):

Det føjes til, at man på Bodø-mødet mellem de nordiske forsvars- og udenrigsministre var enige om, at Arktis er et område, hvor man kan samarbejde med Rusland og andre lande. Det tror jeg er vigtigt, især i disse tider, hvor Rusland på visse punkter spiller med musklerne på foruroligende vis.

Der var et særnummer i det konservative og ansete tidsskrift Economist for 1½ år siden om Arktis, hvor der var en beskrivelse af alle de store problemer, vi står over for, og alle de konfliktmuligheder, der kan opstå, men så sluttede det med, at takket være de afslappede skandinaver skulle det hele nok gå alt sammen. Thanks to the relaxed Scandinavians, stod der. Det synes jeg er den største kompliment, det nordiske samarbejde om Arktis kan få, og derfor er vi i Venstre meget varme tilhængere af, at det samarbejde udbygges så stærkt som muligt for at skabe den nordiske merværdi, som rapporten også nævner.

Kl. 15:07

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet, værsgo.

Kl. 15:07

(Ordfører)

**Karin Gaardsted** (S):

Først og fremmest må det være på sin plads at takke den tidligere udenrigsminister for to gode og grundige redegørelser og dernæst at takke den nye og nuværende udenrigsminister for at tage debatten om dem her i dag.

Størstedelen af Arktis udgøres af Ishavet, men det dækkes også af mange lande, lige fra de allernordligste landområder i Europa, store dele af det nordlige Canada til hele den amerikanske delstat Alaska, og ikke mindst den nordlige del af Rusland er også en del af Arktis – og ikke at forglemme Færøerne, Island og Grønland. Det taler næsten for sig selv. Arktis dækker et stort område.

Det er derfor heller ingen overraskelse, at området med årene har fået større og større international bevågenhed, og lige nu sker der store forandringer i Arktis, forandringer, der har økonomisk, politisk og ikke mindst miljømæssig og klimamæssig betydning. Netop klimaforandringerne er en af de væsentligste årsager til, at Arktis for alvor er kommet på den internationale dagsorden. Lige nu smelter store dele af isen i Polarhavet og af indlandsisen. Temperaturerne ændrer sig, og det forventes, at havet vil stige. Det mærker både miljøet og de 4 millioner mennesker, der bor i Arktis, allerede nu. Derfor er det også store beslutninger, som i fremtiden skal træffes, og ikke mindst vigtige samarbejder, der må indgås. For som tidligere nævnt dækker Arktis over mange lande, og man vil være nødt til og bedst tjent med, at man kan samarbejde. Lad mig komme med nogle eksempler, som også redegørelsen her tager fat i:

Grundet klimaforandringerne åbner nye muligheder sig, men her følger også nye udfordringer med. Det danske forsvar har i dag allerede ansvaret for mange opgaver vedrørende Arktis. Bl.a. har Danmark i dag ansvaret for at skabe sikre sejladsforhold og varetage eftersøgnings- og redningsberedskabet. Her har klimaforandringerne og afsmeltningen af havisen fået stor betydning, for nu åbnes der jo, som også hr. Bertel Haarder nævnte, op for nye sejlruiter. Det har medført en stigende interesse inden for turismen, hvor især krydstogtskibe er blevet meget populære. I 2004 var tallet på 15.500 passagerer, og i 2010 var tallet steget til over 30.000 passagerer.

Jeg kan kun forestille mig, at tallet fortsat vil stige, hvilket man også godt kan forstå. Jeg har selv været på Grønland, hvor jeg blev dybt betaget af de flotte og unikke omgivelser, og det er jo ikke uden fare at bevæge sig ind i de arktiske farvande, hvor ulykker kan opstå. I Antarktis, hvor forholdene mere eller mindre er de samme som i Arktis, blot med omvendte årstider, naturligvis, er der allerede sket flere hændelser. Senest kunne 74 strandede skibspassagerer holde nytår ude på den antarktiske is, passagererne på et russisk skib var nemlig fastfrosset i flere meter tyk is på den lokation. De samme udfordringer vil ramme Arktis, og efterspørgslen på råstoffer, olie og andre naturressourcer samt de nye muligheder for søtransport af varer mellem Europa og Asien vil kunne bidrage med stigende skibstrafik i de arktiske farvande.

Med »Kongeriget Danmarks Strategi for Arktis 2011-2020« har vi allerede taget fat på flere af problemstillingerne, og det er også vigtigt, at Danmark er med til at sikre høje og ensartede sikkerhedsstandarder. Tilbage i maj fik vi her i Folketinget vedtaget en ændring af søloven for at styrke sejladsikkerheden i grønlandsk farvand, men vi kan ikke stå alene, og derfor har Danmark sammen med Færøerne og Grønland en stor opgave i at præge forhandlingerne i IMO for at sikre, at der kommer obligatoriske sikkerhedsstandarder for al sejlads i Arktis. Samtidig skal vi huske på, at de danske opgaver i Arktis skal løses under helt andre forhold, end vi har herhjemme i de danske farvande.

Kl. 15:12

Derfor ser jeg også frem til, at Forsvarsministeriet i slutningen af 2014 kommer med en omfattende analyse af forsvarets fremtidige opgaveløsning i Arktis samt en risikoanalyse for havmiljøområdet ved Grønland. Jeg ser frem til at se, hvad analyserne indeholder; der vil uden tvivl på mange områder kunne sættes ind.

Den øgede sejlads medfører også en større risiko for forurening fra skibe, som f.eks. skyldes olie- og kemikalieudslip, og her er det rigtig vigtigt, at miljøbeskyttelsen prioriteres højt. Miljøet i Arktis er sårbart og – som sagt – hjem for 4 millioner mennesker og et meget rigt dyreliv. Derfor er det afgørende, at udviklingen af Arktis skal være bæredygtig og foregå således, at både mennesker og dyr kan fortsætte med at bo i Arktis. Arktis bliver prioriteret højt af det nordiske samarbejde, og der er stadig brug for at diskutere, hvordan de nordiske lande bidrager bedst muligt til en bæredygtig udvikling i Arktis, samt hvordan de nordiske lande kan styrke samarbejdet i den udvikling. Tak.

Kl. 15:13

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Mikkel Dencker, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:13

(Ordfører)

**Mikkel Dencker (DF):**

Jeg vil indlede med at takke udenrigsministeren for de to redegørelser, som vi drøfter her i dag. Jeg vil ligeledes indlede med på linje med andre at fremhæve, at det er en stor rolle og en vigtig rolle, som det arktiske område spiller. Rigsfællesskabets prioriteter i forhold til det arktiske område beskrives på glimrende vis i redegørelsen, og

det er positivt for mig som ordfører at kunne konkludere, at Dansk Folkeparti i vid udstrækning bakker op om disse prioriteter. Jeg vil her blot fremhæve et par af de væsentligste.

Jeg synes, det er værd at fremhæve, at den danske regering lægger vægt på et tæt samarbejde og en dialog med rigsfællesskabets forskellige dele, sådan at kongeriget Danmark taler med en fælles stemme i internationale fora. Det kan jeg naturligvis kun bakke op om, alt andet ville være mærkeligt.

I det forgangne år har der været stor fokus på forsvarets kapacitet til opgaveløsning i Arktis, og bl.a. har Statsrevisorerne kritiseret den måde, opgaverne hidtil har været løst på. Dansk Folkeparti støtter bestræbelserne på at styrke denne kapacitet og i det hele taget, at opgaverne løses på fuldt ud forsvarlig vis. Derfor bakker vi da også op om arbejdet med at forbedre opgaveløsningen. Det siger sig selv, at forsvaret er en central aktør i forhold til væsentlige opgaver som overvågning og suverænitets håndhævelse, og forsvarets kapacitet til at løse disse og andre opgaver må naturligvis styrkes, når man lægger større og større vægt på Arktis, og når der i kraft af afsmeltning af is jo bliver et større søareal, som skal dækkes.

Dansk Folkeparti bakker også op om, at Arktisk Råd skal være det centrale forum for samarbejde og beslutninger vedrørende Arktis, og det er naturligvis vigtigt, at rigsfællesskabet spiller en aktiv rolle i dette forum og andre relevante internationale fora. Dog vil jeg her nævne, at det stadig ikke står lysende klart for mig, hvorfor et land som Kina er blevet tildelt observatørrolle i Arktisk Råd. Og en ordfører før mig var inde på, hvorfor Italien havde den rolle. Det kan man så spekulere over.

Som medlem af Nordisk Råd er det også glædeligt, at Nordisk Ministerråd i disse år ligeledes fokuserer på befolkningerne i Arktis. I de store forkromede drøftelser om geopolitik og mulighederne for økonomiske eventyr i Arktis er det vigtigt ikke at glemme de cirka 4 millioner mennesker, som faktisk bor der. Og derfor er det selvfølgelig også vigtigt med fokus på at sikre en bæredygtig udvikling og forbedre levevilkårene for befolkningerne i de nordlige områder. Det er en helt naturlig udvikling, at Arktis også kommer til at spille en større rolle i det nordiske samarbejde, sådan som Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd også lægger op til.

Det canadiske formandskabsprogram beskrives også kort i redegørelsen, og også her må man sige, at der overordnet set er tale om ganske oplagte og fornuftige prioriteringer såsom forbedring af skibssikkerhed og forebyggelse og bekæmpelse af oliespild, som vi sikkert alle kan være enige om er både gode, men også nødvendige initiativer at tage.

Det er ligeledes glædeligt at konkludere, at der i redegørelsen om Østersørådssamarbejdet bl.a. fokuseres på beskyttelse af havmiljøet, som jo har en afgørende betydning for Danmark med vores placering i Østersøen. Og i kraft af at der jo ligger nogle lande langs Østersøen, som måske har en mindre tradition for at beskytte miljøet, ja, så er det godt, at vi har et forum som Østersørådssamarbejdet, hvor sådanne problemstillinger kan tages op.

Men som afslutning på min tale vil jeg blot endnu en gang takke ministeren for redegørelserne og for muligheden for at have debatten her i dag.

Kl. 15:17

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Der er en kort bemærkning fra fru Sara Olsvig, IA, værsgo.

Kl. 15:17

**Sara Olsvig (IA):**

Tak, og tak for ordførertalen. Ordføreren siger i talen, at det er vigtigt at sikre en bæredygtig udvikling for befolkningerne i Arktis. En del af det med en bæredygtig udvikling er også at have mulighed for at gøre brug af de både levende og ikkelevende ressourcer, der er i og omkring de lande, vi nu bor i. I en grønlandsk sammenhæng er

det jo derfor også vigtigt, at vi har mulighed for at gøre brug af og eksportere sælprodukter, og i den forbindelse vil jeg gerne høre, om Dansk Folkeparti støtter den grønlandske sælfangst.

Kl. 15:18

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Ordføreren.

Kl. 15:18

**Mikkel Dencker (DF):**

Det kan jeg sige at vi gør. Selvfølgelig skal der være en balance i, hvordan man udnytter naturressourcerne, også i form af sæler, så derfor skal man selvfølgelig beskytte bestanden, så den fortsat er til stede, men også tage hensyn til dyrevelfærd; det ligger jo Dansk Folkeparti meget på sinde. Men ja, vi synes, det er en udmærket idé, at man udnytter de ressourcer, der er til stede, også af levende dyr, bare de bliver behandlet ordentligt.

Kl. 15:18

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Friis Bach, Radikale Venstre.

Kl. 15:19

(Ordfører)

**Christian Friis Bach (RV):**

Tak for det, og tak for to gode redegørelser, dels om det arktiske samarbejde, dels om samarbejdet i Østersørådet. Det er rigtig godt at se det gode samarbejde mellem Danmark, Færøerne og Grønland og den stærkt stigende aktivitet i det arktiske samarbejde, et samarbejde, som bliver stadig bredere, med tilslutning til arbejdet fra flere og flere lande, og som bliver stadig dybere, med inddragelse af flere og flere områder og flere og flere fagministerier. Det spænder jo vidt, fra udvikling af specifik kapacitet og samarbejde inden for beredskab, arktisk miljø- og natursamarbejde, miljøovervågning, sundhed, politi, forskning, hydrologiske målinger, sikring af de nødvendige søkort til udvikling af fælles standarder fra alt fra skibe til miljøforhold. Det er nødvendige prioriteter i et arktisk område, der er i hastig udvikling.

Klimaforandringerne vil få dramatiske konsekvenser for Arktis og for Grønland, og derfor er det afgørende, at vi står stærkt og samlet i de internationale klimaforhandlinger. Danmark kan styrke Grønlands stemme og omvendt. Grønland og den store betydning, udviklingen i Grønland har for konsekvenserne af klimaforandringerne, og den store betydning, som klimaforandringerne har for Grønland, vil styrke vores legitimitet og vores gennemslagskraft i klimaforhandlingerne. Den stemme skal vi udnytte endnu bedre, end vi gør i dag, ved at udbygge samarbejdet mellem Færøerne, Grønland, Danmark og EU og ved at styrke forskningen og overvågningen, når det gælder klimaforandringerne i Grønland og det arktiske område. Her viser regeringens redegørelse gode og nye initiativer.

Redegørelsen om Østersøsamrådet viser måske, hvis man skal sige det, som det er, et lidt mindre aktivitetsniveau i 2013. Men Østersørådet er et vigtigt forum til også at fremme dialog og samarbejde i en region, der jo stadig præges af både spændinger og fælles udfordringer. Det er vigtigt ikke mindst at fortsætte arbejdet med at beskytte havmiljøet i Østersøen, hvor Danmark jo leder arbejdet i Helsingforskommissionen, den strategiske partner, og det er vigtigt at dæmme op for menneskehandel, kriminelle aktiviteter i regionen – vigtige grænseoverskridende problemer, hvor der skal findes fælles løsninger. Derudover er der gode perspektiver i at styrke samarbejdet inden for uddannelse og energi.

De to redegørelser viser, at Danmark er en aktiv og engageret partner i forhold til både Arktis og Østersøen. Det skal regeringen og udenrigsministeren roses for, men det skal vi jo ikke mindst også ro-

se de mange embedsmænd for, i Udenrigsministeriet og i de andre ministerier, der dygtigt taler Danmarks sag, og som fremmer det regionale samarbejde i to for Danmark helt centrale områder.

Tak for ordet.

Kl. 15:21

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Hr. Steen Gade fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:22

(Ordfører)

**Steen Gade (SF):**

Tak også herfra for de to redegørelser. De handler om internationale samarbejdsfora, som er tæt på os, og jeg vil først sige nogle få bemærkninger om dem samlet set.

Man kan jo sige, at både Østersøsamrådet og det arktiske samarbejde er karakteriseret ved, at der ved siden af de samarbejdsfora, som vi drøfter i dag, er en række andre internationale samarbejdsfora, som også spiller med ind. Østersørådet spiller sammen med HELCOM, som er et miljøsamarbejde, spiller sammen med EU, spiller sammen med det nordiske.

Ser man på det arktiske, kan man se, at vi her har en lang række andre samarbejdsmodeller, herunder også nogle af dem, jeg har nævnt her – f.eks. det nordiske samarbejde. Så det er jo vigtigt, at vi har den linje – hvad jeg også synes fremgår af redegørelserne – at vi skal undgå de risici, der er for dobbeltarbejde, de risici for tomgang, som der altid vil være i nogle af de her organisationer, i den udstrækning de beskæftiger sig med det samme.

Så derfor kan man sige, at den sætning, der står et eller andet sted – og som jeg også hørte hr. Bertel Haarder nævnte – om at få mere værdi ud af det, er en afgørende del af Danmarks indsats i de her fora.

Når det er sagt, vil jeg sige nogle få ting om Østersørådet. Det er jo et råd og et område, hvor der er lidt mere stilstand. Det er der af flere grunde. Den ene er, at der er andre ting, der trænger sig på. Den anden er, at fremskridtene jo nogle gange kan være svære at se – for nu at være lidt ærlig her. En af de ting, man kan blive noget træt af, er, at HELCOM på sit møde her før jul ikke kunne blive enige om, at Østersøen skulle være et område inden for IMO – altså den internationale maritime organisation – hvor der gælder særlig restriktive regler for at begrænse udledningen af NO<sub>x</sub>. Det har USA og Canada i fællesskab fået godkendt i IMO for deres nærområder til havs, og der var jo håb om, at det kunne lade sig gøre på HELCOM-mødet, men det sagde russerne så nej til. Det betyder jo ikke, at vi ikke skal fortsætte med det her, men det betyder, at vi har nogle særlige udfordringer i Østersøregionen.

Jeg vil sige, at det vigtige for mig fortsat er at bruge nogle kræfter – måske også flere kræfter – på miljøområdet. Der er de projekter, der hedder Lighthouse-projekterne, som er rimelig gode, og som også er koordineret på EU-plan. Der er desuden nogle gode projekter på energisiden, og så er der også en række gode initiativer med hensyn til civil sikkerhed og spørgsmålet om at begrænse menneskesmugling og illegal indvandring og sådan noget. Så det handler nok om at prioritere nogle af de steder, hvor vi kan se at vi er nødt til at gøre noget mere – Østersøens miljø har det faktisk skidt – og der, hvor vi har en chance for også at få noget medløb.

Jeg går så videre til Arktisk Råd, som jo er vigtigt – hvad andre ordførere også har været inde på – og som på det seneste er blevet kraftigt styrket, kan man sige, og det synes jeg er vigtigt. Jeg mener, at det, at man tog beslutningen om at få observatører ind, faktisk er en styrkelse, og før mig var der en enkelt ordfører her, der problematiserede nogle af landene. Det er mit syn, at det klogeste, man kan gøre, er at tage de lande, som seriøst ønsker at blande sig i et områ-

de, der bliver vigtigere og vigtigere, med om bord i stedet for at have dem stående udenfor.

Det er også argumentet for at være glad for, at Kina kommer med. Alt andet ville være helt forkert. Det er jo først og fremmest samhandelen mellem Kina og Europa og Kina og Amerika, der vil få det økonomiske boost på grund af det, fordi sejltiden vil blive forkortet dramatisk. Derfor er der jo objektive interesser, og der er det meget bedre at have folk med omkring bordet end at have dem stående sure udenfor. Vi har ikke løst det helt, for EU har jo også bedt om at blive observatør, og det har canadierne indtil videre sådan set sat en lille kæp i hjulet for. Den skal vi jo se at få fjernet, så vi selvfølgelig også får EU med. Det er lidt absurd, at vi har Kina med som observatør, men ikke har EU med som observatør.

Kl. 15:27

Der kan man sige at hele diskussionen om sæler kommer ind i billedet, som også fru Sara Olsvig nævnte i et spørgsmål her. Og jeg mener, at en af de ting, vi kan gøre fra dansk side her, jo er at rejse diskussionen igen i forhold til EU. Det er jo en restriktion og en politik, som EU har ført over for Grønlands sælfangst, og som SF hele tiden har været imod. Derfor tror jeg godt, det kunne hjælpe, at vi prøvede at rejse det igen i EU. Det kunne godt være en murbrækker måske også for at være med til at løse den blokering i EU.

Så vil jeg nævne indsatsen på det sidste område vedrørende olie-spild. Det er jo en start, men det er kun en start. Det er noget, der må arbejdes meget mere med. Andre har nævnt søkort som noget helt afgørende, og det er helt afgørende.

Jeg har også et par bemærkninger om det med militær kapacitet i området og opfølgningen på Stoltenbergrapporten. Jeg er faktisk enig med hr. Bertel Haarder i, at der bør følges kraftigt op på alle elementer i Stoltenbergrapporten, og der er en del, der vedrører det her, i den kommende tid. Og jeg mener, det er helt afgørende, at vi får en model op at stå, som vi allerede har, men at vi altså også er stolte af den – en model, hvor, ja, vi kommer til at bruge militærskibe, ja, vi kommer til også at bruge militæret også til en række miljøformål osv. Men vi insisterer på, at det her er civilt – vi insisterer på, at det her er civilt – sådan at vi ikke får en oprustning, og så vi ikke får et incitament for andre lande, også dem, der er interesserede, til at opføre sig på en anden måde.

Jeg har også en bemærkning om Arktis i forhold til miljø. Der er ikke så mange, der ved, at verdens miljøproblemer i høj grad kan aflæses, jo længere vi kommer op mod Nordpolen. Sod fra vores kraftværker i Europa samles omkring Nordpolen. Havstrømmene fører en række tungmetaller mod Nordpolen, og det samme gælder en række af det beskidte dusin. De samles omkring Nordpolen. Det vil sige, at de arktiske folk faktisk er mere udsat for en forurening, som er lavet i de store industrialiserede bæltter på kloden. Og det vil sige, at vi har en særlig interesse som et kongerige, der også omfatter Færøerne og Grønland, i at være aktive i globale miljøforhandlinger. Det har vi været, og en række af de ting, der også er foregået i Arktisk Råd, har handlet om at skabe dokumentationen på det her område f.eks. om kviksløv – dokumentation, som jo så også er med til at sørge for, at der kan laves nogle internationale aftaler.

Jeg mener, at det her område er et af de vigtigste – også udenrigs-politisk – områder for Danmark. Det var også mit syn, da vi havde den sikkerhedspolitiske drøftelse forleden dag i salen, så derfor er det bare en gentagelse.

Kl. 15:30

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

(Ordfører)

**Christian Juhl (EL):**

Der er mange gode ting i redegørelsen, som vi i Enhedslisten er enige i. Det er vigtigt, at vi styrker Arktisk Råd. Her har vi de vigtigste aktører, og her er de oprindelige folk med ved bordet, ganske vist som observatører. Det er regeringen enig i, jævnfør redegørelsen, men det er vigtigt at holde fast i. Det er vigtigt, at vi styrker de oprindelige folks rettigheder, og derfor bør regeringen kæmpe for, at vi i Nordisk Råd udtaler vores klare støtte til FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder. En af de vigtige rettigheder er retten til at blive hørt og taget med på råd, inden der foretages investeringer eller andre tiltag, som kan forstyrre den sårbare natur og de sårbare samfund.

Det er også vigtigt at styrke rigsfællesskabets repræsentation i alle dele af det arktiske samarbejde, således at repræsentanterne fra Færøerne og Grønland er med ved bordet og inddraget fuldt ud. Det har vi diskuteret før, men vi er jo nødt til at understrege det igen.

Det er også vigtigt, at vi styrker samarbejdet inden for Norden i forhold til Arktis, jævnfør det vedhæftede samarbejdsprogram. De nordiske lande har mange fælles interesser især i forhold til at sikre en fredelig udvikling i Arktis. Nu nævnte Venstres ordfører, at det søreme var godt, at vi fik en liste over, hvor vi kunne handle fælles isenkram ind til forsvaret. Jeg så nu hellere en fælles plan for nedrustning på området frem for mere indkøb af militært isenkram. Så kunne vi i stedet bruge pengene til noget andet og noget bedre, f.eks. overvågning og den slags.

Der er allerede tegn på begyndende militær oprustning i det arktiske område. Det er en farlig udvikling. Jeg nævnte det forleden under den sikkerhedspolitiske debat og vil gerne nævne det igen. Vi er meget kede af og kritiske over for, at udenrigsministeren ser ud til at have opgivet kampen for Arktis som atomvåbenfri zone. Det er helt uforståeligt, da det jo står i regeringsgrundlaget. Jeg er på det område tilhænger af ikke at bryde løfter. Jeg kan bestemt anbefale regeringen at følge regeringsgrundlaget. Vi vil i hvert fald bakke op, hvis det kommer til en afstemning om den slags.

Man skal aldrig lade være med at have visioner om en bedre udvikling, fordi nogle i en kortere periode ikke lige er med. Det er jo altid vigtigt, at nogle går foran, at nogle holder fast i de vigtige visioner om at fjerne atomvåben, især i en afgørende periode, hvor man skal tilrettelægge, hvordan trafikken og aktiviteterne skal være i så vigtigt et område.

Danmark skal gøre mere for at beskytte miljøet i Arktis. Der er en stor trussel i form af øget turisme med krydstogtskibe, og der er fare for forlis, hvor tusinder af mennesker ikke kan reddes. Vi mener ikke, at beredskabet er tilstrækkeligt, selv med de nye forbedringer. Det har Rigsrevisionen også været stærkt kritiske over for. Vores forslag er, at vi tredobler beredskabet over en 6-årig periode frem til 2020, gerne finansieret af penge fra planerne om indkøbet af de nye og ganske overflødige kampfly.

Det samme gælder faren for en større miljøkatastrofe i form af olieudslip. Der er slet ikke udviklet den teknologi og det beredskab, som kan bekæmpe en sådan katastrofe. Derfor bør der ikke bores efter olie i isfyldte farvande, før dette beredskab er på plads.

Så lidt om Østersøsamrådet: Vi bør styrke samarbejdet i Norden og med østersølandene for at bekæmpe menneskehandel og social dumping. Det undrer os, at samarbejdet om menneskehandel ikke fortsætter efter 2014, og at indsatsen mod social dumping stadig væk har en alt for lav prioritet. Det er vigtigt at styrke samarbejdet til bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, og energisamarbejdet skal omfatte en systematisk udvikling af vedvarende energi. Emnet er sjældent oppe på de mange konferencer, der er listet op i redegørelsen. Der er mere snak om forsyningssikkerhed og den slags ting, og det er også vigtigt, men hvis vi skal se lidt længere ud i fremtiden, er

det jo vigtigt, at vi netop siger, at den vedvarende energi skal på banen i også de samarbejder, vi har f.eks. om Østersøen.

I 1980'erne arbejdede vi for dannelsen af Østersøen som atomvåbenfri zone for nu lige at gentage et af temaerne. Vi trænger til en revitalisering af den debat, en fælles indsats for at fjerne flere våben i det her område. Det burde have været en selvfølge i 1989, da muren faldt. Det blev det ikke, men det er stadig væk en god idé, og jeg er varm tilhænger af Aksel Larsens tema i en gammel valgkamp, dengang jeg var meget ung. Den hed »Afrust vort land«. Vi kunne jo starte med at nedruste en smule rundt omkring, hvor vi har et godt samarbejde med nogle lande, der har alt, alt for mange våben på den ene klode.

Kl. 15:36

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Villum Christensen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:36

(Ordfører)

**Villum Christensen (LA):**

Tak for det. Tak for nogle grundige redegørelser, også selv om de ikke er proppet med overraskelser i forhold til tidligere år. Det er en rigtig god lejlighed til at få et samlet overblik over Arktis og Østersøområdet. Jeg vil koncentrere mig om Arktis, som på alle måder naturligvis repræsenterer en strategisk interessant region for kongeriget.

I Liberal Alliance har vi altid argumenteret for, at Arktis på trods af afstanden og størrelsen er at betragte som vores nærområde, når der skal prioriteres sikkerhedsmæssigt, miljømæssigt og i forhold til beredskab. Vi er glade for, at især forsvarsforliget og de materielanskaffelser, som følger heraf, giver mulighed for opprioritering over en bred kam. Det vil være umuligt at løse problemerne deroppe uden en vis mængde isenkram, det siger sig selv.

Redegørelserne tegner også et billede af, at der er rigtig mange interessenter, som interesserer sig for området, og at der forestår helt afgørende koordinerings- og samarbejdsudfordringer, hvis man overhovedet skal kunne gøre en forskel på så store afstande, og det gælder både samarbejdet mellem landene og mellem de mange myndigheder internt. Vi læser redegørelserne på den måde, at det kerer man sig rigtig meget om – der er i hvert fald mange linjer om det.

Vi er f.eks. meget tilfredse med, at forsvaret kan gå ind i de mange civile opgaver på tværs af grænserne, og at man forbereder sig godt på de konflikter, som uvægerligt vil dukke op, når og hvis råstofressourcerne kan kommerialiseres i større målestok. Selv om det er rasende dyrt at operere i dette område med en meget beskedent infrastruktur, tyder alt på, at det på et tidspunkt vil blive forretningsmæssigt interessant. Indtil nu ser det jo ud til, at de mange interesser ikke har ført til, at man er uenige om spillereglerne, der skal følges, når de her konflikter skal løses, og det er jo i hvert fald en god begyndelse.

Vi er også tilfredse med den afbalancering, som altid skal foretages i forhold til økonomiske interesser og et skrigende behov for udvikling samtidig med hensynet til bæredygtighed, selv om begrebet her har en helt anden dimension, end når vi normalt diskuterer det på vores breddegrader. 10-meterrandzoner fylder ikke meget på Grønland, kan man sige, og spørgsmålet om, hvor overliggeren skal ligge, synes jeg først og fremmest må være op til den oprindelige befolkning at besvare. Det er dem, der skal leve i omgivelserne, og det er dem, der skal sikre en fortsat vækst.

For Liberal Alliances skyld må vi f.eks. gerne dæmpe vores lyst til at belære om, hvad der er korrekt og moralsk korrekt i de enkelte afvejninger, også når det gælder om at åbne minerne.

Med disse ord til vil jeg gerne tage redegørelserne til efterretning – og dette med en ordentlig bemærkning om, at det anses for rigtig

vigtigt, at de mange interessenter i området er i stand til at koordinere indsatsen, så det bliver økonomisk overkommeligt reelt at kunne gøre en forskel i disse kæmpestore områder. Tak.

Kl. 15:40

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lene Espersen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:40

(Ordfører)

**Lene Espersen (KF):**

Med denne redegørelsesdebat tager vi fat på to vigtige redegørelser. Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for begge redegørelser, redegørelsen om det arktiske samarbejde og redegørelsen om Østersø-samarbejdet. Selv om der altså er tale om to selvstændige redegørelser, er der faktisk mange fællesnævner, og derfor er det også meget naturligt, at vi tager en samlet debat.

Danmark ligger nu engang på de bredde- og længdegrader, vi gør, og da begge redegørelser omhandler vores nærområder og nærmeste naboer, er det naturligt at tage et fælles udgangspunkt. Det arktiske samarbejde hviler jo primært på samarbejdet omkring Arktisk Råd og ikke mindst de aftaler, vi indgår med de øvrige medlemmer. Ved ministerrådsmødet i Kiruna blev der bygget videre på den bindende SAR-aftale, der jo blev indgået i 2011. I Kiruna blev der opnået enighed om bekæmpelse af sodpartikler samt forbedring af sikkerheden for skibstrafikken i de polare områder.

Vi vil her gerne fra konservativ side fremhæve de udfordringer, skibstrafikken står over for, når de tilgængelige geodata fortsat er mangelfulde, og vi må erkende, at det arktiske område har en sådan fysisk udstrækning, at det er umuligt at have samme beredskab her, som vi kender det fra vores egne småhave. Der skal med andre ord en mere effektiv regulering til, og her har IMO, altså den internationale maritime organisation, meget langstrakte forhandlinger om en polarkode. Vi så gerne, at man ikke bare afventede nye regler i 2017, regler, der muligvis end ikke bliver bindende, men allerede nu inden for rigsfællesskabet diskuterede om ikke det skal være et krav, at man skal sejle tvillingesejls, altså to skibe ved siden af hinanden inden for kongerigets territorium.

Vi kan med andre ord selv lave bindende regler, der i sidste ende kan redde menneskeliv, for hvis et krydstogtskib går på grund i det kolde farvand, der er omkring Grønland, så dør der rigtig mange mennesker. Uanset om samtlige fartøjer, der var i det danske søværn, var deroppe, ville man ikke kunne redde alle mennesker. Den eneste måde, man kan redde menneskeliv på, er ved tvillingesejls, og derfor mener vi altså, at vi skal presse på for det.

Vi bakker varmt op om den ensidige og stærke tilgang, der er til Arktis, og hvor udgangspunktet er de 4 millioner mennesker, der lever der. Det er ikke som Antarktis, der jo primært betragtes som et biologisk laboratorium, og hvor der kun bor dyr og fisk. Arktis er først og fremmest de oprindelige folk, der bor, lever og arbejder der. Derfor er det også afgørende, at man i alle dele af kongeriget har en fælles tilgang og koordinerer vores indspil til gavn for den arktiske befolkning. Vi er glade for, at det er lykkedes meget langt hen ad vejen at få løst observatørproblematikken, og håber, at man med tiden også kan få held til i regi af Arctic Five at få overbevist USA om, at det er nødvendigt, at USA ratificerer havretskonventionen. Det er et stort problem, at USA ikke har gjort det endnu.

Derudover spiller en aktiv indsats over for miljø og natur en åbenlyst vigtig rolle, herunder ikke mindst at sikre en stærk havmiljøopgivning. Vores samarbejde i Østersøregionen spiller også en meget væsentlig rolle. For de nordiske lande har ikke mindst de baltiske lande spillet en vigtig rolle igennem århundreder, og vores historiske bånd er særdeles stærke. Ikke alene var det i Estland, som sagnet siger, at dannebrog faldt ned fra himlen og blev vores flag, vi

har i de nordiske lande været blandt de første lande og med den stærke stemme været med til at sikre balterne deres frihed og uafhængighed.

Heldigvis er hele Østersøregionen kendetegnet ved, at ikke blot gamle venner, men også tidligere fjender har lagt fjendskabet på hyl-den og i stedet fokuserer på at skabe fremskridt og starte samarbejde, hvor det er en gensidig fordel. Hovedformålet med samarbejdet er at fremme den demokratiske udvikling i Østersøregionen og at bidrage til en positiv økonomisk udvikling. Formandskabet, der går på skift årligt mellem medlemslandene, har været russisk det sidste år, og det russiske formandskab har prioriteret miljø, økonomisk udvikling, energi, uddannelse og kultur samt civil sikkerhed. Jeg synes, det er vigtigt at fremhæve fra formandskabsperioden, at man har arbejdet på miljøområdet, bl.a. med fokus på en bæredygtig udvikling og beskyttelse af havmiljøet i Østersøen. Ligeledes har samarbejdet på energiområdet fået fremdrift, ligesom samarbejdet vedrørende uddannelse og kultur også har sat nye initiativer i søen. Bl.a. er alle lande med til at finansiere det, der hedder EuroFaculty-projekter, og der er formålet at fremme regionens læreanstalters konkurrencedygtighed, så vi bliver endnu bedre.

Endelig vil jeg gerne fremhæve det arbejde, der foregår i Østersørådet med civil sikkerhed, ikke mindst bekæmpelse af menneskehandel og bedre beskyttelse af udsatte børn. Der er med andre ord en bred vifte af samarbejde, som Danmark deltager i, og det er et vidnesbyrd om, at det gør en forskel at samarbejde, fordi det giver konkrete forbedringer for borgerne, og fordi det skaber fred og stabilitet.

Kl. 15:45

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Der er lige et spørgsmål fra den næste ordfører. Det er foreløbig en kort bemærkning fra fru Sara Olsvig, IA, værsgo.

Kl. 15:45

**Sara Olsvig (IA):**

Tak. Sidste år udtalte ordføreren sig på et samråd om grønlandske sælprodukter og om muligheden for at eksportere disse til EU. Det skabte noget forvirring i den grønlandske presse. I hvert fald blev det afspejlet i pressen, som om ordføreren måske ikke var helt klar over, om grønlandske skind fortsat kan eksporteres til EU. Jeg tager det her op, fordi det her er et vigtigt emne for os og også andre arktiske folk. I den forbindelse vil jeg egentlig gerne bede om en uddybning af, hvordan ordføreren ser på eksport af grønlandske sælprodukter til EU, og om De Konservative støtter Grønlands sælfangst.

Kl. 15:45

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:46

**Lene Espersen (KF):**

Det kan jeg sige at vi gør hundrede procent. Jeg kan godt forstå, at canadierne stadig væk har noget vrede over for EU på grund af den måde, EU agerede på i forbindelse med deres såkaldte drab på baby-sæler. Det er efter min mening sådan en slags imperialistisk tilgang til det arktiske område, når man gør sig klog på, hvordan der i år-hundreder er blevet drevet fangst, og hvilke fangstmetoder der er blevet brugt. Det synes jeg man skal afholde sig fra. I det hele taget synes jeg, at man skal vise lidt mere respekt for den måde, den arktiske befolkning har overlevet på i århundreder, og derfor støtter vi helt og fuldt det ønske, man har, om fortsat at drive sælfangst med de metoder, man bruger.

Kl. 15:46

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak. Fru Sara Olsvig.

Kl. 15:46

**Sara Olsvig (IA):**

Mange tak, det er rart at få en klar udmelding om støtten til Grønlands sælfangst, og det er jo sådan, at der er den her inuitundtagelse, som gør det muligt at eksportere grønlandske sælskind til EU. Er det noget, som De Konservative vil være med til at promovere inden for EU, altså at forøge kendskabet til den her undtagelse, så den står ly-sende klar for alle de europæiske lande?

Kl. 15:47

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:47

**Lene Espersen (KF):**

Det så vi meget gerne, men jeg må desværre sige til fru Sara Olsvig, at det, jeg frygter, er, at jo mere man taler om det, jo mere vil nogle af de dyreværnsorganisationer, der ynder bare at vise nogle billeder af en masse blod, desværre nok få endnu mere blod på tanden, om man så må sige, og være med til at forpurre debatten. Jeg synes altså, at det er meget vigtigt, når vi lever i et fællesskab, at der er den rummelighed og frihed til, at man også kan indrette sig på en lidt anden måde.

Kl. 15:47

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak. Så er det fru Sara Olsvig som ordfører, værsgo.

Kl. 15:47

(Ordfører)

**Sara Olsvig (IA):**

Tak. Jeg vil selvfølgelig først sige mange tak til udenrigsministeren for de gode redegørelser.

Mandag og tirsdag i denne uge deltog jeg i den stort anlagte Arktisk konference i Tromsø, Arctic Frontiers. Her mødtes for otte år i træk regeringsledere og ministre, politikere, forskere og erhvervsfolk og talte om det store behov for samarbejde i Arktis. Det handlede om samarbejde på search- and rescueområdet og om overvågning i forbindelse med den øgede skibstrafik, vi ser i og omkring Arktis.

Konferencens fokus havde i år i forhold til de foregående år fået en tiltrængt humanistisk drejning, da også sundhed, miljø og samfund var på programmet, og særlig fødevarertryghed fyldte. Forureningen fra nær og fjern har nemlig en tendens til at ende i arktisk fauna og dermed blive en del af de fødevarer, der naturligt indgår i mange arktiske folks hverdag. Det var rart at se, at især Grønland kunne bidrage med vigtig viden på dette område, ligesom det er af stor betydning, at Arktisk Råds arbejdsgrupper fortsat arbejder intenst med dette og anden samfundsrelevant forskning.

Folkesundhed er en del af udfordringerne i Arktis, ikke kun fysisk sundhed, men også mental sundhed. Som det blev påpeget på konferencen i Tromsø, er der stadig alt for mange selvmord i vores arktiske samfund. Grønland er desværre ikke en undtagelse her, og vi har en fælles opgave i fortsat at sikre en robust og stabil forskning på området, ligesom det er vigtigt, at sociale og sundhedsmæssige emner ikke bliver presset ud af det vigtige arktiske samarbejde, som i disse år ellers tenderer til at handle mere om hardcore forsvars- og sikkerhedspolitiske emner. Vi har med mennesker at gøre, og jeg er glad for, at netop den store konference i Tromsø formåede at sætte mennesket i centrum i en tid, hvor olie, gas og fisk ellers ofte præger dagsordenen. Miljø, sundhed, kultur og samfund hænger sammen, og vi skal sikre, at det arktiske politiske miljø og forskningsmiljø fortsat har et stærkt fokus på dette. Det har været en af det arktiske samarbejdes styrker, og det skal det blive ved med at være.

Tromsø er også den by, hvor Arktisk Råds nye permanente sekretariat er blevet etableret. Sekretariatet skal bidrage til at styrke rådets arbejde. Jeg er helt enig i udenrigsministerens betragtninger i forhold til at forsøge at få en repræsentant for rigsfællesskabet til sekretariatet i Tromsø. Det vil i den grad styrke vores deltagelse i Arktisk Råds daglige arbejde. Jeg vil sige meget klart, som jeg også meldte ud i sidste uge, at beslutningen om, hvem der får dette hverv, og hvad hvervets mandat skal være, skal besluttes sammen med Grønland og ikke af Danmark alene. Jeg går stærkt ud fra, at en drøftelse mellem Grønland og Danmark om dette er i gang eller sættes i gang snarest. Regeringen har mange gange udtalt, at Grønland, Færøerne og Danmark skal deltage i Arktisk Råd på lige fod. Det må også gælde rigsfællesskabets fælles engagement i f.eks. rådets permanente sekretariat.

Siden vi sidst havde en redegørelsesdebat om Arktis, har der, som alle ved, været en del polemik om Grønlands deltagelse i Arktisk Råd. Formanden for naalakkersuisut valgte at boykotte ministermødet i Kiruna sidste år og indledte dermed en trist historie om en ringe dømmekraft i forhold til internationalt samarbejde. Selvfølgelig skulle formanden for naalakkersuisut have været til stede og talt Grønlands sag. Selvfølgelig skulle der ageres på det svenske formandskabs opstramninger i forhold til Grønlands deltagelse, men at boykotte mener vi fra Inuit Ataqatigiits side var en forkert strategi. Resultatet af boykotten taler sådan set også for sig selv, for der kom ikke de store ændringer ud af boykotten. Tværtimod meldtes det fra formandskabet for Senior Arctic Official, at der sådan set ikke skulle ske nogen ændringer i forhold til repræsentationen ved de vigtige forhandlingsmøder. Procedurene er nu skrevet ned og meldt ud til deltagerstaterne, og det er ganske, som det var før, op til rigsfællesskabet selv at sammensætte delegationerne til disse møder.

Internt i rigsfællesskabet er der så udarbejdet en ny aftale om, at Grønland tager sig af Arktisk Råd-sager, som omhandler hjemtagne sagsområder, mens Danmark tager sig af sager, som omhandler ikkehjemtagne områder. Hvad gør man så, hvis det tilfældigvis er grønlandske embedsmænd, som er bedst klædt på til at varetage en sag, som Danmark skal tage sig af, eller omvendt? Er det ikke en uhensigtsmæssig og lidt for kategorisk aftale?

Kl. 15:52

At der har været en vis grad af uvilje imod Grønlands direkte deltagelse i Arktisk Råds forhandlingsmøder, er jeg ikke i tvivl om. Netop ved Arctic Frontiers-konferencen sidste år, hvor jeg var en af hovedtalerne, var det en af mine pointer, at vi igennem en årrække har set et skifte i magtstrukturerne i Arktis – også i Arktisk Råd, hvor magten, i takt med at sagerne er blevet mere og mere højniveau-politiske, er rykket mod syd. Kunsten er at sikre, at det fortsat er de arktiske folk selv, som tager beslutningerne, og jeg vil fortsat sige klart, at Arktisk Råd er nødt til at forholde sig samlet til dette emne. Det er ikke nok, at det drøftes fra formandskab til formandskab. Rigsfællesskabet bør være den modige part, det sætter spørgsmålet om repræsentation på dagsordenen over for hele rådet. På den måde kan vi måske få rettet op naalakkersuisuts noget uprofessionelle håndtering af problematikken.

I udenrigsministerens redegørelse om arktisk samarbejde nævnes Den Internationale Hvalfangstkommission ikke med et ord. O.k., hvalfangst er måske ikke et specifikt arktisk emne – og så alligevel, for det er et grønlandsk emne og et meget vigtigt emne for Grønland. Den nuværende konflikt mellem Grønland og Danmark har også afsløret en vis professionalisme i vores interne struktur i rigsfællesskabet. Da udenrigsministeren meldte ud i juni 2013, at Danmark ville melde rigsfællesskabet ud af Den Internationale Hvalfangstkommission, hvis der ikke var fundet en løsning ved årets udgang, blev dette meldt ud til Folketinget og til pressen, uden at Grønland formelt var blevet informeret eller konsulteret. Det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende. Jeg vil ikke spekulere for meget i, om dette var en bevidst

strategi fra Danmarks side, men blot konstatere nu, at jeg er glad for, at man har valgt forhandlingens vej. Parterne er dog endnu ikke kommet tættere på hinanden i det egentlige stridspunkt om, hvorvidt IWC-konventionen er brudt eller ej.

I den forbindelse vil jeg sige, at vi fra Inuit Ataqatigiits side fortsat er enige med naalakkersuisut i vurderingen af, at Grønland ikke har brudt konventionen. Vi kan ikke se, at IWC til fulde tager højde for oprindelige folks rettigheder eller for, at der i kommissionen ikke blev fastsat nogen kvote, som dermed efterlod Grønland uden noget andet valg end som en nødværgeforanstaltning at fastsætte sin kvote unilateralt. Det er paradoksalt, at et flertal i det internationale samfund tildeler hvalkvoter til folk på baggrund af at være oprindelige folk, men samtidig ikke anerkender oprindelige folks rettigheder – eller videnskabelige data og principper om bæredygtighed for den sags skyld. Der skal ikke herske tvivl om, at Grønlands fastsættelse af hvalkvoter sker i henhold til Hvalfangstkommissionens egen videnskabelige komités anbefalinger og fortsat vil gøre det.

En lignende mangel på pragmatisme har vi set i EU, som for nogle år siden vedtog en forordning, som forbyder import af sælprodukter. Forordningen i sig selv er noget juks. Jeg vil stærkt opfordre udenrigsministeren til at arbejde på, at baggrundsinformationerne om forordningen revideres, så fremtidige beslutninger og implementeringen af forordningen sker på et sagligt grundlag, hvilket man desværre ikke kan sige at selve forordningen blev udarbejdet på.

Vi skal også fortsat have et fast fokus på implementeringen af den såkaldte inuitundtagelse, som nu igen er kommet i fokus på grund af WTO's kendelse i sagen. Også her har vi en principiel kamp at kæmpe, og særlig op til det kommende europaparlamentsvalg bør alle kommende danske europaparlamentarikere være så at sige godt klædt på til denne kamp. Jeg er glad for, at denne sag er en af de sager, Grønland og Danmark kan stå sammen om. Og jeg er glad for den øgede forståelse, jeg møder her blandt kolleger på Christiansborg, for det paradoksale i sælproduktforbuddet. Mange har tendens til at plædere for bæredygtig udvikling og pragmatisme, men åbenbart ikke, når det gælder sæler og hvaler. Jeg kan se, at der er ved at ske en ændring i dette, og det er jeg rigtig, rigtig glad for. Jeg kan ikke andet end at kalde sælforordningen i sig selv for kulturimperialisme. Sæler og hvaler er en ressource som alle andre ressourcer, og selvfølgelig skal brugen af disse ressourcer forvaltes på en forsvarlig måde.

I Inatsisartut vedtog vi i efteråret en beslutning om, at muligheden for lokal grønlandsk deltagelse i beredskabsopgaver til lands og til vands skal undersøges. Det er utrolig positivt, at et sådant arbejde nu sættes i gang. Det vigtige her bliver at inkludere Grønland bredt i arbejdet, også selv om forsvarsområdet ikke kan hjemtages. Der er gode kræfter i Grønland, som ønsker at tage del i dette. Samarbejde er fortsat nøgleordet i forhold til beredskab og search and rescue, og det er positivt, at det danske forsvar sammen med Grønlands Politi og andre i den grad er involveret i de internationale øvelser, der har fundet sted nu 2 år i træk i grønlandske farvande.

Kl. 15:57

Det er også utrolig positivt, at der nu sættes gang i en Arktisanalyse i forsvarsregi, særlig set i lyset af Rigsrevisionens kritik i deres beretning om indsatsen i Arktis.

Samarbejde i forskningsregi er et andet nøgleord, vi ikke må glemme. I den forbindelse vil jeg her blot nævne det fortsatte behov for at sikre mere mobilitet mellem de arktiske lande for forskere og studerende. Vi har nogle begrænsninger der, som udfordrer de arktiske forskningsmiljøer. En rigtig god ting ville være at styrke det arktiske universitetssamarbejde yderligere. University of the Arctic gør et stort stykke arbejde på det område, og rigsfællesskabet bør fortsat støtte UArctic, også efter 2015, hvor den nuværende bevilling slutter.

Der er brug for, at Folketinget på en mere koordineret måde har fokus på Arktis. Lige nu er der selvfølgelig Grønlandsudvalget og Færøudvalget, mens der både på det udenrigs- og forsvarspolitiske område og det nordiske område selvfølgelig også er fokus på arktiske emner. Alle disse udvalg har dog et meget bredt fokus. Derfor mener jeg, der er en tendens til, at de arktiske emner flyder lidt ud og fylder her og der på en ikkekoordineret måde. Vi bør som opfølgning på rigsfællesskabs arktiske strategi stille os mere konkrete mål, ligesom vi løbende bør revidere strategien. Meget er sket, siden den blev udarbejdet i 2011.

Folketinget besidder i dag formandskabet i den stående komité af arktiske parlamentarikere. Komiteen består af medlemmer fra alle otte arktiske staters parlamenter samt Europa-Parlamentet. Det er mig selv, der er Folketingets repræsentant i komiteen, og jeg vil hermed opfordre kollegaerne her på Christiansborg til en løbende dialog om Arktis og Folketingets arbejde i komiteen. I år afholdes komiteens første møde i februar måned i Ottawa. Årets andet møde bliver her i København i juni, mens vi til september måned afholder konferencen for arktiske parlamentarikere i Whitehorse, Canada. Det er ved disse konferencer, som holdes hvert andet år, at komiteens anbefalinger til de arktiske stater vedtages. Der ligger et stort og grundigt stykke arbejde i at udarbejde anbefalingerne, og jeg ser meget gerne, at flere folketingsmedlemmer engagerer sig i komitémøderne og i konferencerne.

Inuit Ataqtigiiit mener, at Arktis skal være atomvåbenfri zone. For os er det en selvfølge at have denne politik. Der er ingen af os, som bor i Arktis, som er interesseret i de risici, der følger med en øget militarisering, eller i at have atomvåben i vores baghave. Vi er derfor skuffede over, at udenrigsministeren i sidste uge meldte ud, at han ikke støtter en sådan politik, særlig set i lyset af, at der i regeringsgrundlaget klart og tydeligt står:

»Regeringen vil i dialog med Danmarks partnere ligeledes forfølge forslaget om at gøre Arktis til en atomvåbenfri zone«.

Lad os arbejde videre med dette mål, også selv om det måske ikke er realistisk i nær fremtid at få de andre store arktiske stater med på ideen. For Inuit Ataqtigiiit er det principielt, ideologisk og moralsk. Det samme er vores politik vedrørende uran. Inuit Ataqtigiiit er fortsat nejsigere til uranudvinding. Vi vil fortsat kræve en folkeafstemning om emnet, også efter et valg i Grønland. Og vi er helt klart af den opfattelse, at suverænitetsspillet, der nu udspiller sig mellem Grønland og Danmark, ikke må komme til at dække over den helt nødvendige debat, vi fortsat skal have i Grønland om eventuel uranudvinding og dets konsekvenser. Det skal både være en miljømæssig og etisk debat.

Formanden for naalakkersuisut har under en konference i Island bebudet, at hun mener, at atomkraft kan bidrage til udnyttelsen af bæredygtig energi. Det kan jeg ikke være mere uenig i. Atomkraft er langt fra bæredygtigt. Ingen har løst affaldsproblemet, hverken i forhold til selve udvindingen af radioaktive mineraler eller i forhold til driften af atomkraftværker. Det her handler om, hvilken miljømæssig gæld vi efterlader til vores efterkommere i hundredvis af år, efter at vi er forduftet fra denne verden. Det gælder globalt, og det gælder lokalt.

Det globale fokus på Arktis har gjort vores snedækkede hjemegn til det nye sort. Hvis vi gør tingene rigtigt og fornuftigt, ser vores fremtid dog ikke sort ud. Udfordringerne ligger foran os, og det er kun os selv, som kan bestemme, hvilke veje vi vælger at gå. Én ting er dog sikkert: Vi skal skabe stabile rammer og være på forkant med udviklingen. Både Grønland og Danmark må kende hvert sit ansvar og ikke lade andre overhale os indenom. Jeg ser frem til en fortsat debat om Arktis her i Folketinget og til et fortsat og gerne styrket samarbejdet med alle partier og regeringer i rigsfællesskabet. Qujanaq.

KI. 16:02

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det fru Doris Jakobsen for Siumut.

KI. 16:02

(Ordfører)

**Doris Jakobsen (SIU):**

Tak for denne redegørelse. Jeg er meget tilfreds med det stadig stigende og konstruktive samarbejde, der foregår mellem den danske og den grønlandske regering om den arktiske udvikling. Som det fremgår, sker dette på næsten alle tænkelige områder og mellem rigtig mange danske og grønlandske institutioner. Jeg bemærker især, hvordan man begynder at tage moderne tekniske muligheder, der findes på internettet, i brug i meget stort omfang. Det er godt.

Jeg bemærker ligeledes, at man via samarbejdet har opgraderet indsatsen for at kortlægge søterritoriet rundt om vores land. I den sammenhæng noterer jeg mig særlig oplysningen om samarbejdet med USA om det. Det gør jeg, fordi samarbejdet om søopmåling var et af de emner, jeg bad statsministeren drøfte med præsident Obama under hendes besøg hos ham. Det har åbenbart båret frugt.

Men når det er sagt, vil jeg sige, at jeg finder, at redegørelsen ellers i alt for lille udstrækning beskæftiger sig med samarbejdet med USA om Grønland. I en kort bemærkning får vi at vide, at der er påbegyndt et projekt om samarbejde om infektionssygdomme under USA's, Danmarks og Grønlands Joint Committee, samt at politimesteren i Grønland en gang imellem rejser til Thule Air Base. Det er så det.

Jeg tror, at Folketinget kunne bruge en langt bedre og dybere orientering om alt, hvad der foregår mellem Danmark og USA med hensyn til Grønland, så udviklingen deroppe ikke pludselig kommer bag på os, sådan som det tidligere er sket. Thulebasen blev efter sidste aftale om missilskjoldet opgraderet for over 100 mio. dollar. En klar del af aftalen var, at Grønland i denne joint committee til gengæld skulle få en række fordele ud af samarbejdet med USA. Dem har vi ikke hørt meget om, hverken i denne eller foregående redegørelser. Er det, fordi der ikke er nogen fordele for Grønland i denne aftale alligevel? Nu står USA med en helt ny missilskjoldsstrategi, som næppe kan undgå at påvirke brugerne af Thulebasen. Heller ikke det hører vi noget om. Eller skal vi fortsat leve med, at Thulebasens udvikling skal foregå i det skjulte både for os i Grønland og for Folketingets medlemmer, sådan som det åbenbart også skete med den såkaldte Camp Century, som vi først nu er ved at opdage følgerne af?

Den lukkethed, der har præget alt, hvad Danmark har ladet USA gøre i Grønland, må høre op. Vi kan ikke blive ved med at acceptere at modtage intetsigende svar, når vi spørger om USA's tidligere aktiviteter i vores land, og vi kan ikke blive ved med at acceptere, at der foregår en proces med henblik på yderligere opgradering af Thulebasens rolle og dermed en klar modernisering af USA's militærstrategiske aktivitet i Grønland, uden at det overhovedet nævnes af Danmark i en redegørelse om Danmarks arktiske politik.

Det andet, jeg bad statsministeren drøfte med Obama, var inddragelsen af Thule Air Base i det grønlandske beredskab. Jeg forstod dengang, at hun havde fået en positiv respons. Siden har jeg ikke hørt mere om denne sag. Det er ellers klart for alle, at beredskabet i det arktiske område nu er af afgørende betydning på grund af klimaændringerne og isen, der smelter. Det er godt at se, at specielt Forsvarsministeriet er sig sit ansvar bevidst i denne sammenhæng, og at der vil blive investeret med dette for øje. Men vi kan gøre mere, særlig hvis USA hjælper til som tak for alle de fordele, landet har fået i forbindelse med Thule.



Kl. 16:07

Fangsten af hvaler og sæler er en del af de naturlige aktiviteter i Arktis. Det er dermed også et område, som Danmarks politik i Arktis bør forholde sig til. Der er brug for en langt mere aktiv dansk politik, specielt i EU, for at sikre, at vores traditionelle erhverv fremover får en helt anderledes anerkendelse, end de får fra Danmarks samarbejdspartnere i dag.

Det er jo godt, at EU så gerne vil deltage i arbejdet under Arktisk Råd, men hvis vi skal tro, at det skyldes andet end EU's håb om at få del i de fremtidige råstoffer fra vores del af verden, må EU ændre holdning til vores nuværende erhverv. EU's forbud mod handel med sælskind må væk, og EU's negative linje i IWC bør ophøre. Det bør være en udtalt del af den danske arktiske politik.

Danmark og resten af EU forhandler i øjeblikket med USA om en frihandelsaftale. Det bør være et dansk krav i forhandlingerne, at USA ophæver forskelsbehandlingen af inuitter med hensyn til handel med sælskind og benprodukter. USA har nemlig deres egen undtagelse for alaskanske inuitter, der på det kraftigste diskriminerer produkter fra resten af verden. En amerikansk turist kan således ikke købe produkter i Grønland og tage dem med hjem, til trods for at det er den samme type fangst, der anvendes.

Jeg vil gerne kvittere for en række positive tiltag, som fremgår af redegørelsen. Det gælder indsatsen for en maritim polarkode, nordiske midler til det arktiske område, en aktiv indsats for kampen mod kviksølvforurening, støtte til et nyt Circumpolar Business Forum og ikke mindst sikringen af et rigtigt sekretariat til Arktisk Råd, så dette kan fortsætte med at vokse som det vigtigste internationale organ til samarbejde om Arktis.

I den sammenhæng er det meget positivt, at det er lykkedes regeringen og naalakkasuisut at finde en ordning omkring Arktisk Råd, så Grønland igen kan deltage på en værdig måde.

Med denne redegørelse har vi fået en fin forståelse af, hvad der allerede sker fra den danske regerings side i forhold til Arktis. Det, vi kunne bruge mere af, er nogle danske fremtidsvisioner for rigets rolle i den arktiske udvikling. Lad mig derfor slutte med at citere den sætning i regeringens redegørelse, som jeg finder er den mest præcise for de kommende års indsats:

»Det internationale samfund har i Arktis en historisk mulighed for at støtte de arktiske folks udvikling, så den sker på deres præmisser og på en bæredygtig måde.«

Hvis dette er regeringens fortsatte målsætning, ser fremtiden for den fælles indsats for Grønland lovende ud.

Qujanaq.

Kl. 16:10

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det hr. Sjúrdur Skaale fra Javnaðarflokkurin. Jeg plejer altid at undskylde mit færøske, og det vil jeg også gøre denne gang.

Kl. 16:10

(Ordfører)

**Sjúrdur Skaale (JF):**

Jeg synes, det bliver bedre og bedre. Det må jeg sige. Javnaðarflokkurin er det, når det er rigtigt udtalt.

Tak for de to redegørelser. Jeg vil koncentrere mig mest om den om Arktis, naturligvis. På et seminar om fremtidens udenrigstjeneste, som Udenrigsministeriet arrangerede i december, var der en forsker fra Dansk Institut for Internationale Studier, som sagde, at den største trussel mod Danmark i øjeblikket er en opløsning af rigsfællesskabet. Bemærkningen er naturligvis affødt af Aleqa Hammonds gentagne udtalelser om, at et selvstændigt Grønland er hendes erklærede mål, og når begge de store partier i Grønland – Siumut og IA – har samme mål, kan det jo ikke ses som noget helt urealistisk fremtidsscenarie, selv om det kan synes lidt fjernt lige nu. Det store

spørgsmål internationalt set er naturligvis, hvem der kommer ind, den dag Danmark måtte gå ud, men det er en anden diskussion.

Da jeg bad forskeren om at uddybe, hvori truslen mod Danmark lå i dette scenarie, kiggede han både frem og tilbage. Først henviste han til den store strategiske betydning, som Grønland og Færøerne gav Danmark under den kolde krig, en betydning, der gjorde Danmark til en vigtig og stor spiller internationalt i flere årtier. Siden kiggede han fremad og henviste til den helt afgørende geopolitiske betydning, som først og fremmest Grønland, men også Færøerne vil have for Danmark i forbindelse med udviklingen i Arktis. Uden Grønland og Færøerne vil der bare ikke være så mange, som gider at snakke med os, afsluttede han lakonisk sit indlæg. Det vil der nok være. Men når det gælder den strategiske og den geopolitiske del af udenrigspolitikken, og når det gælder Arktis, er det først og fremmest Grønland, der gør kongeriget Danmark til en spiller, siden kommer Færøerne, og det er sådan set det. Men samtidig ligger suveræniteten over både Grønland og Færøerne her i København, langt fra Arktis.

Hvis denne konstruktion i rigsfællesskabet skal holde og den omtalte forskers trussel ikke forstærkes væsentligt, så må Danmark, præcis som når det gælder hvalfangst, tage hensyn til, at det altså først og fremmest er de nordatlantiske samfund, man repræsenterer.

Udenrigsministeriet påpeger også i redegørelsen betydningen af, at Danmark taler med én stemme. Det kan blive svært, når der er tre tunger, men hvis man i Udenrigsministeriet hele tiden holder sig for øje, hvem det er, man politisk er forpligtet til at repræsentere, nemlig dem, der gør Danmark til en arktisk stat, så tror jeg godt det kan lade sig gøre. Jeg synes, at man i det store og hele kan se denne forståelse i redegørelsen. Der siges f.eks. i redegørelsen, at den danske regering lægger vægt på, at alle spørgsmål vedrørende Arktis gøres til genstand for en grundig drøftelse mellem rigsdelenene, og at kongeriget således fremstår velkoordineret og taler med en fælles stemme såvel bilateralt som i internationale fora som f.eks. Arktisk Råd. I den forbindelse har man fra kongerigets side arbejdet for en fyldestgørende repræsentation af alle tre rigsdelen i Arktisk Råd, og efter drøftelse med det canadiske formandskab for Arktisk Råd lykkedes det i august 2013 at nå frem til en løsning på dette spørgsmål.

At dette er den grundlæggende ånd i dette arbejde, er helt, helt afgørende. Og jeg vil sige noget fra en lille anekdote, som hr. Per Stig Møller fortalte mig for nogle minutter siden: Han var engang i sin tid som udenrigsminister forsinket til et internationalt møde i Grønland. Da han ankom til Grønland, var Colin Powell allerede kommet til Grønland og tog imod den danske udenrigsminister, han gav et fast håndtryk, og med et skævt smil sagde Colin Powell til hr. Per Stig Møller: Wellcome to the fifty-first state of America. Selv om det selvfølgelig var ironisk ment, siger historien lidt om de interesser, der er på spil, og lidt om, hvor stort presset kan blive på rigsfællesskabet, hvis man ikke tager de nødvendige politiske hensyn hele tiden.

Kl. 16:15

I redegørelsen bruges en del plads på de ambitiøse kontinentalsokkelprojekter, der blev iværksat i 2002, og som udføres i et samarbejde mellem Grønland, Færøerne og Danmark, og hvis formål det er at identificere de områder, som kongeriget Danmark gør krav på – eller kan gøre krav på. I 2009 og 2010 blev der jo indgivet krav om store områder, henholdsvis nord og syd for Færøerne, som, hvis det går, som man håber og forventer, vil gøre det færøske område betydelig større og dermed øge den geopolitiske betydning tilsvarende. Færøerne vil, hvis det lykkes, gå fra at være de nuværende 270.000 km<sup>2</sup> til at være vel over 300.000 km<sup>2</sup>. Nu henstår så at få en argumentation for de grønlandske krav på plads. Det er mit klare indtryk – både når jeg læser rapporten, og når jeg taler med de færøske embedsmænd, som arbejder med det her – at det er foregået i den nød-

vendige forståelse mellem parterne i rigsfællesskabet. Det vil jeg gerne kvittere for.

En potentiel kilde til uoverensstemmelser mellem de tre lande i riget er EU's rolle i Arktis. Danmark har naturligvis følt sig forpligtet til f.eks. at sikre, at EU får en observatørstatus i Arktis. Det er jeg også fuldstændig enig i personligt, og jeg er også enig med alle dem, som har talt om det her i dag. Det er helt naturligt, at EU er med som observatør, specielt når man tænker på, at lande som Indien, Japan, Kina, Singapore og, som hr. Bertel Haarder sagde det, endda Italien har fået denne status. Det er næsten absurd at tænke på, at Japan og Sydkorea sidder med, mens EU står udenfor.

Men der skete jo det interessante sidste år, at Canada ikke ville efterkomme EU's ønske, før der var opnået enighed om import til EU af canadiske sælprodukter. Når det gælder Danmarks holdning, står der kort og klart i redegørelsen, at fra kongeriget side arbejder man for, at EU snarest muligt bliver fuldgældig observatør i Arktisk Råd.

Men nu er det sådan, at Færøerne og dermed kongeriget Danmark jo står i en langt mere alvorlig konflikt med EU, end Canada gør. Man kan spørge: Hvorfor sætter Danmark ikke de samme betingelser, som Canada gør? Er det mon, fordi man ikke bestræber sig nok for at tale med én stemme? Er det mon, fordi man ikke er helt bevidst om, at den stemme, man taler med, først og fremmest må repræsentere de lande, som gør, at Danmark er med i Arktisk Råd?

Jeg kunne tænke mig at spørge udenrigsministeren, om regeringen har tænkt tanken at gøre det samme som Canada – altså at Danmark ikke giver grønt lys til, at EU bliver observatørland i Arktisk Råd, får observatørstatus, før sanktionerne mod Færøerne er sat ud af kraft. Så jeg spørger, hvad ministeren ville sige til det, hvis der kom et krav fra Færøerne om, at Danmark ikke skal tænde den grønne lampe, før sanktionerne er afblæst.

Man kan selvfølgelig sige, at dette er en sammenfletning af to forskellige sager, men Arktis handler jo meget om ressourcer, og Arktisk Råd handler om at sikre, at kampen om disse ressourcer foregår på ordentlig og civiliseret vis. Og når Canada sætter sådan nogle betingelser, hvorfor kan Danmark så ikke gøre det? Udenrigsministeriet siger jo selv i sin redegørelse, at det er i kongeriget interesse at præge udformningen og gennemførelsen af EU's politikker, f.eks. inden for energi, klima, fiskeri, fangst, udnyttelse af mineraler samt forholdet til befolkningen og de oprindelige folk i Arktis. Er dette ikke en meget oplagt mulighed for at præge EU's politikker på et væsentligt område?

Der er naturligvis megen – måske lige lovlig megen – korrekthed i retorikken om Arktis. Der skal ikke være strid og ballade, der skal være fred og enighed og samarbejde osv. osv., relaxed Scandinavian osv. osv. Det er jo alt sammen meget smukt og godt, men vi ved alle også, at er der noget, der kan skabe strid og ballade og det, der er langt værre, mellem lande, så er det kampen om ressourcer, og det er præcis det, som kommer til at foregå – delvis i hvert fald – i Arktis. Og når EU, som jo først og fremmest bygger på retssikkerhed, og som er retssikkerhedens skanse i den store, vilde verden, i kampen om disse ressourcer tilsidesætter international lov for at sanktionere en del af kongeriget Danmark, så ville det da ikke være så mærkeligt, hvis Danmark gav et politisk modsvar.

Færøerne har som bekendt givet et retligt modsvar ved at anlægge to voldgiftssager i henholdsvis WTO- og FN-regi imod EU. Og jeg vil i den forbindelse igen kvittere stærkt for, at Danmark så at sige har givet Færøerne det danske kongeriges medlemskort både i FN og i WTO for at give os mulighed for at anlægge denne sag imod EU og dermed også anlægge denne sag imod Danmark. Det er en meget flot gestus, som Danmark har gjort i den forbindelse, og det er et eksempel på den forståelse og den smidighed, der skal til, for at den konstruktion, vi har i rigsfællesskabet i dag, kan fungere.

Kl. 16:21

Det siger jeg ikke, for at bevarelsen af den konstruktion, vi har i dag, er et mål i sig selv, det er det selvfølgelig ikke, men når ét rige kan have flere og nogle gange modstridende interesser, er den slags forståelse, som regeringen har vist i den her sag, helt nødvendig.

Jeg vil også kvittere for, at finansieringen af Centret for klimaforskning i havstrømme, der er forankret i Havstovan i Tórshavn, er blevet forlænget. Centeret, der i indeværende 3-års-periode vil koncentrere sig om havet mellem Østgrønland og Færøerne med fokus på makrel og andre pelagiske fisk og deres fødegrundlag, er også et eksempel på den nødvendige politiske forståelse.

Men for det færøske samfund er der andre og langt større udfordringer end de aktuelle fiskerikonflikter, som jo formentlig bliver løst inden for den allernærmeste tid. Statoil investerer massivt ved Færøerne. Jeg ved ikke, om det er ønskeligt, at de finder det, de tror er under havbunden, eller om man ikke skal ønske det, men hvis de finder det, vil det ikke bare åbne nye muligheder, men også sætte både de færøske samfundsstrukturer og forholdet til Danmark under pres. Olieindustrien kan jo som bekendt både ende i velsignelse og forbandelse, og når samfundet er så lille, som Færøerne er, er faren også meget stor. Jeg håber, at man også i dette tilfælde, i denne sammenhæng vil være rede til både at samarbejde og vise den politiske forståelse, som vil være nødvendig for at tackle situationen i fællesskab mellem Danmark og Færøerne.

Udviklingen i Arktis vil medføre krævende, men også meget spændende udfordringer for landene i Nordatlanten, både erhvervs-mæssigt, socialt og kulturelt. I forhold til rigsfællesskabet kan den skabe politiske udfordringer og spændinger, som måske vil kræve, at nogle flytter sig fra de hidtidige positioner og forstår, at man nogle gange må ændre for at kunne bevare. Så mange var ordene, tak for det.

Kl. 16:23

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ikke nogen medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det udenrigsministeren.

Kl. 16:23

**Udenrigsministeren (Holger K. Nielsen):**

Tak, formand. Og tak for en meget bred, men også meget konstruktiv debat om de problemer, som de her to redegørelser omhandler.

For så vidt angår Østersørådet – lad mig starte med det – så danner det råd jo rammen om et vidtfavnende samarbejde i regionen. Det er ikke altid genstand for den opmærksomhed, det fortjener, men forhåbentlig kan vi, også med debatten her, måske rette lidt op på det.

Der er kommet en række gode indlæg under debatten om Østersørådet. Jeg er helt enig med hr. Steen Gade, når han siger, at miljøproblemerne bør prioriteres højere, og at man bør bruge kræfter på at få russerne mere med på et konstruktivt samarbejde på de områder. Det er vi helt enige i i regeringen, og det er også noget, vi vil bygge videre på i arbejdet i Østersørådet. Det er faktisk et vigtigt samarbejde, som vi er nødt til at give prioritet.

Vedrørende Arktis står det højt på den politiske dagsorden i øjeblikket. Det handler meget om det, som hr. Bertel Haarder var inde på, nemlig at klimaforandringerne gør, at isen smelter, og at der bliver helt, helt nye udfordringer i det arktiske område med søtransport, med ressourcer, man kan få fat på lige pludselig, og med ændringer i livsvilkårene for de mennesker, som bor deroppe. Og det er vi nødt til at diskutere. Det bliver diskuteret meget både her i Danmark, men også i Europa, i EU og globalt. Det er så vigtigt også at få sagt, at debatten om Arktis jo dækker over en meget bred dagsorden, og det er også kommet til udtryk i den debat, vi har haft her i dag. Man kan så sige, at der ligger et fælles underliggende budskab i det, og det er, at der er behov for stort fokus på udviklingen i Arktis.

Der var et par meget konkrete spørgsmål til mig i den sammenhæng. Hr. Bertel Haarder nævner i sit, synes jeg, meget saglige indlæg spørgsmålet om søkortopmåling. Det er fuldstændig rigtigt, at det er et meget, meget centralt område. Der ligger jo en aftale mellem selvstyret og Geodætisk Institut om at gå i gang med den opgave, og der er afsat ganske mange ressourcer til det. Det vil tage mange, mange år, hvis hele den grønlandske kystlinje skal opmåles, men man har en prioriteret opgaveløsning, og derfor skrider det fremad efter planen ifølge den aftale, der er.

Så spørger hr. Bertel Haarder, om man kan inddrage USA i det. Det synes jeg i og for sig er en overvejelse, som jeg godt vil gå videre med. Det kan da ikke udelukkes, at det kan være en idé. Det er jo noget, som selvstyret i sidste ende også skal ind over. Det er selvstyret, der har, om jeg så må sige, initiativet på det område her, men jeg vil da anse det for meget naturligt, at vi kunne diskutere med selvstyret, om det er relevant at tage den dagsorden op. Det kan jeg ikke lige svare på her og nu. Så meget kender jeg ikke til det i detaljer, men jeg synes bestemt, det er værd at overveje, fordi det er en meget, meget vigtig opgave.

Dem her i Folketinget, der har været i Grønland og talt med skibsførere og folk, der har forstand på det, ved jo, hvor stor sandsynligheden er for, at der sker en skibssulykke, simpelt hen fordi man ikke kender havbunden godt nok og ikke helt ved, hvor skærene ligger. Og efterhånden som de store krydstogtskibe går tættere og tættere på, ikke mindst i Østgrønland, så er der jo en overhængende risiko for, at det kan gå galt, og derfor er det her en meget vigtig opgave.

Fru Sara Olsvig spørger om striden i EU vedrørende sælimport og spørger, om regeringen støtter grønlænderne. Ja, det gør vi ethundrede procent. I den tvist, der er i forhold til EU, støtter vi grønlænderne hele tiden, fordi grønlænderne har ret i, at det er et livsvigtigt erhverv. Der er en inuitundtagelse, som man må tage udgangspunkt i, og selv om juristerne mener, at det er mere kompliceret end som så, så gør vi det fra dansk side. Vi støtter et hundrede procent grønlænderne i det.

Kl. 16:29

Hr. Sjúrdur Skaale spørger, om vi, om jeg så må sige, skal lave en parallel til sildestriden og ligesom også blokere, sådan forstod jeg hr. Sjúrdur Skaale, for EU's optagelse i Arktisk Råd. Der vil jeg sige: Nej, det vil vi ikke, for det bliver efter vores opfattelse at blande tingene sammen. Der synes jeg at vi er nødt til at sige, at der er en dagsorden vedrørende Arktisk Råd, og at det er særdeles naturligt, at EU kommer med der som observatør, lige så vel som en række andre er med. Der ligger den der tvist vedrørende sælfangst og sælekspport, den skal vi have løst, og det arbejder vi på, og så synes jeg ikke, man skal inddrage sildestriden. Men vi støtter færingerne i sildestriden, ingen tvivl om det, det gør vi.

Der er også stillet et spørgsmål vedrørende en atomvåbenfri zone. Fru Sara Olsvig var skuffet over, at jeg har opgivet den tanke, men det har jeg sådan set ikke, og det har regeringen heller ikke. Det, som er essensen i det, jeg nævnte i en artikel, er, at jeg stadig væk er tilhænger af den, men vi har også vurderet realismen i det i øjeblikket i forhold til de lande, som måtte støtte os. Jeg tror ikke, det vil være særlig hensigtsmæssigt, hvis vi som det eneste land i denne verden går ud og vil have det her på dagsordenen alle mulige steder. Men kan vi få støtte fra andre, f.eks. nordiske lande eller andre lande, så er det sandelig stadig væk en idé, som vi synes er relevant. Det er sådan, det skal forstås.

Men i forbindelse med det arktiske samarbejde synes jeg også det er vigtigt at nævne nogle af de der konkrete eksempler, der er. Et område, som ikke har været nævnt så meget her, er hele forskningsområdet. Således har Uddannelsesministeriet for nylig etableret et Forum for Arktisk Forskning og et polarsekretariat. Forummet skal understøtte mulighederne for synergi og en bedre ressourceudnyttel-

se ved at koordinere mellem centrale aktører og interessenter inden for forskning og uddannelse. Polarsekretariatet vil fungere som én indgang for aktører med interesse for arktisk forskning og skabe et bedre overblik over de arktiske forskningsaktiviteter. Samlet set vil indsatsen forstærke hele kongerigets arktiske forskningsprofil.

Et andet eksempel er forsvarsområdet. Der blev Arktisk Kommando oprettet i Nuuk i 2012, og de seneste 2 år er der blevet afholdt internationale søredningsøvelser ud for Grønlands kyster. Og for ganske nylig har regeringen igangsat en omfattende og ambitiøs analyse vedrørende styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis – det er vigtige ting, der er kommet i gang. Analysen er et godt eksempel på, hvordan regeringen ønsker at samarbejde på tværs af rigsfællesskabet. Det er helt afgørende, at der opnås en fælles forståelse for de udfordringer og muligheder, som følger af ændringerne i Arktis. De håndteres og udnyttes bedst, når rigsfællesskabet arbejder sammen. Og det er det gennemgående i vores tilgang til arbejdet i det arktiske, at vi i rigsfællesskabet skal koordinere og arbejde sammen.

Lad mig så endelig fremhæve, at der er en række aktiviteter i Arktisk Råd, som viser, at det internationale samarbejde fortsat styrkes. Der er blevet oprettet et permanent sekretariat i Tromsø, som skal undersøge rådets arbejde, og der er optaget nye observatører, der kan bidrage konstruktivt til arbejdet. Der er så indgået endnu en juridisk bindende aftale mellem de otte medlemsstater – en aftale om håndtering af oliespild. Det er et emne, hvor vi bliver nødt til at være på forkant.

Fru Sara Olsvig spørger om styrkelsen af bemanningen i Arktisk Råd, og hun siger, at vi er nødt til at snakke med det grønlandske selvstyre om det. Jeg vil sige, at det jo ikke er en repræsentant for kongeriget, men en person, der skal arbejde for Arktisk Råd, det handler om. Så det er ikke noget med, at vi kan udstikke mandater til den person, som vi får deroppe. Det bliver en person, som arbejder i Arktisk Råd, men som vi forhåbentlig kan få glæde af i regeringen og i kongeriget. For Arktisk Råd er vigtigt, og en styrkelse af Arktisk Råd er vigtig, og de vinkler, vedkommende vil kunne lægge på det, kan også blive vigtige for os.

Det er derfor, at vores målsætning er klar og uforandret. Formålet med vores arktiske aktiviteter er at skabe forudsætningerne for en fredelig, velstående og bæredygtig fremtid for regionen. Arktis skal blive ved med at være et lavspændingsområde. Det er meget vigtigt. Det er så vigtigt, at det er derfor, man fik vedtaget Ilulissaterklæringen i sin tid. Det var den tidligere regering, der stod for det, og den tidligere udenrigsminister, hr. Per Stig Møller, som var drivkraften i det arbejde, og det er jo der, hvor man ligesom siger, at man skal være på forkant med de konflikter, der måtte være.

Det er jo rigtigt, som det er blevet sagt – jeg tror, det var hr. Sjúrdur Skaale, der sagde det – at når der er ressourceproblemer, er der ofte konfliktpotentiale. Hvis man ser på mange af de konflikter og krige, der er ude i verden, handler det i mange, mange tilfælde om ressourcer, kampen om ressourcer. Derfor er der et potentiale her. Men vi har været på forkant med det, og derfor er det så vigtigt.

Kl. 16:34

Det er lidt, som det stod i *The Economist*, som hr. Bertel Haarder citerede, the relaxed Scandinavians. Men det handler ikke kun om skandinaver. Det er også russere – de er knap så relaxed, om jeg så må sige – og canadere og amerikanere, der har med det her at gøre. Alligevel har vi jo været i stand til at få en aftale, hvor vi siger, at det skal være folkerettens principper, der skal være gældende for de tvister, der måtte opstå.

Det betyder, at vi ligesom bruger forhandlingens vej, vi bruger folkeretten til at løse de her problemer med. Og der er intet i den måde, russerne har ageret på, der indikerer, at de ikke vil følge de principper, der er i Ilulissaterklæringen. Det er meget, meget vigtigt, at vi har det som udgangspunkt, og derfor skal vi heller ikke begynde

at snakke om, at nu skal vi til at opruste her og opruste der. Vi skal virkelig holde fast i, at det skal forblive et lavspændingsområde, og at vi på den måde skal løse de problemer, der måtte opstå, gennem folkeretsprincipperne og i sidste ende selvfølgelig ad politisk vej.

Derfor er det også vigtigt, at vi hele tiden arbejder på at få internationale partnere i og uden for regionen til at engagere sig og investere ressourcer i den arktiske dagsorden. Det gælder også partnere i erhvervslivet og civilsamfundet, hvor vi på tværs af sektorer, lande og organisationer må arbejde tæt sammen med dem, der deler vores interesse i en positiv udvikling af regionen.

Arktis er et aktiv for hele kongeriget. Der var en – det var hr. Sjúrdur Skaale – der havde været til en konference, hvor en forsker havde sagt, at den største trussel mod Danmark er en opløsning af rigsfællesskabet. Hvorfor det? Fordi det er rigsfællesskabet, der gør, at folk gider at snakke med os ude omkring i verden. Det er ikke helt løgn. Det betyder meget for Danmarks status internationalt.

Men det skal ikke være et argument for, at vi ligesom holder fast for enhver pris. Vi har jo hele tiden sagt, at hvis Færøerne vil være selvstændig, hvis Grønland vil være selvstændig, har man friheden til at blive selvstændig inden for de rammer, der nu er fastlagt i den lovgivning, der er på de pågældende områder. Og sådan vil det stadig væk være.

Men det er da helt korrekt, at det, at specielt den arktiske dagsorden er blevet så relevant, jo betyder, at kongeriget Danmark er blevet interessant, og betyder, at vi i fællesskab håndterer problemstillinger omkring det arktiske i samarbejde med Grønland – og i samarbejde med Færøerne på de områder, hvor Færøerne kommer ind.

Derfor er det jo helt, helt naturligt, at Grønland bliver inddraget i de forskellige sikkerhedspolitiske problemstillinger. Da Colin Powell var amerikansk udenrigsminister, var det naturligt, at han kom til Grønland og sagde goddag til hr. Per Stig Møller, da hr. Per Stig Møller var udenrigsminister. Det skal være sådan, at man får den mulighed, men også sådan, at vi, om jeg så må sige, gør det inden for nogle rammer, at vi gør det koordineret, og at vi gør det aftalt, og det lægger vi i regeringen meget, meget stor vægt på at vi gør.

Jeg kan godt sige til de grønlandske repræsentanter og til dem, der sidder i Grønland, og til dem, der sidder på Færøerne og hører det her, at vi i regeringen er meget, meget bevidste om at inddrage jer grønlændere og inddrage jer færinger i de beslutninger, som kongeriget tager, der har at gøre med jeres områder. Det har vi været meget bevidste om, det er vi meget bevidste om, og det vil vi også fortsat være.

Som sagt er den arktiske dagsorden meget vigtig, og derfor prioriterer vi den også højt. Jeg er glad for, at den her debat har vist, synes jeg, en stor ansvarlighed i forhold til de udfordringer, vi står over for, og en stor vilje og et stort ønske her i Folketinget om at samarbejde om de her spørgsmål. Det er meget, meget vigtigt, at vi i rigsfællesskabet, i kongeriget, kan samarbejde pragmatisk og fordomsfrit omkring de enormt store udfordringer, vi står over for.

Kl. 16:38

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er foreløbig et enkelt medlem, der har ønsket en kort bemærkning. Det er fru Sara Olsvig.

Kl. 16:38

**Sara Olsvig (IA):**

Tak. Det var mange gode svar ved afslutningen af den her spændende debat. Udenrigsministeren kom ind på spørgsmålet om den her repræsentant, eller hvad vi nu skal kalde det, i Arktisk Råds sekretariat i Tromsø. Det spørgsmål, jeg vil stille om det, er egentlig uafhængigt af, præcis hvilken form for repræsentant det kommer til at være. Spørgsmålet er, om man kommer til at træffe beslutning om, hvem det skal være, om mandatet, eller hvad den her person skal ar-

bejde med, sammen med Grønland og selvfølgelig også gerne Færøerne?

Jeg mener, det er helt essentielt med hensyn til Arktisk Råd-arbejdet, at man netop koordinerer internt i rigsfællesskabet, at man netop har den tætte dialog om, hvad det så præcis er, vi skal bruge sådan en person i Tromsø til. Det er her, jeg efterlyser svar på, om udenrigsministeren har taget eller vil tage den dialog med Grønland og også gerne Færøerne om den her person, som skal til Tromsø, hvis det lykkes at få en sådan stilling.

Kl. 16:39

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Udenrigsministeren.

Kl. 16:39

**Udenrigsministeren (Holger K. Nielsen):**

Igen er det vigtigt at få sagt, at det ikke er en dansk repræsentant, der skal derop; det er en person, som bliver placeret i sekretariatet i Tromsø. Der bliver ikke mulighed for at give mandat til vedkommende, og derfor vil jeg ikke give løfter om, at vi sætter en meget, meget stor procedure i gang i forbindelse med det her.

Men som jeg sagde, er vi da om alle de her centrale spørgsmål villige til at tale med selvstyret, og det vil vi også her, men jeg vil da ikke give løfte om, at vi så skal have et eller andet forhandlingsforum, hvor vi så skal sidde og pindehugge om, hvordan den repræsentant skal arbejde. For det bliver en person, der skal arbejde i Arktisk Råd og på Arktisk Råds præmisser, og derfor skal vi ikke, om jeg så må sige, køre det op på et højpolitisk niveau, hvad det er for en person, der forhåbentlig skal placeres i Tromsø.

Kl. 16:40

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Fru Sara Olsvig? Nej. Der er yderligere et medlem, der har ønsket en kort bemærkning, og det er hr. Sjúrdur Skaale.

Kl. 16:40

**Sjúrdur Skaale (JF):**

Tak for en god sammenfatning af debatten, og tak for de svar, som udenrigsministeren gav på de spørgsmål, som blev rejst. Det var en fin tale.

Jeg vil stille mit spørgsmål en gang til: Når det nu er o.k. for Canada at sammenflette import af varer fra Canada til EU med optagelse af EU i Arktisk Råd som observatør, hvorfor er det så ikke o.k. for Danmark at gøre det samme?

Kl. 16:41

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Udenrigsministeren.

Kl. 16:41

**Udenrigsministeren (Holger K. Nielsen):**

Der er jo mange spørgsmål, mange tvister i forhold til EU, og jeg synes ikke, vi kan, om man så må sige, tage det arktiske som gidsel i den forbindelse. Sælfangst og sæleksport hænger meget sammen med det arktiske samarbejde og med Arktisk Råd, og derfor kan man sige, at det er naturligt at gøre det der. Men vi synes ikke, det hænger sammen, at man så også inddrager den færøske sildesag i det, lige så lidt som man kunne inddrage alle mulige andre sager, som der måtte være. Så derfor vil jeg ikke give løfte om det.

Kl. 16:42

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Hr. Sjúrdur Skaale? Nej, heller ikke. Der er yderligere et medlem, der har bedt om en kort bemærkning, og det er fru Doris Jakobsen.

- Kl. 16:42 **Doris Jakobsen** (SIU):  
Jeg har nu kritiseret den lukkede, der er her i Tinget, især om amerikanernes aktiviteter i Grønland, så jeg savner svar fra ministerens side. Jeg tror, at Folketinget kunne have brug for langt bedre og dybere indsigt i alt, hvad der foregår mellem Danmark og USA vedrørende Grønland, så udviklingen deroppe ikke pludselig kommer bag på os, sådan som det er sket tidligere, f.eks. med Camp Century.
- Kl. 16:42 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Ministeren.
- Udenrigsministeren** (Holger K. Nielsen):  
Helt ærligt, jeg forstod ikke helt, hvad det var, fru Doris Jakobsen refererede til, må jeg sige. Jeg var nede og spørge embedsmændene, og det blev jeg ikke klogere af – det gør man normalt, men det gjorde jeg ikke. Men vi vil undersøge, om der er noget i den her sag.
- Jeg forstod fru Doris Jakobsen sådan, at der var tale om et nyt missilforsvarsprojekt, som amerikanerne var i gang med, og at man skulle bruge Thuleradaren til det. Det er jeg ikke bekendt med. Der er tanker om et missilforsvarssystem inden for NATO, men det har ikke så meget med Thuleradaren at gøre; det var jo i forbindelse med det gamle missilforsvarssystem. Der blev indgået en aftale i sin tid, det er korrekt nok, og det kan så diskuteres, hvor meget man fik ud af det, det er klart. Men jeg forstod det sådan, at der var noget nyt i gang på Thule, og det undersøger vi, så hvis jeg tager fejl om det, skal jeg nok vende tilbage med det. Men det bliver undersøgt inde i Forsvarsministeriet; det er min kollega, forsvarsministeren, der har styr på det.
- Men vi er ikke bekendt med, at der er noget helt nyt på spil, vi er kun bekendt med det gamle system, som alle kender til, og som jo gav anledning til megen polemik for 5, 6, 7 år siden – tiden går hurtigt, især når man kommer op i alderen, så kan man næsten ikke huske, hvornår det var. Det er en del år siden nu efterhånden, og der var en kæmpe diskussion, og jeg ved, at der blev indgået en aftale om det mellem selvstyret og amerikanerne. Men det er jo en gammel sag, og jeg forstod, at det var noget nyt, og det er jeg i hvert fald ikke i stand til at svare på.
- Kl. 16:44 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Fru Doris Jakobsen.
- Kl. 16:44 **Doris Jakobsen** (SIU):  
Amerikanerne har selv nævnt, at de har planer om at opgradere Thulebasen. Derfor har jeg også henvendt mig til amerikanerne. Men dengang fik jeg det svar, at de ikke havde noget kendskab til den plan om at opgradere Thulebasen. Som sagt har vi jo flere gange set, at der har været aktiviteter uden dansk tilladelse. Den slags synes jeg er ubehageligt for os grønlændere, og jeg håber, der vil være mere åbenhed mellem Grønland, Danmark og USA.
- Kl. 16:45 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Ministeren.
- Kl. 16:45 **Udenrigsministeren** (Holger K. Nielsen):  
Det er da rigtigt, at der har været en masse forskellige sager om Thulebasen – overflyvninger, den gamle baseaftale osv. Det er da fuldstændig korrekt. Men det, som jeg opfattede var spørgsmålet, var, om der var noget helt nyt på spil, og det er jeg ikke vidende om.
- Kl. 16:42 Men i det omfang, jeg tager fejl, skal jeg nok lige vende tilbage med det.
- Kl. 16:45 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Tak. Der er yderligere korte bemærkninger. Sara Olsvig har markeret for sin anden bemærkning.
- Kl. 16:45 **Sara Olsvig** (IA):  
Tak. Jeg vil egentlig gerne følge lidt op på det her, som fru Doris Jakobsen også kom ind på. For jeg efterlyser egentlig også mere transparens, altså gennemsigtighed i forhold til forholdet til USA. Og der vil jeg bare høre udenrigsministeren, om ikke han er enig i, at vi både kan og bør have mere transparens, hvad angår forholdet mellem Grønland, Danmark og USA.
- Kl. 16:46 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Ministeren.
- Kl. 16:46 **Udenrigsministeren** (Holger K. Nielsen):  
Jo, bestemt.
- Kl. 16:46 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Så har hr. Bertel Haarder markeret.
- Kl. 16:46 **Bertel Haarder** (V):  
Jeg vil bare takke udenrigsministeren, både for redegørelsen og for den åbenhed, han har udvist i dag, og i særlig grad de forpligtende ord, han har sagt, om samarbejdet med Grønlands og Færøernes regeringer i alt, hvad vi foretager os på dette uhyre vigtige område. Og så vil jeg føje til, at hvad angår Østersøsamarbejdet, er jeg enig i alt, hvad der er blevet sagt. Jeg nåede ikke at få det med. Det var der ikke tid til. Men det er vi bare enige om.
- Kl. 16:46 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Ministeren.
- Kl. 16:46 **Udenrigsministeren** (Holger K. Nielsen):  
Jeg skal bare sige tak for bemærkningerne, der som altid var meget velovervejede fra hr. Bertel Haarders side.
- Kl. 16:46 **Tredje næstformand** (Camilla Hersom):  
Tak for det. Så er der ikke yderligere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger.
- Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

## 22) Forhandling om redegørelse nr. R 8:

### Udenrigsministerens redegørelse om Europarådets virksomhed og Danmarks deltagelse heri.

(Anmeldelse 16.01.2014. Redegørelse givet 16.01.2014. Meddelelse om forhandling 16.01.2014).

Kl. 16:47

## Forhandling

### Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og først er det hr. Bertel Haarder fra Venstre.

Kl. 16:47

(Ordfører)

### Bertel Haarder (V):

Tak, formand. Jeg taler for hr. Michael Aastrup Jensen, men jeg kan i et og alt stå inde for det, jeg siger.

Europarådet kan til tider fremstå som en organisation, der lever en henslumrende tilværelse. På nogle områder er det korrekt, at man kan sætte spørgsmålstegn ved organisationens virke, men på andre områder spiller Europarådet en vigtig rolle, bl.a. overvågningen giver Europarådet en særlig berettigelse. Her gør Europarådet en forskel, navnlig i de lande, hvor der bliver lyttet til rådets anbefalinger. Og selv om vi så i Danmark kan synes, at der indimellem kommer mærkelige ting fra Europarådet, kan vi jo blot bruge det som anledning til en dialog i stedet for at afvise, at man kan bruge bemærkningerne til noget.

2013 har desværre budt på massiv tilbagegang i en række af Europarådets medlemslande. Et farceagtigt valg i Aserbajdsjan viste med al ønskelig tydelighed, at landet end ikke forsøger at leve op til de aftaler, som styret i Baku har skrevet under på.

Situationen i Ukraine kalder også på den allerstørste bekymring. De fredelige demonstrationer er blevet mødt med politivold, og de seneste dage har desværre budt på adskillige dræbte. Det er uhørt, at den slags sker i Europa, og det er uhørt, at et europæisk land indfører restriktioner på forsamlingsfriheden, som det er sket med den seneste ændring af lovgivningen i Ukraine. Det blev udtrykt meget præcist i et indlæg i Financial Times for nogen tid siden, hvor der stod, og jeg citerer:

Janukovitj har formået at gøre alt det, Putin gjorde – bare på 2 år. Citat slut.

Ukraine har ganske enkelt bevæget sig i Kremls retning, væk fra demokratiet og integration i de europæiske samarbejdsorganisationer.

Med den seneste udvikling i Ukraine står landet i endnu højere grad ved en skillevej. I efteråret var spørgsmålet, om det skulle være Rusland eller EU; nu er spørgsmålet, om Ukraine fortsat skal forsøge at opretholde en facade af demokrati, eller om Janukovitj og hans medhjælpere blot skal følge Hvideruslands eksempel og end ikke forsøge at virke demokratiske.

Det er en dybt bekymrende udvikling, og der er behov for, at både EU og Europarådet sætter sig igennem over for Kiev. Der er også behov for, at regeringen viser sin holdning over for regimet i Kiev med en skarp afstandtagen. I forbindelse med EM i fodbold tøvede regeringen med en boykot, og i dag ser vi, hvorfor vi måske skulle have holdt os væk fra EM i fodbold – jeg siger »måske«.

Et enkelt lyspunkt er Georgien. For første gang siden landets uafhængighed er magten skiftet på fredelig vis efter et demokratisk valg. Ikke alting var i den skønneste orden, men udviklingen viser, at demokratiet er ved at rodfæste sig. Der er dog fortsat grund til bekymring i forhold til politisk motiverede retssager og domstolens uafhængighed. Sammenlignet med nabolandene er Georgien imid-

lertid på et helt andet niveau, og når det gælder korruptionsbekæmpelse, er der sket enorme fremskridt, siden rosenrevolutionen for 10 år siden.

Georgiens udvikling sker på trods af Rusland. Rusland bryder systematisk de aftaler, der blev indgået efter augustkrigen i 2008. Eksempelvis kan man med god ret tale om, at Rusland opretholder en de facto-besættelse af Sydossetien og til en vis grad også af Abkhasien. Det er beskæmmende, at den slags foregår i Europa, og det er beskæmmende, at verdens største land ikke viser større ansvar og respekt over for sine nabolande.

Mange af de udfordringer, som Europarådet står over for, kan på forskellig måde forbindes til Rusland. Problemerne i Georgien skyldes et langt stykke ad vejen helt åbenlyst Rusland, men også Ukraine er på godt og ondt forbundet med Rusland.

Når det kommer til Rusland selv, tårner problemerne sig op: Ytrings- og forsamlingsfriheden bliver trådt under fode med en lovgivning, som giver mulighed for at udstede voldsomme bøder for såkaldt uautoriserede demonstrationer, og kritiske journalister trues med retssager for opdigtede forbrydelser, der enten kan give store bøder eller ende med fængsling eller arbejdslejr. At der er givet amnesti til Pussy Riot og Khodorkovskij er intet andet end et pinagtigt forsøg på at få en pæn potemkinkulisse op til det kommende vinter-OL. Kremls PR-rådgivere ønsker ingen dårlige historier om politiske fanger i fjerne lejre i Sibirien under vinter-OL, men hvem ved, hvor længe det varer?

Kl. 16:52

Til slut vil jeg rette opmærksomheden mod homoseksuelles rettigheder i Rusland og i resten af Europa. Her er der desværre også sket en tilbagegang, hvor også medlemmer af EU, f.eks. Litauen, har ladet sig inspirere af den russiske lovgivning. Det er en lovgivning og en diskrimination, som ikke burde høre til i Europa, og det er i direkte strid med de værdier og aftaler, som Europarådet bygger på.

Den konservative ordfører er her og kan tale for sig selv, så jeg behøver ikke sige, at det, jeg har sagt, også er på hans vegne.

Sluttelig vil jeg opfordre udenrigsministeren til at tage de nævnte problemstillinger i forhold til navnlig Ukraine og Rusland op med sine kolleger i EU-kredsen, så det ikke blot bliver ved skåltaler og resolutioner, men at vi viser, at vi tager vore egne værdier alvorligt.

Kl. 16:53

### Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Mogens Jensen.

Kl. 16:53

(Ordfører)

### Mogens Jensen (S):

Jeg skal på vegne af Socialdemokraterne takke udenrigsministeren for en god redegørelse for virksomheden i Europarådet.

Europa har fortsat brug for et stærkt og tillidsfuldt samarbejde mellem de 47 europæiske lande, der i dag er grundstammen i Europarådets arbejde, for der sker stadig dagligt brud på menneskerettighederne i flere lande. Der er stadig medlemsstater, som ikke lever op til de demokratiske og retspolitiske standarder, der er nødvendige for at kunne kalde sig ægte demokratiske samfund, som vi nu aktuelt ser det bl.a. med udviklingen i Ukraine, som hr. Bertel Haarder også var inde på.

Desværre har vi jo også stadig væk risiko for alvorlige sammenstød mellem europæiske lande, sådan som vi i de senere år har oplevet det i konflikten mellem Rusland og Georgien. Her spiller Europarådet fortsat en rolle som den paraply, der kan og skal binde de europæiske lande sammen om de tre grundstene i rådets arbejde, nemlig respekten for menneskerettigheder, forsvar for demokratiet og sikring af retsstatsprincipper i alle lande.

Kl. 16:59

Den europæiske menneskerettighedskonvention og den europæiske menneskerettighedsdomstol er stadig det måske mest centrale omdrejningspunkt i rådets arbejde. Her er de gennemførte reformer nu begyndt at virke, og den alt for store mængde af sager, der venter på afgørelser ved domstolen, er blevet bragt ned, men sagsmængden er stadig væk alt for stor, og det er Ministerrådet og regeringerne nødt til at gøre noget ved, hvis der fortsat skal opretholdes tillid til domstolens arbejde.

En anden vigtig institution under Europarådet er menneskerettighedskommissæren. Nils Muiznieks fra Letland har siden foråret 2012 løftet opgaven med at være Europas dårlige samvittighed i forhold til udsatte grupper som romaer, flygtninge, seksuelle minoriteter, og han har også i den senere tid fokuseret på mediefriheden i de europæiske lande. Mediefrihed og ytringsfrihed er helt afgørende udgangspunkter for menneskerettighederne, og her har Europarådet bl.a. spillet en stærk rolle i kritikken af Ungarn, der har vedtaget en særdeles problematisk medielov. I den kommende tid vil Europarådets parlamentariske forsamling også – i øvrigt på dansk initiativ – have et særligt fokus på mediernes ansvar, når det gælder god pressekik og etik.

Et særligt fokusområde både for den danske parlamentarikerdelegation og for den danske ambassadør ved Europarådet har været, som også Venstres ordfører var inde på det, den stærkt diskriminerende lovgivning over for seksuelle minoriteter, som desværre i de her år gennemføres i en række medlemslande under Europarådet. Særligt er der grund til at fremhæve Ruslands vedtagelse af en lov, der forbyder information om seksuelle minoriteter i samfundet, hvilket dér betragtes som propaganda over for mindreårige. Loven giver reelt myndighederne mulighed for at slå ned på alle former for oplysningsvirksomhed om f.eks. homoseksualitet, hvilket bl.a. har betydet afskedigelser af lærere, forbud mod afholdelse af demonstrationer og de såkaldte pridemarcher.

Men frygteligst af alt så giver lovgivningen og ikke mindst retorikken omkring den grobund for og legitimitet til, at en række ekstremistiske grupperinger forfølger uskyldige homoseksuelle og udsætter dem for vold, ydmygelser og tortur, som filmes og lægges ud på internettet. Det er afskyeligt, og det er helt uacceptabelt, og vi må alle bidrage til at lægge maksimalt pres på Rusland for at få de overgreb stoppet og lovgivningen trukket tilbage.

En samlet dansk delegation i Europarådet har aktivt arbejdet for det i den parlamentariske forsamling, senest ved at stille en række kritiske spørgsmål til den russiske Duma-formand under hans besøg i Europa-Parlamentet i oktober sidste år. Og spørgsmål følges nu op med møder med Duma-formanden og andre russiske politikere i Moskva her i februar, hvor kritikken vil blive forfulgt. Under besøget i Rusland vil delegationen også mødes med de russiske LGBT-organisationer og Amnesty International for at bakke dem op i arbejdet mod diskrimination og overgreb på de fundamentale menneskerettigheder.

Jeg vil gerne på vegne af Socialdemokraterne rette en tak til mine kolleger fra alle partier i delegationen og også til ambassadøren for et utrolig stærkt samarbejde om den her sag. Jeg synes, at det er et beskedent eksempel på, at Danmark – selv om vi er et lille land – har en mulighed for at påvirke i Europarådet, hvis vi vil, for her er det mange gange initiativet, der gælder. Vi ønsker hos Socialdemokraterne, at samarbejdet mellem alle Folketingets partier fortsætter i et stærkt samarbejde i Europarådet med et eneste formål, nemlig at fremme et fortsat fredeligt Europa og sikre demokrati og menneskerettigheder i hele den europæiske familie.

Kl. 16:58

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Martin Henriksen.

(Ordfører)

**Martin Henriksen (DF):**

Tak for det. Og tak for redegørelsen fra udenrigsministeren, som jeg også vil ønske tillykke med posten. Det tror jeg ikke jeg har sagt endnu, så det skal også lyde herfra.

Det er nok ikke overraskende, at i Dansk Folkeparti har vi det synspunkt, at det ikke er alt i Europarådet, som giver lige god mening, men der er selvfølgelig noget, og jeg skal forsøge at dele sol og vind lige.

Det er selvfølgelig godt, at Europarådet holde øjer med den demokratiske udvikling i en række lande – det kan f.eks. være Tyrkiet, Aserbajdsjan, Rusland, og for tiden er det jo også aktuelt at nævne Ukraine, hvor der ikke er nogen tvivl om, at man har en fremfærd over for demonstranterne, som ikke er specielt køn at se på. Her er der selvfølgelig brug for, at man har fokus og et kritisk syn på undertrykkelse af grundlæggende frihedsrettigheder som f.eks. ytringsfrihed og forsamlingsfrihed, som jo er grundstenene i et velfungerende demokrati. Jeg synes også, at især udviklingen i Tyrkiet er foruroligende, især når man ser på den måde, regeringen håndterer fredelige demonstrationer og anklager om korruption på. Jeg opfordrer på den baggrund den danske regering til at være mere kritisk over for Tyrkiet både i Europarådet, men også hvad angår EU's forhandlinger med Tyrkiet om EU-medlemskab. Det er jo et eksempel på, at her kan Europarådet spille en rolle.

Europarådet skal også kende sin besøgstid. Det er jo klart, at det er relevant en gang imellem at komme med kritik, også hård kritik, af en række af de lande, som overtræder grundlæggende rettigheder, men hvis man hele tiden render rundt og slår folk oven i hovedet, så holder de på et tidspunkt op med at høre efter, hvad man siger til dem. Det er et spørgsmål om at finde en fornuftig balance.

Jeg synes også, at der en gang imellem er eksempler på, at Europarådet blander sig for meget i velfungerende staters og landes interne politikker. Efter Dansk Folkepartis opfattelse – det er nok ikke den store overraskelse – er f.eks. udlændingepolitik i høj grad et anliggende for de enkelte medlemslande, hvorfor asylpolitik og udvisningsregler, hvad angår f.eks. kriminelle udlændinge, i højere grad bør overlades til de nationale regeringer og parlamenter.

Jeg er ikke tvivl om, at bl.a. menneskerettighedskonventioner og Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg med fordel kan reformeres og på en række områder moderniseres, så der tilbageføres kompetencer til folkevalgte politikere i medlemsstaterne. Et sundt og velfungerende demokrati tager trods alt udgangspunkt i det lokale og det nationale – i det nære. Derfor er jeg også glad for, at det jo er en del af den nuværende reformproces i Europarådet, omend der set med mine øjne er tale om små og beskedne skridt. Det indebærer bl.a., at der f.eks. i præambelen til konventionen er indsat en udtrykkelig henvisning til nærhedsprincippet og princippet om staternes skønsmargen. Dette er faktisk, hvis det følges op med national lovgivning, sådan som jeg ser det, noget, der indebærer en forbedret mulighed for f.eks. at udvise kriminelle udlændinge. Det skal vi have mere af, og det opfordrer jeg regeringen til at følge op på.

Den nuværende reformproces viser jo, at det kan lade sig gøre at ændre de internationale konventioner, hvilket er positivt, så længe der dermed føres kompetence tilbage til nationalstaterne. Når vi fra Dansk Folkepartis side med jævne mellemrum foreslår, at man skal gå konventionerne igennem, kigge på dem – vi har jo også haft forslag i Folketingssalen, hvor menneskerettighedskonventionen er blevet nævnt – så får vi tit at vide, at det ikke kan lade sig gøre, men det viser sig faktisk, at hvis der er nogle lande, der presser på, så kan det faktisk godt lade sig gøre. Det synes jeg vi skal have mere af. Det er jo bl.a. nogle af de ting, som har været igennem Europarådet, og som skal ratificeres af medlemsstaterne, fordi Storbritannien har presset på. Og fra Dansk Folkepartis side opfordrer vi den danske regering

til at undersøge mulighederne for at indlede et samarbejde med den britiske regering gående på at lægge et pres på Europarådets øvrige medlemmer – et pres, der kan munde ud i, at Danmark så vel som andre lande får mere frihed til at føre den politik, som er i de europæiske befolkningers interesse.

I forhold til at sikre en bedre styring af Europarådets aktiviteter, som også er omtalt i redegørelsen, mener vi fra Dansk Folkepartis side, at der overordnet set er lagt en rigtig linje fra regeringens side. Der skal ikke bruges flere penge end nødvendigt på Europarådet. Man kan også sige, at hvis nu Europarådet blandede sig lidt mindre i f.eks. dansk integrationspolitik, så kunne der sikkert også spares lidt her.

Så vil jeg sige, at det i høj grad handler om, at man finder en bedre balance. Der er selvfølgelig brug for internationale spilleregler på en række områder. Der er brug for, at man overvåger de medlemsstater, som groft overtræder grundlæggende rettigheder, men der er så sandelig også brug for, at man har en bedre balance i forholdet mellem internationale institutioner, herunder Europarådet, på den ene side og nationalstaterne på den anden side.

Jeg håber – jeg har ikke de store forventninger om det, men jeg håber det ikke desto mindre – at Danmark på et tidspunkt bliver et land, der bidrager til en diskussion om, hvordan vi kan bevare de grundlæggende rettigheder som demokrati, ytringsfrihed, forsamlingsfrihed osv., samtidig med vi at også sikrer, at nationalstaten har bedre muligheder for at beskytte sig, f.eks. hvad angår kriminelle udlændinge, altså bedre muligheder for at udvise dem. Jeg tror, at hvis der er vilje til det, kunne man sagtens finde en bedre balance i internationale konventioner, herunder menneskerettighedskonventionen. Det skal være ordene.

Kl. 17:04

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er et enkelt medlem, der har markeret for en kort bemærkning. Det er hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 17:04

**Nikolaj Villumsen (EL):**

Tak for det. Man kan jo sige, at det ikke er noget nyt, at Dansk Folkeparti ikke går ind for menneskerettigheder. Det har I tilfælles med mange kollegaer fra Ukraine, Rusland osv., som vi sidder sammen med i Europarådet. Men jeg er lidt tvivl om, hvad Dansk Folkeparti mener.

I fjernsynet den anden dag kunne jeg se, at hr. Morten Messerschmidt mente, at Europarådet burde kritisere krænkelser af homoseksuelles menneskerettigheder i Litauen, men da vi skulle stemme i den parlamentariske forsamling, var der et ændringsforslag fra hr. Martin Henriksen, der hindrede, at Europarådet skred ind over for krænkelser af homoseksuelles rettigheder og de mange andre krænkelser af menneskerettighederne, der finder sted i Ungarn. Hvad mener Dansk Folkeparti egentlig? Eller er I bare uenige med jer selv?

Kl. 17:05

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Ordføreren.

Kl. 17:05

**Martin Henriksen (DF):**

Jeg tror, at Enhedslistens ordfører er lidt polemisk her, men det er sådan set også okay. Det skal der være plads til. Altså, Dansk Folkeparti, går jo ind for, at der er grundlæggende rettigheder i medlemsstaterne i Europarådet. Selvfølgelig går vi ind for det. Jeg tror også, at jeg nu et par gange har sagt – jeg tror faktisk, at jeg nævnte det flere gange – at i et demokrati er det utrolig vigtigt, at der er ytringsfrihed og forsamlingsfrihed. Så jeg synes, at hr. Nikolaj Villumsen forsøger at skabe en uenighed, som egentlig ikke er der.

I forhold til Ungarn vil jeg sige, at undertegnede og dermed Dansk Folkeparti jo stemte for en kritik af Ungarn og den udvikling, der er i Ungarn, men vi vurderede, at det ikke var så slemt, at man skulle gå ind og starte en egentlig overvågningsprocedure i forhold til Ungarn. Der var vi så uenige med Enhedslisten, sådan som vi er på så mange andre områder.

Kl. 17:06

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 17:06

**Nikolaj Villumsen (EL):**

Så når hr. Morten Messerschmidt siger, at det er slemt, at menneskerettighederne bliver krænket i Litauen, skal vi så tage det seriøst, eller skal vi ikke tage det seriøst? Det er jo lidt svært at tage Dansk Folkepartis bekymringer seriøst, når konsekvensen er, at selv om pressefriheden bliver krænket i Ungarn, og selv om domstolenes uafhængighed er blevet krænket i Ungarn, så stemmer Dansk Folkeparti – når man bliver stillet over for et valg – sammen med parlamentarikere fra Ukraine, Rusland, Aserbajdsjan og Tyrkiet for at undgå, at det skal have nogen som helst konsekvenser for Ungarn.

Kl. 17:06

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Ordføreren.

Kl. 17:06

**Martin Henriksen (DF):**

Nu stemte vi f.eks. også sammen med de britiske konservative, og jeg tror også, vi stemte sammen med det norske fremskridtsparti. Der er jo mange forskellige slags mennesker i Europarådet, og hvis det var sådan, at man skulle lade være med at stemme for noget, som man synes er rigtigt, fordi der er nogle andre, der også stemmer for det, som kommer fra nogle banditstater, så ville det jo være lidt svært at indgå i et internationalt samarbejde. Så ville man være ret låst i forhold til at samarbejde med andre lande. Men jeg ved ikke, om det er det, Enhedslisten mener.

Altså, jeg vil bare fastholde, at jeg på vegne af Dansk Folkeparti f.eks. har underskrevet en erklæring, der kritiserer den måde, som man i Rusland håndterer det på, når homoseksuelle demonstrerer, for det har de meget ringe muligheder for. Det er jo, fordi der er nogle grundlæggende rettigheder, som bliver overtrådt – f.eks. retten til at forsamle sig og demonstrere.

Men vi kan jo ikke, hver gang der er et land, der ikke opfører sig, som vi vil have det, så starte en eller en procedure i forhold til det land og bare slå landet oven i hovedet. Nogle gange er det også nødvendigt at udtale en kritik og så se, om man ikke via dialog kan komme et stykke ad vejen. Jeg ved godt, at Enhedslisten mener, at hver gang der er nogle, der ikke retter ind, som Enhedslisten mener de skal i forhold til Enhedslistens opfattelse af demokrati, så skal man starte en overvågningsprocedure. Men det kan jo også være, at der går inflation i det, og dermed mister det faktisk værdien.

Kl. 17:08

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ikke yderligere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, fru Lone Loklindt.



Kl. 17:08

(Ordfører)

**Lone Loklindt (RV):**

Jeg vil også gerne starte med at takke for redegørelsen, som jo kommer rundt om mange elementer af Europarådets virke og Danmarks deltagelse deri i det forløbne år.

Hvis man spørger danskere på gaden, er der ikke mange, der kan svare på, hvad Europarådet egentlig er for en størrelse. Kun de færreste ved, at der er 47 medlemslande, en ministerkomité, en parlamentarisk forsamling, en generalsekretær, en menneskerettigheds-kommissær og meget mere. Men Europarådet handler først og fremmest om menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincipper. Den europæiske menneskerettighedsdomstol har de fleste dog hørt om.

Som det fremgår af redegørelsen, er domstolsreformen godt i gang, og der er, som det hedder, opnået håndgribelige resultater. Den helt enorme sagsmængde sorteres nemlig nu efter reformen med lidt hårdere hånd, samtidig med at der er mere end dobbelt så mange domsafsigelser end tidligere. Domstolen behandler som bekendt klager over de medlemsstater, der overtræder den europæiske menneskerettighedskonvention, og landene har forpligtet sig til at efterleve domstolens afgørelser. Det er Ministerkomiteen, der overvåger, om landene efterlever dommene, især ved at hjælpe landene med at forebygge brud på konventionen. Det hedder også i redegørelsen, at Danmark deltager aktivt i Ministerkomiteen, og det mener jeg er meget væsentligt. Desværre tyder det jo på, at det slet, slet ikke slår til.

Der er jo alt for mange eksempler på systematiske brud på menneskerettigheder i flere medlemslande. Den voldelige magtanvendelse, der sker i de her dage i Ukraine, er helt uacceptabel, og landet overholder på ingen måde forpligtelserne som medlem. Og det er på trods af, at der faktisk er blevet sat den mest omfattende handlingsplan i gang med aktiv dansk støtte gennem naboskabsprogrammet. Forholdene lige nu i Ukraine er graverende, men der er desværre også andre lande, der har store problemer med at beskytte befolkningens rettigheder.

Det er et stort problem, for som det også tydeligt står i redegørelsen, afhænger Europarådets troværdighed af, om medlemmerne har vilje til at lytte til kritik og ændre adfærd, når det kræves. Jeg synes, det ser temmelig sort ud i disse år. Det gælder såvel forsamlingsfriheden, ytringsfriheden som diskrimination, ikke mindst over for LGBT-minoriteter. Homoseksuelles rettigheder er under pres, og i denne sag har Ukraine og Rusland intet at lade hinanden høre. Ruslands ekstremistiske holdning har til gengæld ført til en tydelig op-position, ikke mindst fra dansk side, og vi vil naturligvis fortsat også i parlamentarikerforsamlingen, som vi skal til møde i i næste uge, kæmpe for LGBT-rettigheder og mod diskrimination af seksuelle minoriteter.

Et af de andre aktuelle emner, jeg har lyst til at fremhæve fra redegørelsen, er, at den nyudnævnte menneskerettighedskommissær besøgte Danmark, herunder Rådet for Menneskerettigheder, her i november. Han tager sådan rundt og besøger landene og tager bestik af menneskerettighedssituationen med fokus på ikke mindst romaer og diskrimination i det hele taget samt børns rettigheder. Velfunderet kritik kan bruges konstruktivt også i Danmark, og efter besøget udtalte kommissæren, at der bør tages mere systematisk hensyn til barnets tarv på asyl- og indvanderområdet. Herunder fandt han det problematisk, at børn over 8 år skal kunne demonstrere integrationspotentiale i familiesammenføringssager. Det er en kritik, som til en vis grad kan imødekommes, hvis man inkorporerer børnekonventionen i dansk lovgivning. Hidtil er det jo som bekendt kun den europæiske menneskerettighedskonvention, der er inkorporeret, men hvem ved, vi kommer måske snart til at få flere kernekonventioner inkorporeret.

Andre anbefalinger har Danmark fået vedrørende implementering af antittraffickingkonventionen, bl.a. at forebygge tvangsarbejde, sik-

re offeret en værdig behandling, yde sikkerhed og beskyttelse og se på muligheden for opholdstilladelse med henblik på at undgå, at offeret igen udsættes for menneskesmugling eller repressalier i hjemlandet. Der er faktisk mange konstruktive anbefalinger, uanset hvad Dansk Folkeparti måtte mene om, hvad Danmark skal modtage af anbefalinger. Det er faktisk anbefalinger, som er konstruktive at arbejde med, ikke mindst f.eks. den proaktive politietterforskning af menneskehandel og tvangsarbejde.

Det sidste, jeg vil fremhæve fra redegørelsen, er Istanbulkonventionen til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder. Danmark har endelig underskrevet konventionen i oktober, og et lovfor-slag er blevet førstebehandlet i december, så jeg ser frem til, at Danmark kan ratificere konventionen om vold mod kvinder og vold i hjemmet inden sommer.

Indimellem kan man jo godt som medlem af den parlamentariske forsamling i Europarådet spørge sig selv, hvorvidt det nytter, men at afskære sig fra at mødes med de problemfyldte landes parlamentarikere i et forpligtende samarbejde – i hvert fald på papiret – ville være dumt. Til gengæld mener jeg, at vi bør smide fløjlshandskerne og bruge de relevante instrumenter, fordi vi vil værne om de grundlæggende menneskerettigheder.

Fra Radikale Venstres side tager vi redegørelsen til efterretning.

Kl. 17:14

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Trine Mach.

Kl. 17:14

(Ordfører)

**Trine Mach (SF):**

Tak for det, og tak til udenrigsministeren for en glimrende redegørelse. Den understreger jo på ligeså ganske glimrende vis, hvad aktivistisk udenrigspolitik kan betyde, når det er gennemtænkt, nemlig et arbejde for menneskerettigheder, retsstatsprincipper og demokrati i vores eget nabolag og en aktiv indsats for at gennemføre de helt nødvendige reformer af de ligeså nødvendige internationale institutioner, som Danmark er medlem af.

Redegørelsen viser jo tydeligt, at Danmarks indsats nytter. Vi spiller en vigtig rolle i den reformproces i Europarådet, som blandt en hel del andet har skabt en effektivisering af Menneskerettighedsdomstolens samarbejde. Sammen med Polen har Danmark taget initiativ til, at sekretariatet kan få etableret en ordentlig evalueringskultur og i øvrigt etableret en bedre fordeling af ressourcerne. Det er jo hele forudsætningen for, at Europarådet kan udfylde og opfylde sin vigtige rolle i Europa til gavn for alle vores medmennesker. Eksemplerne er mange, og mine gode kollegaer har været inde på en række af dem.

Et af de rettighedsområder, som i disse områder er under ganske alvorligt pres ikke bare i Europa, men globalt, er LGBT-rettighederne. De er ikke, som nogle vil mene, en lille niche eller nogle særrettigheder; de er jo i virkeligheden essensen af, hvad menneskerettighederne går ud på, nemlig retten til at være den, man er. De bliver ofte omtalt mediemæssigt ikke bare, når det er i Afrika eller den arabiske verden, men altså også, når det er her hos os selv i vores eget nabolag i Europa. Her bliver mennesker med en anden seksualitet end flertallets også udsat for menneskerettighedskrænkelser, diskrimination og alvorlige overgreb. Og der viser Europarådet jo virkelig, hvad det er, man kan, når man har fælles institutioner til at overvåge og bistå lande med at gennemgå deres lovgivning på bestemte områder.

Derfor synes jeg også, det er et meget stort fremskridt, at Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance har fået udvidet sit mandat til også at omfatte LGBT-rettighederne. Og igen er det glædeligt, at det var på dansk foranledning, at man fik undersøgt,

om det var muligt rent juridisk at inkludere det i mandatet, og det viser sig, at det var det.

Men det er ikke kun i resten af Europa, at rådets arbejde er vigtigt. Også i Danmark er det faktisk givtigt at få besøg af og have et Europaråd, der holder øje med, hvad det er, der foregår. Efter et besøg i Danmark i efteråret 2013 blev der udtrykt bekymring over brugen af tvang i psykiatrien. Det er en bekymring, som regeringen og SF deler, og regeringen har faktisk med SF's sundhedsminister i spidsen sat fokus på netop at nedbringe mængden af tvang inden for psykiatrien. Og jeg mener i modsætning til hr. Martin Henriksen, at det faktisk styrker Europarådets legitimitet, at det ikke holder sig tilbage fra at påtale problematiske forhold i det, hr. Martin Henriksen kalder velfungerende stater.

For mig er det topmålet af danskhed, at man kæmper for de kerneværdier, som Europarådets arbejde er funderet i her og i resten af Europa. Og selv om de kerneværdier har trange kår mange steder, er der heldigvis i alle vores medlemslande kræfter, der kæmper for dem. Afslutningsvis vil jeg derfor sige, at et fortsat stærkt dansk engagement er meget vigtigt og meget rigtigt. Det er vigtigt, fordi lande med problemer med at overholde bl.a. menneskerettighederne ellers ville få skubbet det gode arbejde godt af banen, hvis ikke der var nogle i resten af det europæiske fællesskab, som hjalp med at sætte fokus på det.

Kl. 17:17

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 17:17

(Ordfører)

**Nikolaj Villumsen (EL):**

Tak for det.

Europarådet er en vigtig organisation. Det er ikke en organisation, der har en flot bygning som dem, EU har, eller har et nyt hovedkontor til knap 10 mia. kr. som det, NATO er ved at bygge her midt i krisen. Europarådets bygning i Strasbourg er faktisk ikke så meget at prale af. Personligt bliver jeg ramt af voldsom støvallergi, hver eneste gang jeg er der, for tæpperne har ligget der tungt siden 1970'erne. Men Europarådet er vigtigt. Grundlaget for Europarådet er menneskerettigheder, og tilslutter man sig Europarådet som land, tilslutter man sig og forpligter sig til at følge den europæiske menneskerettighedskonvention.

Det er noget, der forpligter. Det forpligter Danmark, og det forpligter også Rusland, som er i klar strid med menneskerettighederne, når de krænker ytringsfrihed, pressefrihed og undertrykker seksuelle minoriteter. Det er afgørende, at Danmark fortsætter med at kritisere disse krænkelser, at vi kritiserer dem, hver gang vi ser dem, men også, at vi efterlever den kritik, som Europarådet berettiget rejser af os.

En helhjertet opbakning til menneskerettighederne er desværre nogle gange en sjældenhed i Europarådets parlamentariske forsamling. Alt for ofte går der geopolitiske og partipolitiske interesser i sagerne, som når Rusland kritiserer Vesten for at svigte whistlebloweren Edward Snowden og for at se gennem fingre med den massive overvågning fra USA's spiontjeneste NSA, mens vestlige lande kritiserer Rusland for landets antihomologivning og overdrevne fremfærd over for Greenpeace og Pussy Riot-aktivisterne.

Desværre finder der krænkelser sted af menneskerettighederne i både øst og vest. Jeg mener, at Danmark skal kritisere dem, lige meget hvor de finder sted. Det gælder både jagten på Snowden, den massive overvågning fra USA og den fuldstændig utilstedelige fremfærd og undertrykkelse, der finder sted i Rusland. Jeg mener, at Danmark derfor har en afgørende rolle at spille i Europarådet som en stemme, der står vagt om menneskerettighederne, som en stemme, der kritiserer, når der finder krænkelser sted i Aserbajdsjan, i Tyrki-

et, i Ukraine og i Rusland, men som også kritiserer, når der finder krænkelser sted af menneskerettigheder inden for EU's grænser.

Desværre er det ikke altid sådan, det foregår. Nogle gange ser vi, at den ene beskidte hånd vasker den anden. Det har vi set allertydeligt inden for det seneste år i diskussionen omkring Ungarn. Både Europarådets rapportør gennem et 2-årigt langt arbejde og Venedig-Kommissionen slog klart fast, at der finder krænkelser af grundlæggende rettigheder sted i Ungarn, konkrete krænkelser af pressefriheden, religionsfriheden og domstolenes uafhængighed for bare at nævne noget. Alligevel slap den konservative ungarske regering for kritik. Et ændringsforslag fra Dansk Folkeparti, som blev stillet sammen med serbiske, russiske og engelske højrekræfter, medførte, at Europarådet konstaterede, at man fandt, at der fandt menneskerettighedskrænkelser sted i Ungarn, men man ønskede ikke at gøre noget ved det. Den ene beskidte hånd vaskede den anden. Den ungarske befolkning blev svigtet, og jeg mener, at hele forløbet er skammeligt.

Det undrer mig egentlig ikke så meget, som jeg sagde tidligere, at Dansk Folkeparti ikke støtter menneskerettighederne og ønsker at holde hånden over krænkelser af menneskerettighederne fra de regeringer, man godt kan lide rundt omkring i Europa, men det er tankevækkende, at så mange andre stemte for forslaget, særlig når de stemte bag lukkede døre. Det rejser et grundlæggende problem for Europarådet, et problem, som jeg synes vi bør overveje hvordan vi kan gøre noget ved i den parlamentariske forsamling. Vi bør overveje, om vi ikke kan sikre, at Europarådets monitoreringsudvalg tager menneskerettighederne mere seriøst fremover.

Mit konkrete forslag vil være, at vi åbner møderne i monitoreringsudvalget, som det sker i alle andre udvalg i den parlamentariske forsamling, frem for at holde dem bag lukkede døre, som det sker i dag. Havde denne procedure været gældende, da vi behandlede Ungarn, så kan jeg uden at bryde min tavshedspligt eller løfte sløret for meget nok sige, at der var nogle, der havde stemt anderledes, end de gjorde, alene af den grund, at deres vælgere ville kunne se, hvad de stemte. Det havde formentlig flyttet de afgørende stemmer, så ungarernes menneskerettigheder ikke var blevet ignoreret, men var blevet taget hånd om.

Kl. 17:22

En anden ting, som er bemærkelsesværdig og interessant i forhold til Europarådet, er, hvordan EU og Europarådet har håndteret finanskrisen forskelligt, særlig når man ser på EU's nedskæringspolitik og krisepolitik. Mens EU har strammet den økonomiske styring af landenes politik, har Europarådet kritiseret nedskæringspolitikken for at krænke demokratiske og sociale rettigheder. Det er noget, vi har vedtaget i den parlamentariske forsamling. Ligeledes har menneskerettighedskommissæren råbt vagt i gevær om konsekvenserne af nedskæringspolitikken for menneskerettighederne.

Jeg synes, det er en interessant udvikling, som bør mane til eftertanke. Bør vi føre en krisepolitik, der sikrer borgernes menneskerettigheder? Det mener jeg, og jeg mener også, at det er vores forpligtelse over for Europarådet, og det er en forpligtigelse, som jeg mener vi bør følge.

Men det understreger også, at der er mange forskellige måder at have et europæisk samarbejde på. Man kan have et overnationalt samarbejde, der grundlæggende bygger på indretningen af det indre marked, som vi kender det fra EU, og man kan have et mellemstatsligt samarbejde, der bygger på den europæiske menneskerettighedskonvention, som vi kender det fra Europarådet. Der er ingen tvivl om, at Enhedslisten rigtig, rigtig godt kan lide Europarådet, fordi Europarådet spiller en vigtig rolle for det arbejde, der foregår for menneskerettighederne, også når Europa er i krise, men også i forhold til de menneskerettighedskrænkelser, som foregår inden for EU.

Jeg havde personligt oplevelsen af at være valgobservatør i Bulgarien. Bulgarien er som bekendt et EU-medlemsland. Her sendte

EU ikke valgobservatører, selv om Bulgarien fra Europarådets side er under overvågning for krænkelser af menneskerettighederne. I EU antog man, at alting pr. definition ville være godt i et EU-land som Bulgarien. Desværre var det ikke tilfældet, og derfor mener jeg det var godt, at Europarådets sendte valgobservatører til landet.

I Enhedslisten mener vi, at Danmark bør prioritere Europarådet. Vi vil gerne kvittere for det gode arbejde, der bliver lagt fra den danske regerings side, fra ambassadens side i Europarådet, fra danske parlamentarikere i den parlamentariske forsamling i kongressen, men vi mener, at Danmark bør arbejde aktivt for at styrke Europarådet endnu mere. Jeg mener, at Europarådet er en god ramme for Danmarks arbejde for menneskerettigheder og for arbejdet for en europæisk dialog på regerings- og parlamentarisk niveau, og det er et sted, hvor Danmark kan spille en afgørende og vigtig rolle som en reel forsvarer for menneskerettigheder. Lige meget hvilken partifarve der er tale om, lige meget hvilket geopolitisk sted i Europa man befinder sig, skal krænkelser af menneskerettighederne altid kritiseres.

Kl. 17:25

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er et enkelt medlem, der har meldt sig for en kort bemærkning, og det er hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:25

**Martin Henriksen (DF):**

Tak for det. Man får jo nærmest det indtryk, når man hører på hr. Nikolaj Villumsen, at ingen er over og ingen er ved siden af Europarådet. Det lyder jo, som om alt, hvad Europarådet foretager sig, nærmest pr. definition er rigtigt, og man får også det indtryk, at der jo næsten ikke er det land, der ikke skal overvåges, hvis det står til Enhedslisten. Altså, der er jo en lang række lande, som bliver overvåget af Europarådet, og nu nævnte hr. Nikolaj Villumsen selv Bulgarien, hvor jeg i øvrigt selv har stemt for.

Altså, jeg synes også, det ville klæde hr. Nikolaj Villumsen, hvis han var lidt mere nuanceret i den måde, som han omtaler f.eks. Dansk Folkepartis ageren i Europarådet på, i stedet for at han fremstiller det, som om vi pr. definition er imod alle slags rettigheder. Jeg kunne jo også, når hr. Nikolaj Villumsen siger det, han vil, fremstille det sådan, at det næsten kunne tydes, som om alle stater skulle overvåges, hvis ikke de var enige med Enhedslisten.

Så jeg beder bare om, at man er en anelse mere nuanceret, selv om det måske er for meget at forlange.

Kl. 17:26

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Ordføreren.

Kl. 17:26

**Nikolaj Villumsen (EL):**

Jeg synes faktisk, jeg er ganske nuanceret, og hvis ordføreren for Dansk Folkeparti har bemærket det, så kritiserede jeg lige præcis ikke Dansk Folkeparti for ikke at være nuanceret; jeg kritiserede Dansk Folkeparti for at være partisk, for at holde hånden over dem, man godt kan lide. Og det er noget, vi desværre ser alt, alt for ofte i Europarådet. Vi ser, at dem, der godt kan lide Aserbajdsjan, holder hånden over Aserbajdsjan, når det gælder menneskerettighedskrænkelser dér, at dem, der godt kan lide Rusland, holder hånden over Rusland, når det gælder krænkelser af menneskerettighederne dér. Der er altid nogle fra nogle lande, der mener, at menneskerettighedskrænkelserne aldrig nogen sinde skal kritiseres, fordi de bor i et land, hvor det ofte forekommer. Der var mange medlemmer fra de lande, der stemte sammen med Dansk Folkeparti, da man i Europarådet stemte om det, som er en meget sjælden begivenhed, nemlig om man skulle åbne en overvågnings- og monitoreringsprocedure

mod et land, der ikke var under overvågning og monitorering. Men det sker heldigvis meget, meget sjældent, så når Dansk Folkeparti tegner et billede af, at Enhedslisten altid vil åbne overvågningsprocedurer, så ved Dansk Folkeparti også godt, at det ikke er korrekt. Desværre var der et flertal, der ønskede at vaske de beskidte hænder, selv om vi havde klare beviser for, at der fandt krænkelser af menneskerettighederne sted.

Kl. 17:27

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:27

**Martin Henriksen (DF):**

Jamen det dér er jo næsten helt ekstremt. Altså, hvad er det, hr. Nikolaj Villumsen antyder? Er det, at jeg, når jeg f.eks. har stemt, som jeg har gjort det i forhold til Ungarn, hvor jeg jo stemte for, at man udtrykker en kritik, også en ret kraftig kritik på en række områder, men altså ikke så skarp, at man behøver at starte en overvågningsprocedure, som man f.eks. har det i forhold til Tyrkiet og Rusland, så skulle have gjort det som en vennetjeneste, eller fordi jeg har sådan et særlig godt forhold til nogle i den ungarske regering? Er det det, som Enhedslisten står og antyder? Og hvis det er det, man står og antyder, hvor har man så det fra? Det kunne det jo være ret interessant at få at vide, for sagen er jo den, at hr. Nikolaj Villumsen bare står og griber tingene ud af den blå luft. Og det er selvfølgelig også en øvelse, som man kan gøre sig i, og det er Enhedslisten så mester i.

Kl. 17:28

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Ordføreren.

Kl. 17:28

**Nikolaj Villumsen (EL):**

Nej, jeg beskylder skam ikke Dansk Folkeparti for vennetjenester; jeg tror egentlig mere, at det, der skete med hensyn til Ungarn, var en konsekvens af, at Dansk Folkeparti ikke går ind for menneskerettigheder. Men jeg tror, der var andre, der ydede vennetjenester til regeringen i Ungarn. Det, som jeg syntes var besynderligt ved det, der foregik, var jo, at Dansk Folkeparti kunne konstatere, at der fandt krænkelser af pressefriheden sted, at der fandt diskrimination af homoseksuelle sted, men man valgte alligevel at se igennem fingre med det; man valgte, at det ikke skulle have nogen som helst konsekvens. Og der synes jeg da at Dansk Folkeparti skylder offentligheden i Danmark, skylder sine vælgere, skylder danskerne at forklare, hvorfor det er i orden at krænke pressefriheden, krænke menneskerettighederne i Ungarn. Jeg forstår det ikke. Derfor stemte jeg for, at det skulle have en konsekvens. Dansk Folkeparti var med til at sikre, at det ikke fik nogen konsekvens.

Kl. 17:29

**Tredje næstformand (Camilla Hersom):**

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 17:29

(Ordfører)

**Villum Christensen (LA):**

Tak for det. I vores ordførers fravær skal jeg takke for redegørelsen.

Lad mig indlede med at rose, at der fra dansk side er taget en række gode initiativer både i forhold til Europarådets aktuelle udfordringer og i forhold til Europarådets behov for organisatorisk modernisering og effektivisering. Det er klart, at samarbejdet mellem 47

medlemsstater kan volde en del vanskeligheder, da landene er meget forskellige både politisk og kulturelt.

Vi værdsætter, at der fra dansk side er taget initiativ til afholdelse af en række væsentlige temadebatter om f.eks. sameksistens, diskrimination på baggrund af seksuel orientering, religionsfrihed, ekstremisme og journalisters sikkerhed. Det er alle sammen temaer, der er af afgørende betydning for demokrati, frihedsbeskyttelse og retssikkerhed.

Vi ved, at en række lande har problemer med overholdelse af deres forpligtelser, og af den grund er det stærkt bekymrende, at et land som Aserbajdsjan skal kunne varetage et formandskab i Europarådet. Man kan sige, at det bogstavelig talt er et signal om, at man ser gennem fingre med overtrædelser, og at man næsten uden at blinke sætter ræven til at vogte gæs. Denne sag viser med al ønskelig tydelighed, hvor vigtigt det er at sætte ord bag handling, og at Europarådet gives mulighed for at undgå den slags pinligheder i fremtiden. Det er prisværdigt, at Danmark har været aktiv i diskussionerne op til Aserbajdsjans formandskab, og vi opfordrer fra Liberal Alliances side til, at man holder diskussionen åben, også selv om løbet er kørt i forhold til den aktuelle situation.

Fra dansk side har der ligeledes været stor aktivitet for at sætte helt uacceptable forhold i en række af medlemslandene til debat. Det gælder både den manglende valgbarhed for alle statsborgere, uanset etnicitet, og Bosnien-Hercegovinas og Ruslands helt uacceptable tilgang til homoseksuelles rettigheder samt den brutale behandling af demonstranterne i Ukraine, som flere også har været inde på. Så vidt om den aktuelle problemstilling og den danske deltagelse i debatten herom.

Jeg vil også gerne knytte nogle kommentarer til den igangværende og meget langsommelige reformproces, der er sat i gang. Vedtagelsen af en nulnominel vækst – hedder det vist – er særdeles glædelig. I virkeligheden synes vi i Liberal Alliance, at Europarådets budget og aktiviteter burde gennemgås meget kritisk med henblik på slankning og effektivisering.

Det er jo sådan, at den måde, Europarådet er organiseret på med alle de tilhørende institutioner, vi kender, mere end noget andet er udtryk for en historisk udvikling. Det, der var godt og velfungerende på ét tidspunkt i historien, behøver naturligvis ikke være det til evig tid. Alene det forhold, at domstolen pr. 31. oktober 2013 havde ikke færre end 160.000 sager, der afventede afgørelse om yderligere behandling, siger jo, at der er behov for reformer. Sådan er det givetvis også med en række af de øvrige institutioner, såsom kongressen, den parlamentariske forsamling, Ministerkomiteen og formandskabet.

Fra Liberal Alliances side støtter vi derfor den danske indsats for reformer, der på sigt kan slanke, fokusere og effektivisere Europarådets arbejde til gavn for borgerne i de 47 medlemslande.

Kl. 17:33

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Per Stig Møller som konservativ ordfører.

Kl. 17:33

(Ordfører)

#### Per Stig Møller (KF):

Europarådet har historisk haft to store opgaver: Den ene er knæsettelsen og styrkelsen af demokratiet, og den anden er knæsettelsen og styrkelsen af menneskerettighederne ved oprettelsen af Menneskerettighedsdomstolen og de mange deraf følgende konventioner, som landene skal implementere og efterleve. Det har været meget væsentligt, at Europarådet stod for demokratiet og var med til at fremme demokratiet og efter anden verdenskrig var med til at stabilisere eller sikre de vesteuropæiske demokratier.

Derfor har Europarådet også haft to store perioder: Den ene var netop tiden efter anden verdenskrig, hvor Europarådet blev oprettet, og den anden var efter kommunismens og Sovjetunionens fald efter

1989. Da var det sådan, at alle de europæiske lande, der nu var kommet af med kommunismen eller var kommet ud af Sovjetunionen, ønskede så hurtigt som muligt at blive medlemmer af Europarådet. Jeg havde selv fornøjelsen af at være medlem af Europarådet i de år, og jeg husker, hvor ivrige Ukraine, Rusland og alle Kaukasuslandene var for at blive medlemmer, og det var de, fordi det jo var tegnet på, at man var blevet suveræn, man var et demokrati, man respekterede menneskerettighederne, man var et moderne samfund.

Rusland optog vi efter meget, meget nøje overvejelse – også Ukraine – men fra Rusland husker jeg især, at deres fremragende menneskerettighedskommissær Kovaljov sagde: Det er vigtigt, vi kommer ind, for så kan vore borgere klage til Menneskerettighedsdomstolen. Det betød jo så altså også, at der kom så mange klager, at domstolen hele tiden måtte udvides økonomisk. Derfor er det også lidt paradoksalt, at netop i de lande, som var mest ivrige efter at komme med – Ukraine, Rusland, Kaukasuslandene, Balkanlandene – ser vi nu også store problemer. Altså, Ukraine kunne ikke være blevet optaget dengang, hvis det opførte sig, som det gør i dag. For Ruslands vedkommende havde det nok taget lidt længere tid med det tilbageskridt, der er i Rusland, med fængsling af journalister og erhvervsfolk, politikken over for homoseksuelle, det, vi så i forhold til Greenpeace. Det er også klare tilbageskridt. I Kaukasus oplever vi det med Aserbajdsjan: Her er også tydelige tilbageskridt.

På Balkan er det nu gået så vidt, at Bosnien-Hercegovina er gået i en sådan opløsning, at man kan sætte spørgsmålstegn ved, om de overhovedet er kvalificerede eller i stand til at overtage europarådsformandskabet i maj 2015, fordi man altså stadig væk ikke har sørget for, at folk har stemmeret uanset etnicitet. Derfor vil deres forfatning være ulovlig i forhold til Europarådets spilleregler. Kan man så have sådan et land som formandsland?

Det, der er min pointe her, er, at den parlamentariske forsamling og ministerkomiteen må gribe hårdere ind over for lande, som virkelig markant går tilbage. Man må spørge sig selv: Ville vi have optaget af dem, sådan som de opfører sig nu? Og hvis svaret er nej, er man nødt til at sige: O.k., næste skridt er suspension. Det vil jeg så opfordre til at man overvejer meget alvorligt. Det er selvfølgelig et alvorligt skridt, men jeg vil opfordre til, at man overvejer det. De skal virkelig vide, at går det baglæns, så sker der også noget.

I øvrigt er jeg enig med regeringen i de forskellige opstramminger af Europarådets arbejde, regeringen vil have. Jeg sætter meget pris på, at man sammen med 14 andre lande har villet styrke kerneområderne. Man har så 13 lande imod sig, heriblandt Tyrkiet, som jo sandelig også er et land, der er i kraftig tilbagegang for tiden med hensyn til journalister – det er vist det land, der er flest journalister fængslet i. Og borgerrettighederne har det jo også dårligere og dårligere. De 13 lande vil altså have, at man skal dække alle områder – det skal man *ikke*. Vi har jo netop lavet aftaler med OSCE og med EU – grænseaftaler om, hvad de fortrinsvis beskæftiger sig med, og hvad vi i Europarådets fortrinsvis beskæftiger os med. Det skal vi holde fast i.

Derfor mener jeg også, det næste fra regeringens redegørelse, som jeg vil påpege, er rigtigt, nemlig at vi ønsker at prioritere indsatsen sammen med en række andre lande, således at man optimerer og præciserer, står der her, program- og aktivitetsbeskrivelserne og udskiller programmer uden relevans. Det mener jeg er meget vigtigt: at man udskiller programmer uden relevans, altså at man fokuserer mere, at man er mere opmærksom på, hvor det er, man overlapper med andre, og at man igen – og her kommer jeg tilbage til min indledning – koncentrerer sig om de opgaver, som er den historiske mission: styrkelsen af menneskerettighederne, udvidelsen og udbygningen af demokratiet.

Kl. 17:38

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det udenrigsministeren.

Kl. 17:38

Kl. 17:42

**Udenrigsministeren** (Holger K. Nielsen):

Jeg vil godt takke for den her debat, som har været saglig og konstruktiv, og det synes jeg er meget positivt. Det afspejler jo også meget godt den store opbakning, der er til arbejdet i Europarådet her fra Folketingets side.

Perioden siden sidste debat i Folketinget i juni 2012 er fortsat i reformernes tegn for Europarådet. En lang række forslag om strukturelle og administrative ændringer af organisationen er alle blevet gennemført. Det har bl.a. medført nedbringelse af lønudgifterne i Europarådet og overgang til 2-årige budgetter. Domstolens reformproces er også fortsat og har skabt resultater i form af en faldende sagsmængde. Da domstolen havde flest sager – det var i august 2011 – var antallet af sager, der afventede afgørelse om videre behandling, 160.200. I oktober 2013 var antallet faldet til 107.600.

Som led i den fortsatte reformproces blev tillægsprotokol 15 og 16 til menneskerettighedskonventionen vedtaget af medlemsstaterne i 2013. Danmark har allerede undertegnet protokol 15 og overvejer for øjeblikket spørgsmålet om undertegnelse og ratifikation af protokol 16.

Europarådets nødvendige reformproces er endnu ikke afsluttet. Spørgsmål om øget effektivitet og relevans vil fortsat være på dagsordenen i 2014. Debatten i dag har bekræftet, at der er bred tilslutning til Europarådets reformarbejde og til ønsket om, at Europarådet fokusere på kerneområderne. Det er menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincipper. Regeringen vil derfor fortsat arbejde for flere ressourcer til kerneområderne inden for Europarådet.

Situationen i Rusland har fyldt meget på dagsordenen i organisationen i det forgangne halvandet år, bl.a. på grund af nationale lovgivningsinitiativer på områder såsom ngo'er, forsamlingsfrihed og lovgivning mod såkaldt homoseksuel propaganda. Også Ukraine tiltrækker sig fortsat opmærksomhed, ikke mindst på grund af sagen mod forhenværende premierminister Julia Timosjenko. Ukraine er genstand for Europarådets mest omfattende handlingsplan nogen sinde med henblik på at bistå landet med opfyldelsen af sine forpligtelser.

Kredsen af lande, der har problemer med at opfylde deres forpligtelser, er imidlertid væsentlig bredere, og arbejdet med gennem dialog og monitorering at rette op på situationen i disse lande vil fortsætte i det nye år med dansk medvirken.

På den tematiske side har diskrimination på baggrund af seksuel orientering været på dagsordenen i den seneste periode, men også vold mod kvinder og romaspørgsmål har fået opmærksomhed. Andre temaer har været journalisters sikkerhed, ekstremisme, menneskerettighedsforkæmperes rolle, religionsfrihed og sameksistens og interkulturel og demokratisk dialog.

Hvis vi ser fremad, vil 2014 blive et vigtigt år for organisationen. Den Parlamentariske Forsamling skal i juni vælge Europarådets generalsekretær for den næste 5-årige periode. Jeg håber på en generalsekretær, som vil fortsætte de igangværende reformbestrebelse i Europarådet, og som entydigt opfylder junckerkriterierne om, at en generalsekretær bør nyde en høj grad af anerkendelse, have bestridt et embede som stats- og regeringschef eller lignende og være kendt bredt blandt Europas politikere og befolkninger.

Jeg vil gerne afslutte med et citat:

Der må skelnes mellem de medlemsstater, der erkender, at de har problemer, og som er villige til at arbejde med Europarådet, og de medlemsstater, der har problemer, men som ikke erkender det, og som ikke forpligter sig til konkrete handlingsplaner.

Det sagde generalsekretær Jagland på mødet i Den Parlamentariske Forsamling i januar 2013, og den opfattelse deler regeringen. Kan der ikke findes effektive og gennemførlige svar på konkrete udfordringer i berørte medlemsstater, så undergraves organisationens troværdighed.

**Formanden:**

Tak til udenrigsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen om rede-gørelsen er sluttet.

Kl. 17:42

## Meddelelser fra formanden

**Formanden:**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 28. januar 2014, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside, og jeg skal i øvrigt henviser til ugeplanen, der ligeledes fremgår af hjemmesiden.

Mødet er hævet. (Kl. 17:42).